

Octubre 2005

**Conjuntura econòmica de les Illes
Balears**

Octubre 2005

**Coyuntura económica de las Islas
Baleares**

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació > Direcció General d'Economia

**Conjuntura econòmica de les Illes Balears
Octubre 2005**

**Coyuntura económica de las Islas Baleares
Octubre 2005**

Direcció/ Dirección:
Maria Marquès Caldentey
Directora General d'Economia

Coordinació/ Coordinación:
Alejandro Valdivia Schneider

Realització/ Realización:
Elena Arbona Colom
Amelia Cabellos Barreiro
Patricia Tous Prieto
Mercedes Villalonga Ruiz

Direcció General d'Economia
Conselleria d'Economía, Hisenda i Innovació
GOVERN DE LES ILLES BALEARS

C/ Palau Reial, 17
07001- Palma
Illes Balears (Spain)
Tel.: +34.971.177.928
Fax: +34.971.177.959
E-mail: informa@dgeconomia.caib.es

Subscripció

Per subscriure-vos de franc al nostre servei d'informació, vos convidam a enviar un missatge per correus electrònic a l'adreça:

informa@dgeconomia.caib.es

Vos notificarem la publicació del nostre butlletí de conjuntura econòmica en versió digital tan aviat com estigui disponible, com també d'altres notícies d'interès.

Subscripción

Para subscribirse gratuitamente a nuestro servicio de información, le invitamos a enviar un mensaje por correo electrónico a la dirección:

informa@dgeconomia.caib.es

Le notificaremos la publicación de nuestro boletín en versión digital tan pronto como esté disponible, así como otras noticias que le puedan resultar de interés.

	Pàgina
Índex.....	1
1. Internacional.....	2
2. Unió Europea.....	7
3. Espanya.....	9
4. Illes Balears.....	12
4.1. Agricultura, ramaderia i pesca.....	14
4.2. Indústria i energia.....	18
4.3. Construcció.....	22
4.4. Serveis.....	26
4.4.1. Comerç i banca.....	28
4.4.2. Transport.....	30
4.4.3. Turisme. Viatgers.....	35
4.4.4. Turisme. Allotjament.....	39
4.4.5. Turisme. Comparació amb altres destinacions competidores.....	44
4.4.6. Turisme. Ingressos i preus.....	46
4.5. Consum i inversió.....	49
4.5.1. Consum.....	49
4.5.2. Inversió.....	52
4.5.3. Crèdit i estalvi.....	54
4.6. Preus.....	55
4.7. Ocupació.....	58
4.8. Costos laborals.....	61
Notes i abreviacions.....	62
Agraïments.....	62

	Página
Índice.....	1
1. Internacional.....	2
2. Unión Europea.....	7
3. España.....	9
4. Islas Baleares.....	12
4.1. Agricultura, ganadería y pesca.....	14
4.2. Industria y energía.....	18
4.3. Construcción.....	22
4.4. Servicios.....	26
4.4.1. Comercio y banca.....	28
4.4.2. Transporte.....	30
4.4.3. Turismo. Viajeros.....	35
4.4.4. Turismo. Alojamiento.....	39
4.4.5. Turismo. Comparación con otros destinos competidores.....	44
4.4.6. Turismo. Ingresos y precios.....	46
4.5. Consumo e inversión.....	49
4.5.1. Consumo.....	49
4.5.2. Inversión.....	52
4.5.3. Crédito y ahorro.....	54
4.6. Precios.....	55
4.7. Empleo.....	58
4.8. Costes laborales.....	61
Notas y abreviaturas.....	62
Agradecimientos.....	62

Indicadors internacionals i de la Unió Europea

Indicadores internacionales y de la Unión Europea

		PIB ^x		Taxa d'atur Tasa de paro		Inflació ^x Inflación ^x			
		2T2004	2T2005	Jul.2004	Jul.2005	Ago.2004	Ago.2005		
Estats Units	USA	4,6	3,6	5,5	5,0	2,6	...	USA	Estados Unidos
Japó	NP	3,1	1,5	4,9	4,4	-0,2	...	NP	Japón
Unió Europea	UE15	2,4	1,2	8,1	7,9	2,1	2,3	UE	Unión Europea
Regne Unit	UK	3,7	1,8	4,6	...	1,3	2,4	UK	Reino Unido
Zona euro	Z€	2,1	1,1	8,9	8,6	2,3	2,2	Z€	Zona euro
Alemanya ^a	D	1,6	0,6	9,6	9,3	2,1	1,9	D	Alemania ^a
França	F	2,8	1,3	9,7	9,7	2,5	2,0	F	Francia
Itàlia	I	1,2	0,1	7,9	...	2,4	2,2	I	Italia
Espanya	E	3,1	3,4	10,9	9,4	3,3	3,3	E	España

Fonts: Eurostat i Banc d'Espanya

X. Taxa interanual

a. Taxa d'atur harmonitzada amb la UE

b. Taxa de variació del període sobre el mateix període de l'any anterior

Fuentes: Eurostat y Banco de España

X. Tasa interanual

a. Tasa de paro armonizada con la UE

b. Tasa de variación del período sobre el mismo período del año anterior

L'economia mundial manté taxes de creixement notables. Després d'una desacceleració en la segona meitat de 2004, l'evolució econòmica es recupera molt suaument. Les previsions de creixement de l'OCDE per a 2005 i 2006 són del 2,6% i del 2,8% respectivament. Aquestes previsions de creixement han estat revisades a la baixa, com resultat de l'encariment del preu del petroli, les catàstrofes naturals i els desequilibris econòmics internacionals.

Els països dinamitzadors de l'economia mundial segueixen sent EE UU i Xina, mentre que la zona euro i Japó continuen amb creixements més modestos. Aquesta debilitat de les economies europees es dona en els principals països (Alemanya, França i Itàlia). Paradoxalment, l'entorn econòmic mundial és favorable, el que beneficia als seus sectors exportadors.

- Estats Units

L'economia nord-americana en el segon trimestre continua amb la mateixa la taxa de creixement que en el primer (3,6%). Les previsions de creixement per a 2005 i 2006, segons la Comissió Europea, són del 3,6% i al 3,0% respectivament.

La economía mundial mantiene tasas de crecimiento notables. Después de una desaceleración en la segunda mitad de 2004, la evolución económica se recupera muy suavemente. Las previsiones de crecimiento de la OCDE para 2005 y 2006 son del 2,6% y del 2,8% respectivamente. Dichas previsiones de crecimiento han sido revisadas a la baja, como resultado del encarecimiento del precio del petróleo, las catástrofes naturales y los desequilibrios económicos internacionales.

Los países dinamizadores de la economía mundial siguen siendo EE UU y China, mientras que la zona euro y Japón continúan con crecimientos más modestos. Dicha debilidad de las economías europeas se da en los principales países (Alemania, Francia e Italia). Paradójicamente, el entorno económico mundial es favorable, lo que beneficia a sus sectores exportadores.

- Estados Unidos

La economía estadounidense en el segundo trimestre continúa con la misma la tasa de crecimiento que en el primero (3,6%). Las previsiones de crecimiento para 2005 y 2006, según la Comisión Europea, son del 3,6% y al 3,0% respectivamente.

Previsions per als anys 2005 i 2006					Previsiones para los años 2005 y 2006				
		PIB		Taxa d'atur Tasa de paro		Inflació Inflación			
		2005	2006	2005	2006	2005	2006		
Estats Units	US	3,6	3,0	5,2	5,0	2,4	2,3	US	Estados Unidos
Japó	JP	1,1	1,7	4,4	4,1	-0,4	-0,1	JP	Japón
Unió Europea	UE15	1,9	2,2	8,0	7,8	1,8	1,6	UE15	Unión Europea
Dinamarca	DK	2,3	2,1	4,9	4,6	1,4	1,7	DK	Dinamarca
Regne Unit	UK	2,8	2,8	4,7	4,7	1,7	2,0	UK	Reino Unido
Suècia	S	3,0	2,8	5,9	5,3	0,4	1,4	S	Suecia
Zona euro	Z€	1,6	2,1	8,8	8,5	1,9	1,5	Z€	Zona euro
Alemanya	D	0,8	1,6	9,7	9,3	1,3	1,1	D	Alemania
Àustria	A	2,1	2,1	4,1	3,9	2,3	1,7	A	Austria
Bèlgica	BE	2,2	2,3	7,7	7,5	2,0	1,8	BE	Bélgica
Espanya	ES	2,7	2,7	10,4	10,3	2,9	2,7	ES	España
Finlàndia	FI	3,3	2,9	8,4	8,0	1,1	1,4	FI	Finlandia
França	FR	2,0	2,2	9,4	9,1	1,9	1,8	FR	Francia
Holanda	NL	1,0	2,2	5,2	5,0	1,3	-3,0	NL	Holanda
Irlanda	IE	4,9	5,1	4,6	4,6	2,1	2,4	IE	Irlanda
Itàlia	IT	1,1	1,7	7,9	7,7	2,0	1,9	IT	Italia
Portugal	PT	1,1	1,7	7,0	7,0	2,3	2,1	PT	Portugal
Nous membres de la UE ¹	UE25	2,0	2,3			1,9	1,7	UE25	Nuevos miembros de la UE ¹
Bulgaria		6,0	4,5	10,8	10,0	4,0	4,0		Bulgaria
Croàcia		4,0	4,3	13,3	12,5	2,7	2,8		Croacia
Rumania		5,5	5,1	7,0	7,1	8,2	6,5		Rumania
Turquia		5,0	5,1	10,0	9,6	8,7	6,4		Turquia
Polònia	PL	4,4	4,5	18,3	17,6	2,1	2,3	PL	Polonia
República Txeca	CZ	4,0	4,2	8,3	8,2	1,9	2,6	CZ	República Checa

Fonts: Comissió Europea
¹ Estònia, Letònia, Lituània, Polònia, República Txeca, Eslovàquia, Eslovènia, Hongria, Xipre i Malta.

Fuentes: Comisión Europea
¹ Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, República Checa, Eslovaquia, Eslovenia, Hungría, Chipre y Malta

El creixement de la demanda interna és robust: l'efecte dels elevats preus del cru segueix sent limitat; el consum privat millora, afavorit pel comportament favorable de l'ocupació; i la inversió es manté dinàmica, gràcies a les bones condicions de finançament i als increments dels preus de l'habitatge, que estimulen la inversió residencial alhora que la despesa de les llars i les empreses.

Per primera vegada des de fa gairebé un any i mig el sector exterior en el segon trimestre té una aportació positiva, gràcies al fort avanç en les exportacions i a la reculada de les importacions. Les existències es redueixen, possiblement per la reducció de les importacions.

Els dèficit públic i exterior segueixen sent engruixats i constitueixen una de les principals amenaces de l'economia.

El crecimiento de la demanda interna es robusto: el efecto de los elevados precios del crudo sigue siendo limitado; el consumo privado mejora, favorecido por el comportamiento favorable del empleo; y la inversión se mantiene dinámica, gracias a las buenas condiciones de financiación y a los incrementos de los precios de la vivienda, que estimulan la inversión residencial a la vez que el gasto de los hogares y las empresas.

Por primera vez desde hace casi un año y medio el sector exterior en el segundo trimestre tiene una aportación positiva, gracias al fuerte avance en las exportaciones y al retroceso de las importaciones. Las existencias se reducen, posiblemente por la reducción de las importaciones.

Los déficit público y exterior siguen siendo abultados y constituyen una de las principales amenazas de la economía.

La producció industrial en els mesos d'estiu reflecteix una paulatina millora, mantenint encara febles percentatges de creixement. Amb això, les expectatives empresarials milloren en el segon trimestre.

El mercat laboral continua recuperant-se. Al juliol l'ocupació no agrícola va augmentar en 207.000 persones, i la taxa d'atur es va reduir fins al 5%. La productivitat mostra un creixement sostingut, encara que en aquest segon trimestre es ralentitza lleugerament.

L'índex de preus al consum en 2005 varia un 3,2% al juliol (set dècimes més que al juny), quan el mateix mes de l'any anterior va anar del 3,0%, el que demostra que els preus de consum s'han mantingut relativament moderats, a pesar de l'increment del preu del petroli i de l'acceleració dels costos laborals unitaris. La inflació subjacent de juliol, excloent els aliments i l'energia, se situa en el 2,1%.

A l'agost la Reserva Federal torna a elevar el tipus d'interès de referència dels fons federals per desena vegada des de juny 2004, continuant amb la política monetària acomodaticia amb la intenció de refredar l'economia una vegada restablert el dinamisme en la seva activitat i contrarestar els desequilibris existents.

- Japó

L'economia nipona en el segon trimestre de 2005 mostra símptomes de recuperació i frena el refredament del segon semestre de 2004 i principis de 2005. La major aportació de la demanda interna contribueix a recuperar gradualment les taxes de creixement, a pesar de la contribució negativa de les existències.

El creixement econòmic del segon trimestre arriba al 1,5% interanual, enfront del 0,9% del mateix període de l'any anterior. Amb el sòlid creixement de la demanda interna i la recuperació de les exportacions, unit al dinamisme de les inversions i a l'evolució favorable del mercat laboral, s'apunta a una millor evolució de l'economia.

L'índex de preus al consum es redueix al juliol fins al -0,3%, a pesar dels increments al preu del petroli. L'economia japonesa persisteix en termes de deflacció des de gener fins a setembre de 2005.

- Xina

Xina continua amb elevades taxes de creixement (9,5% en el segon trimestre). Al costat de l'augment de les exportacions, es registra una disminució en el creixement de les importacions. Roman una demanda interna sòlida.

La producción industrial en los meses de verano refleja una paulatina mejora, manteniendo todavía débiles porcentajes de crecimiento. Con esto, las expectativas empresariales mejoran en el segundo trimestre.

El mercado laboral continua recuperándose. En julio el empleo no agrícola aumentó en 207.000 personas, y la tasa de paro se redujo hasta el 5%. La productividad muestra un crecimiento sostenido, aunque en este segundo trimestre se ralentiza ligeramente.

El índice de precios al consumo en 2005 varía un 3,2% en julio (siete décimas más que en junio), cuando el mismo mes del año anterior fue del 3,0%, lo que demuestra que los precios de consumo se han mantenido relativamente moderados, a pesar del incremento del precio del petróleo y de la aceleración de los costes laborales unitarios. La inflación subyacente de julio, excluyendo los alimentos y la energía, se sitúa en el 2,1%.

En agosto la Reserva Federal vuelve a elevar el tipo de interés de referencia de los fondos federales por décima vez desde junio 2004, continuando con la política monetaria acomodaticia con la intención de enfriar la economía una vez restablecido el dinamismo en su actividad y contrarrestar los desequilibrios existentes.

- Japón

La economía nipona en el segundo trimestre de 2005 muestra síntomas de recuperación y frena el enfriamiento del segundo semestre de 2004 y principios de 2005. La mayor aportación de la demanda interna contribuyen a recuperar gradualmente las tasas de crecimiento, a pesar de la contribución negativa de las existencias.

El crecimiento económico del segundo trimestre alcanza el 1,5% interanual, frente al 0,9% del mismo período del año anterior. Con el sólido crecimiento de la demanda interna y la recuperación de las exportaciones, unido al dinamismo de las inversiones y a la evolución favorable del mercado laboral, se apunta a una mejor evolución de la economía.

El Índice de precios al consumo se reduce en julio hasta el -0,3%, a pesar de los elevados precios del petróleo. La economía japonesa persiste en términos de deflación desde enero hasta septiembre de 2005.

- China

China continúa con elevadas tasas de crecimiento (9,5% en el segundo trimestre). Junto al aumento de las exportaciones, se registra una disminución en el crecimiento de las importaciones, permanece una demanda interna sólida.

Les polítiques econòmiques aplicades en 2005 s'encaminen al refredament de l'economia. Per la seva banda el yuan ha deixat el dòlar com tipus de canvi de referència.

- Divises i petroli

Continuen les alces en el preu del cru. Aquesta evolució es basa en, el fort creixement de la demanda a EE UU i Xina; la limitació en la capacitat d'augmentar la producció a curt termini, excepte a Aràbia Saudita; i la insuficient capacitat en les plantes de refinament a EE UU. En la Unió Europea, la depreciació del dòlar enfront de l'euro i la lliura durant 2004 ha permès que l'increment en el preu del petroli tingués una incidència menor.

L'evolució de les últimes dades econòmics d'EEUU i l'huracà Katrina han frenat la recuperació del dòlar enfront de l'euro. L'euro va arribar el mínim anual el 4 de juliol en 1,19 dòlars.

L'estabilitat de la paritat lliura/euro, observada des d'abril de 2003, continua present fins a setembre de 2005 entre 0,67 i 0,70.

Las políticas económicas aplicadas en 2005 se encaminan al enfriamiento de la economía. Por su parte el yuan ha dejado el dólar como tipo de cambio de referencia.

- Divisas y petróleo

Continúan las alzas en el precio del crudo. Dicha evolución se basa en, el fuerte crecimiento de la demanda en EE UU y China; la limitación en la capacidad de aumentar la producción a corto plazo, excepto en Arabia Saudí; y la insuficiente capacidad en las plantas de refino en EE UU. En la Unión Europea, la depreciación del dólar frente al euro y la libra durante 2004 ha permitido que el incremento en el precio del petróleo tuviese una incidencia menor.

La evolución de los últimos datos económicos de EEUU y el huracán Katrina han frenado la recuperación del dólar frente al euro. El euro alcanzó el mínimo anual el 4 de julio en 1,19 dólares.

La estabilidad de la paridad libra/euro, observada desde abril de 2003, continúa presente hasta septiembre de 2005 entre 0,67 y 0,70.

Divises - tipus de canvi mitjà mensual per ecu/euro

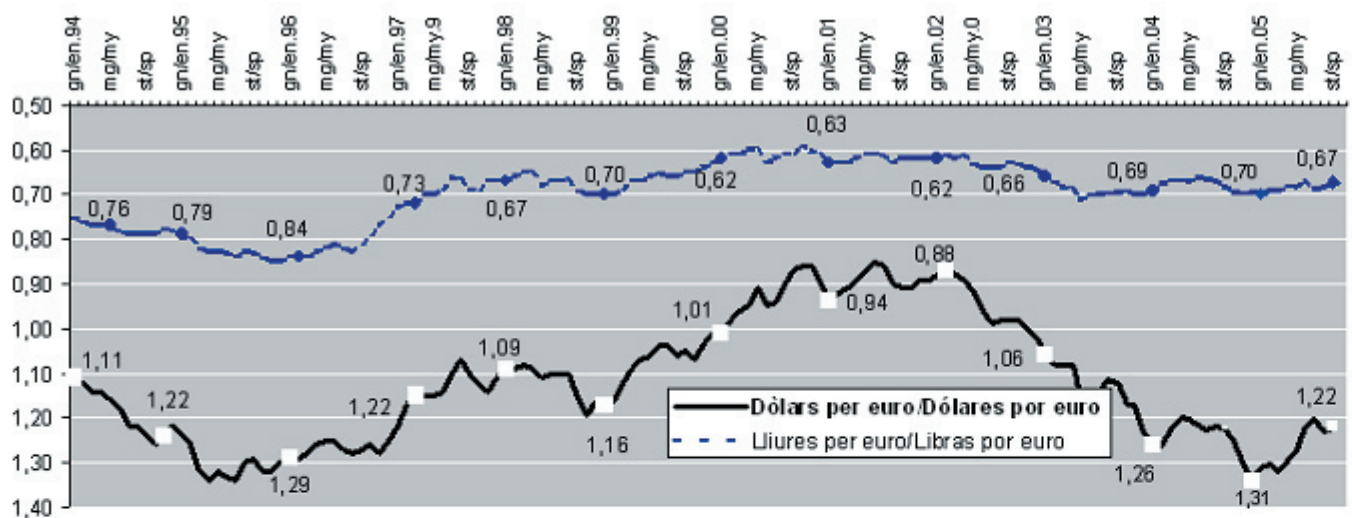
Escala invertida. Valors mostrats per al gener de cada any i el darrer mes de la sèrie.

Font: Banc d'Espanya

Divisas – tipo de cambio medio mensual por ecu/euro

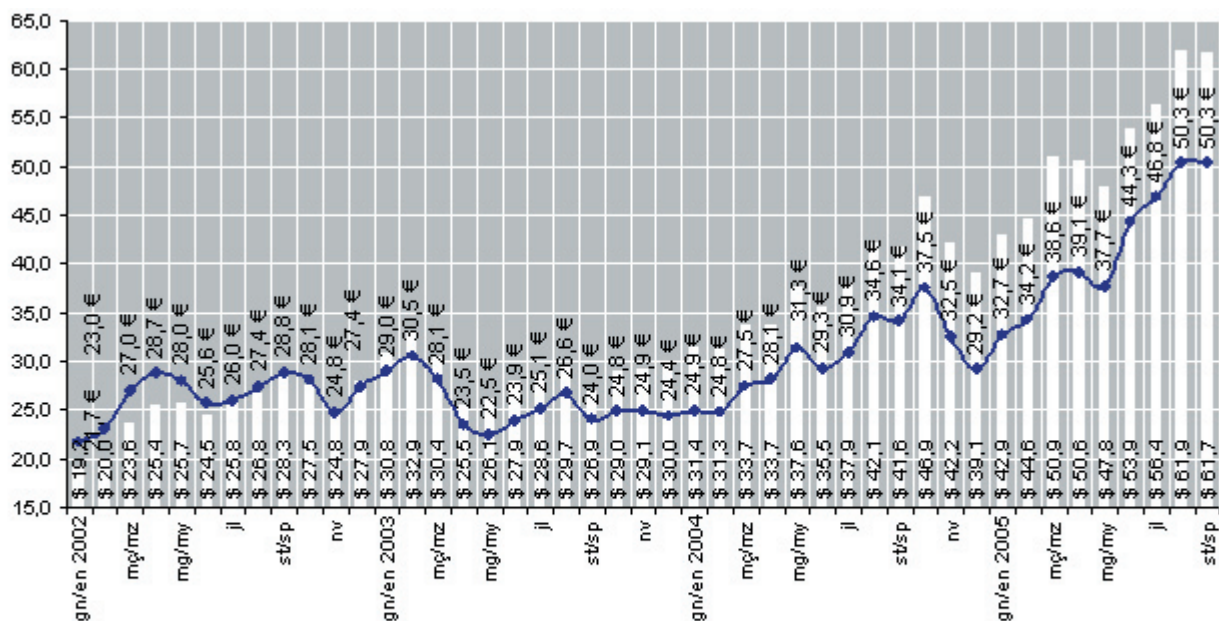
Escala invertida. Valores fijados para enero de cada año y el último mes de la serie.

Fuente: Banco de España

Preu del cru (petroli) per barril en dòlars i euros, mitjana simple dels preus de: Dated Brent, West Texas Intermediate, i Dubai Fateh
 Font: Banc d'Espanya, FMI i elaboració pròpia

Precio del crudo (petróleo) por barril en dólares y euros, media simple de los precios de: Dated Brent, West Texas Intermediate, y Dubai Fateh
 Fuente: Banco de España, FMI y elaboración propia

- Regne Unit

L'evolució econòmica del Regne Unit continua desaccelerant-se. La taxa de creixement del segon trimestre és de l'1,8%, tres dècimes per sota del trimestre anterior.

L'increment del PIB estimat de la Comissió Europea per a l'any 2005 continua en el 2,8% interanual, i manté aquesta taxa el 2006.

El consum privat disminueix de nou la seva variació en el segon trimestre. Contràriament al consum privat, el consum públic i la inversió mantenen les confiades taxes de creixement del trimestre anterior. El saldo del sector exterior millora la seva aportació per l'increment de les exportacions durant el trimestre.

L'evolució del mercat laboral es conserva favorable. La taxa d'atur no registra grans variacions i es manté entorn del 4,7% des de maig de 2004.

La inflació interanual se situa a l'agost en el 2,4%, una dècima més que en el trimestre anterior. Destaquen els increments en els preus industrials i de transport com a resultat de la pujada dels preus de l'energia i de la benzina. El Banc d'Anglaterra ha reduït el tipus d'interès bàsic un quart de punt, per la moderació del comportament econòmic i per les perspectives menys optimistes respecte al creixement del producte.

- Zona euro

L'economia de la zona euro registra en el segon trimestre un creixement del 1,3%, i es retreu dues dècimes respecte del trimestre anterior. Les estimacions de la Comissió Europea mantenen el creixement per a 2004 en el 2,1%, i l'estimació per a 2005 en el 1,6%.

La demanda interna prossegueix sense registrar variació positiva de l'abril al juny. El consum de les llars no es recupera, i contràriament la inversió comença a alçar-se de mica en mica. L'augment de les exportacions no arriba a compensar l'evolució de la demanda interna.

La taxa d'atur al juliol mostra una suau millora enfront del mes anterior, amb un 8,6% de la població activa.

L'índex de preus de consum harmonitzat d'agost sosté la variació registrada en el mes anterior (2,2%). A la zona euro es perllonga la contenció en els preus, a pesar de l'encariment del petroli.

- Alemanya

Alemanya té un creixement econòmic en el segon trimestre del 0,6%, per sota del 0,8% del trimestre anterior.

La suau millora de la demanda interna és resultat del millor to de la inversió, afavorit per l'augment dels beneficis empresarials i del consum públic.

- Reino Unido

La evolució econòmica de Reino Unido continúa con la desacelerándose, siendo su tasa de crecimiento del segundo trimestre es del 1,8%, tres dècimas por debajo del trimestre anterior.

El incremento del PIB estimado de la Comisión Europea para el año 2005 continúa en el 2,8% interanual, manteniendo dicha tasa para 2006.

El consumo privado disminuye de nuevo su variación en el segundo trimestre. Opuestamente al consumo privado, el consumo público y la inversión mantienen las confiadas tasas de crecimiento del trimestre anterior. El saldo del sector exterior mejora su aportación por el incremento de las exportaciones durante el trimestre.

La evolución del mercado laboral se conserva favorable. La tasa de paro no registra grandes variaciones, manteniéndose en torno al 4,7% desde mayo de 2004.

La inflación interanual se sitúa en agosto en el 2,4%, una dècima más que en el trimestre anterior. Destacan los incrementos en los precios industriales y de transporte como resultado de la subida de los precios de la energía y de la gasolina. El Banco de Inglaterra ha reducido el tipo de interés básico un cuarto de punto, por la moderación del comportamiento económico y por las perspectivas menos optimistas respecto al crecimiento del producto.

- Zona euro

La economía de la zona euro registra en el segundo trimestre un crecimiento del 1,3%, retrayéndose dos dècimas respecto al trimestre anterior. Las estimaciones de la Comisión Europea mantienen el crecimiento para 2004 en el 2,1%, y la estimación para 2005 en el 1,6%.

La demanda interna prosigue sin registrar variación positiva de abril a junio. El consumo de los hogares no se recupera, y contrariamente la inversión empieza paulatinamente a alzarse. El aumento de las exportaciones no llega a compensar la evolución de la demanda interna.

La tasa de paro en julio muestra una suave mejora frente al mes anterior, con un 8,6% de la población activa.

El índice de precios al consumo armonizado de agosto sostiene la variación registrada en el mes anterior (2,2%). En la zona euro se prolonga la contención en los precios, a pesar del encarecimiento del petróleo.

- Alemania

Alemania tiene un crecimiento económico en el segundo trimestre del 0,6%, por debajo del 0,8% del trimestre anterior.

La suave mejora de la demanda interna es resultado del mejor tono de la inversión, favorecido por el aumento de los beneficios empresariales, y del consumo público.

Per contra, el consum privat no mostra símptomes de recuperació. El saldo del sector exterior es veu afavorit per la millora de les exportacions i la lleugera contracció de les importacions.

La taxa d'atur al juliol és del 9,3%, i disminueix dues dècimes respecte a l'observada al juny. La taxa màxima d'atur es va assolir a l'abril amb un 9,9%.

L'IPC harmonitzat d'Alemanya se situa en l'1,9% interanual al juliol i agost. Destaca el fet que l'evolució dels preus a Alemanya no ha deixat d'augmentar des de gener.

- França

L'economia francesa disminueix la seva taxa de creixement en el segon trimestre de 2005, amb un 1,3% interanual per sota de l'1,9% distingit per al primer trimestre.

La taxa d'atur roman estable pràcticament des d'octubre de 2004 en el 9,7%.

L'índex de preus harmonitzat mostra un comportament irregular en 2005, encara que per sota de les variacions de 2004. El mes d'agost registra una variació del 2,0%, quan a l'agost de 2004 va ser del 2,5%.

- Itàlia

L'economia italiana perllonga fins al primer semestre de 2005 les seves febles taxes de creixement. Per al segon trimestre les estimacions de creixement se situen en el 0,1%. Només les exportacions han aconseguit incrementar-se, però igualment el seu efecte es contraresta amb l'increment de les importacions.

L'evolució dels preus de consum en l'economia italiana es mantenen continguts. La inflació se situa en el 2,2% a l'agost.

Adversamente, el consumo privado no muestra síntomas de recuperación. El saldo del sector exterior se ve favorecido por la mejora de las exportaciones y la ligera contracción de las importaciones.

La tasa de paro en julio es del 9,3%, y disminuye dos décimas respecto a la observada en junio. La tasa máxima de paro se alcanzó en abril con un 9,9%.

El IPC armonizado de Alemania se sitúa en el 1,9% interanual en julio y agosto. Destaca el hecho de que la evolución de los precios en Alemania no ha dejado de aumentar desde enero.

- Francia

La economía francesa disminuye su tasa de crecimiento en el segundo trimestre de 2005, con un 1,3% interanual por debajo del 1,9% estimado para el primer trimestre.

La tasa de paro permanece estable prácticamente desde octubre de 2004 en el 9,7%.

El índice de precios armonizado muestra un comportamiento irregular en 2005, aunque por debajo de las variaciones de 2004. El mes de agosto registra una variación del 2,0%, cuando en agosto de 2004 fue del 2,5%.

- Italia

La economía italiana prolonga hasta el primer semestre de 2005 sus débiles tasas de crecimiento. Para el segundo trimestre las estimaciones de crecimiento se sitúan en el 0,1%. Sólo las exportaciones han conseguido incrementarse, pero igualmente su efecto se contrarresta con el incremento de las importaciones.

La evolución de los precios al consumo en la economía italiana se mantienen contenidos. La inflación se sitúa en el 2,2% en agosto.

Previsions macroeconòmiques			Previsiones macroeconómicas		
Dades corregides d'efectes estacionals i de calendari. Taxes de variació interanuals (en %)			Datos corregidos de efectos estacionales y calendario. Tasas de variación interanuales (en %)		
	2005	2006			
Despesa en consum final	4,1	3,9	Gasto en consumo final		
Consum final de les llars ¹	3,7	3,6	Consumo final de hogares ¹		
Consum final de les AP	5,3	4,6	Consumo final de AA.PP.		
Formació bruta del capital fix	6,8	5,1	Formación bruta de capital fijo		
Béns d'equipament	8,2	7,0	Bienes de equipo		
Construcció	5,7	3,8	Construcción		
Demanda interna	4,8	4,2	Demanda interna		
Exportació de béns i serveis	1,2	3,2	Exportación bienes y servicios		
Importació de béns i serveis	6,6	6,2	Importación de bienes y servicios		
PIB a preus de mercat	3,3	3,3	PIB a precios de mercado		
Ocupació ²	2,7	2,6	Ocupación ²		

1. Inclou les ISFLSH
2. Llocs de feina equivalents a temps complet
Font: Ministeri d'Economia i Hisenda, juliol 2005. Escenari macroeconòmic 2005-2006

1. Incluye a las ISFLSH
2. Puestos de trabajo equivalentes a tiempo completo
Fuente: Ministerio de Economía y Hacienda, julio 2005. Escenario macroeconómico 2005-2006.

El creixement del segon trimestre és del 3,4% interanual, una dècima per sobre del trimestre anterior. Aquesta suau acceleració respecte del trimestre anterior es basa sobretot en el consum privat i en la inversió en capital fix.

L'economia espanyola manté el perfil d'acceleració iniciat a principis de 2004. Després de la revisió arran del canvi de metodologia en la comptabilitat nacional (base 2000), l'estimació de creixement de 2004 és del 3,1% i la previsió per al 2005 és del 3,3%. Amb la metodologia antiga (base 1995), l'estimació era del 2,7% per al 2004; la previsió per al 2005 no variava del 2,7%.

- Demanda

El creixement interanual assolit en el segon trimestre (3,4% interanual) es caracteritza pel manteniment en l'aportació de la demanda interna, alhora que la demanda externa redueix lleugerament la seva aportació negativa.

La demanda interna manté el creixement del trimestre anterior en el 6,0%. La despesa en consum final de les llars i de les ISFL al servei de les llars també prossegueix amb la variació del trimestre anterior (4,8%) i el de les administracions públiques la redueix fins al 4,6% (en el trimestre anterior va ser de 5,6%). La formació bruta de capital fix és la partida que més avança (7,5% en el segon

El crecimiento del segundo trimestre es del 3,4% interanual, una dècima por encima del trimestre anterior. Esta suave aceleración respecto al trimestre anterior se apoya fundamentalmente en el consumo privado y en la inversión en capital fijo.

La economía española mantiene el perfil de aceleración iniciado a principios de 2004. Después de la revisión a raíz del cambio de metodología en la Contabilidad Nacional (base 2000), la estimación de crecimiento de 2004 es del 3,1% y la previsión para 2005 es del 3,3%. Con la metodología antigua (base 1995) la estimación era del 2,7% para 2004, la previsión para 2005 no variaba del 2,7%.

- Demanda

El crecimiento interanual alcanzado en el segundo trimestre (3,4% interanual), se caracteriza por el mantenimiento en la aportación de la demanda interna, al tiempo que la demanda externa reduce ligeramente su aportación negativa.

La demanda interna mantiene su crecimiento del trimestre anterior en el 6,0%. El gasto en consumo final de los hogares y las ISFLSH también prosigue con la variación del trimestre anterior (4,8%) y el de las Administraciones Públicas la reduce hasta el 4,6% (en el trimestre anterior fue de 5,6%). La formación bruta de capital fijo es la partida que más avanza (7,5% en el segundo trimestre y 7,0% en

Evolució i perspectives de l'economia espanyola

Dades corregides d'efectes estacionals i de calendari. Taxes de variació interanual, volum encadenat referència 2000 (en %)

Evolución y perspectivas de la economía española

Datos corregidos de efectos estacionales y calendario. Tasas de variación interanual, volumen encadenado referencia 2000 (en %)

	Trimestral								
	2003		2004				2005		
	III	IV	I	II	III	IV	I	II	
Despesa en consum final	3,2	3,4	3,7	4,9	5,2	5,2	5,0	4,7	Gasto en consumo final
Consum final de les llars	2,7	2,9	3,3	4,6	4,7	4,8	4,8	4,8	Consumo final de hogares
Consum final de les AP	4,6	5,0	5,0	5,9	6,7	6,4	5,5	4,6	Consumo final de AA.PP.
Formació bruta del capital fix	5,4	5,0	4,2	4,0	5,2	6,1	7,0	7,5	Formación bruta de capital fijo
Béns d'equipament	2,3	1,1	-0,8	0,2	6,7	8,8	10,0	10,4	Bienes de equipo
Construcció	6,0	6,1	6,1	5,6	5,3	5,1	5,7	5,8	Construcción
Variació d'existències ¹	0,0	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Variación de existencias ¹
Demanda interna ¹	3,9	3,7	4,1	4,7	5,5	5,9	6,0	6,0	Demanda interna ¹
Exportació de béns i serveis	3,5	2,4	4,0	3,3	3,7	2,3	-1,9	1,9	Exportación bienes y servicios
Importació de béns i serveis	7,1	5,0	7,4	9,2	10,4	10,2	5,6	8,0	Importación de bienes y servicios
PIB a preus de mercat	3,0	2,9	3,0	3,1	3,1	3,2	3,3	3,4	PIB a precios de mercado
Ocupació ²	2,8	2,8	2,7	2,2	2,6	2,8	3,0	3,2	Ocupación ²
Atur (% pobl. activa, EPA)	11,3	11,4	11,5	11,1	10,7	10,6	10,2	9,3	Paro (% pobl. activa, EPA)
Índex de preus al consum ³	2,9	2,7	2,2	3,2	3,3	3,4	3,3	3,2	Índice de precios al consumo ³

1. Aportació al creixement del PIB a preus de mercat

2. Llocs de feina equivalents a temps complet

Font: Ministeri d'Economia, INE.

3. Per a trimestres, mitjana

1. Aportación al crecimiento del PIB a precios mercado

2. Puestos de trabajo equivalentes a tiempo completo

Fuente: Ministerio de Economía, INE

3. Para trimestres, media

trimestre i 7,0% en el trimestre anterior), ja que la inversió en béns d'equip assoleix un gran avanç (10,4%) i conserva la inversió en construcció una evolució més estabilitzada (5,8%).

L'aportació de la demanda externa al PIB de 2005 encara és negativa en el segon trimestre, tot i que es redueix una dècima i passa als -2,6 punts. L'exportació de béns i serveis es recupera del -1,9% del primer trimestre i registra en el segon un 1,9%. Les importacions també incrementen el creixement, atès que passa del 5,6% en el primer trimestre al 8,0% en el segon. Si ho comparam amb la resta d'economies de la UE, Espanya té una de les estructures del sector energètic més dependents del petroli, fet que agreuja la nostra demanda exterior i fa més vulnerable el nostre creixement.

- Oferta

Des de l'anàlisi de l'oferta, el sector de la construcció segueix destacant per les elevades taxes de creixement i a més d'abril a juny s'incrementa suauement (5,7% en el segon trimestre i 5,6% al primer). L'increment del nombre d'afiliats en el sector i l'augment de més del 12,0% en el consum aparent de ciment confirmen l'acceleració de l'activitat. L'evolució dels indicadors avançats, com són els projectes visats, també confirmen l'avanç del sector a mitjà termini.

el trimestre anterior), al alcanzar la inversión en bienes de equipo un gran avance (10,4%) y conservando la inversión en construcción una evolución más estabilizada (5,8%).

La aportación de la demanda externa al PIB de 2005 continua siendo negativa en el segundo trimestre, aunque se reduce una dècima pasando a los -2,6 puntos. La exportación de bienes y servicios se recupera del -1,9% del primer trimestre y registra en el segundo un 1,9%. Las importaciones también incrementan su crecimiento pasando del 5,6% en primer trimestre al 8,0% en el segundo. España muestra una menor eficiencia en el uso del petróleo, en comparación con otros países europeos, cosa que agrava nuestra demanda exterior y hace más vulnerable nuestro crecimiento.

- Oferta

Desde el análisis de la oferta, el sector de la construcción sigue destacando por sus elevadas tasas de crecimiento y además de abril a junio se incrementa suavemente (5,7% en el segundo trimestre y 5,6% en el primero). El incremento del número de afiliados en el sector y el aumento de más del 12,0% en el consumo aparente de cemento, confirman la aceleración en la actividad. La evolución de los indicadores avanzados, como son los proyectos visados, también confirman el avance del sector a medio plazo.

En la branca de la indústria i energia es desaccelera el creixement, que passa de l'1,9% en el primer trimestre a l'1,3% en el segon. La producció d'energia continua accelerant-se, però és la indústria la que es manté en variacions febles (pròximes al 0,5%). En termes d'ocupació, també es reafirma aquesta desacceleració en l'activitat industrial.

D'abril a juny el sector serveis continua en les taxes de variació similars a les de principis de 2005, 4,0% interanual enfront del 3,4% registrat en el mateix període de 2004. En els serveis de mercat es continua amb l'acceleració iniciada a principis de 2004. El turisme de gener a juliol presenta un balanç millor del previst; les tecnologies de la informació i la comunicació i serveis a empreses tenen creixements significatius, i el comerç i transport evoluciona favorablement. Els serveis de no mercat passen d'una variació del 4,0% en el primer trimestre al 3,2% en el segon.

- Ocupació

En el mercat laboral l'evolució es manté positiva. L'ocupació mesurada en llocs de treball equivalents a temps complet s'incrementa un 3,2%, fet que suposa un augment interanual de 547.000 ocupacions netes. L'elevada magnitud de l'augment de l'ocupació és deguda, en part, a l'expansió de la feina a temps parcial que s'aprecia millor en la nova EPA i per la regularització de treballadors extracomunitaris que va tenir lloc al maig.

La taxa d'atur sobre la població activa de l'any 2005 passa del 10,2% en el primer trimestre al 9,3% en el segon, amb 1.945 mil persones. A pesar de l'increment de la població activa l'atur es redueix en gairebé un punt percentual.

- Preus

L'índex de preus de consum registra una taxa del 3,1% al maig i juny, mentre que al juliol i agost ascendeix fins al 3,3%. Els grups de transport (7,0%) i habitatge (5,9%) són els que més pugen en aquest darrer mes.

La inflació subjacent disminueix a l'agost la taxa anual fins al 2,4%, enfront del 2,9% de l'any anterior. El preu dels productes energètics continua amb fortes variacions a l'alça (11,5% a l'agost), i el dels aliments sense elaboració varien a la baixa (2,7% a l'agost). La diferència amb l'índex general s'amplia a nou desenes.

L'IPC harmonitzat d'Espanya s'estabilitza també entorn del 3,3% durant el mes d'agost.

En la rama de la industria y energía se desaccelera el crecimiento, pasando del 1,9% en el primer trimestre al 1,3% en el segundo. La producción de energía continúa acelerándose, pero es la industria la que se mantiene en variaciones débiles (próximamente a 0,5%). En términos de empleo también se reafirma esta desacceleración en la actividad industrial.

De abril a junio el sector servicios continua en las tasas de variación de principios de 2005, 4,0% interanual frente al 3,4% registrado en el mismo período de 2004. En los servicios de mercado se continúa con la aceleración iniciada a principios de 2004, el turismo de enero a julio presenta un balance mejor de lo previsto; las tecnologías de la información y la comunicación y servicios a empresas tienen crecimientos significativos, y el comercio y transporte evoluciona favorablemente. Los servicios de no mercado pasan de una variación del 4,0% en el primer trimestre a 3,2% en el segundo.

- Ocupación

En el mercado laboral la evolución se mantiene positiva. El empleo medido en puestos de trabajo equivalentes a tiempo completo se incrementa un 3,2%, lo que supone un aumento interanual de 547 mil empleos netos. La elevada magnitud del aumento del empleo se debe, en parte, al auge de trabajo a tiempo parcial que se aprecia mejor en la nueva EPA y por la regularización en la afiliación a la Seguridad Social de trabajadores extranjeros que tuvo lugar en mayo.

La tasa de paro sobre la población activa del en 2005 pasa del 10,2% en el primer trimestre al 9,3% en el segundo, con 1.945 mil personas. A pesar del incremento de la población activa el paro se reduce en casi un punto porcentual.

- Precios

El índice de precios al consumo registro una tasa del 3,1% en mayo y junio, mientras que en julio y agosto asciende hasta el 3,3%, siendo los grupos de transporte (7,0%) y vivienda (5,9%) los que más suben en este último mes.

La inflación subyacente disminuye en agosto su tasa anual hasta el 2,4%, frente al 2,9% del año anterior. El precio de los productos energéticos continúa con fuertes variaciones al alza (11,5% en agosto), y el de los alimentos sin elaboración varían a la baja (2,7% en agosto). La diferencia con el índice general se amplía a nueve décimas.

El IPC armonizado de España se estabiliza también entorno al 3,3% en el mes de agosto.

Evolució i perspectives de l'economia balear

Taxes de variació del PIB a preus constants (en %)

Evolución y perspectivas de la economía balear

Tasas de variación del PIB a precios constantes (en %)

	Anual				Trimestral													
	2002	2003	2004	2005	2002		2003				2004				2005			
	(e)	(e)			III	IV	I	II	III(e)	IV(e)	I(a)	II(a)	III(a)	IV(e)	I(e)	II(p)		
Zona €	0,9	0,7	2,0	1,6	1,0	1,1	0,9	0,4	0,6	0,9	1,6	2,1	1,8	1,5	1,3	1,1	Zona €	
Espanya	2,7	3,0	3,1	3,3	2,6	2,5	2,9	3,1	3,0	2,9	3,0	3,1	3,1	3,2	3,3	3,4	España	
Balears	0,9	0,7	1,5	2,1	0,7	0,7	0,5	0,6	0,8	0,8	0,9	1,1	1,5	1,8	2,0	2,1	Baleares	
Mallorca	0,8	0,7	1,5	-	0,6	0,5	0,5	0,5	0,8	0,7	0,9	1,2	1,6	2,0	2,1	2,3	Mallorca	
Menorca	1,9	1,2	1,5	-	1,5	1,9	1,0	1,1	1,1	1,4	1,3	1,1	1,6	2,0	2,0	1,8	Menorca	
Pitiüses	0,9	0,5	1,0	-	0,8	0,6	0,7	0,5	0,3	0,4	0,5	0,8	1,2	1,3	1,1	1,0	Pitiusas	

Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació; INE;
Banc d'Espanya

a: avanç
e: estimació
p: previsió

Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación; INE;
Banco de España

a: avance
e: estimación
p: previsión

La previsió de creixement de les Balears per al conjunt de 2005 es reubica per sobre de les primeres previsions fetes la passada tardor, i es queda en zona alta de la forquilla de l'1,9% i el 2,1% interanual. Aquesta revisió és possible gràcies al fet que els indicadors econòmics de les Balears han estat durant el segon trimestre millors del que s'esperava.

Així el creixement del producte interior brut de les Balears és una taxa superior a la prevista per a la zona euro (1,6%) i cada vegada menys allunyada de la d'Espanya (3,3% segons la nova metodologia i base 2000, que aproximadament equivaldria a un 2,7% segons l'antiga metodologia base 1995, que és la que serveix de referència en aquest document).

En el segon trimestre, l'economia balear torna a mostrar una lleugera acceleració amb una taxa de creixement del 2,1%, amb l'expectativa de mantenir-se o millorar lleugerament en el segon semestre de 2005.

- Anàlisi per sectors

En l'estructura econòmica, domina el sector serveis, amb un pes de gairebé el 80% en l'economia balear. La seva activitat s'incrementa un 2,3% en el segon trimestre de 2005 (2,1% en el primer trimestre). En el segon trimestre es recupera l'activitat turística. El transport evoluciona favorablement, igual que el crèdit i l'estalvi. Tan sols el comerç registra disminucions en la seva tendència durant el segon trimestre.

La previsió de creixement de Baleares para el conjunto de 2005 se reubica por encima de las primeras previsiones hechas en el pasado otoño, quedándose en zona alta de la horquilla del 1,9% y el 2,1% interanual. Dicha revisión es posible gracias a que los indicadores económicos de Baleares han sido durante el segundo trimestre mejores de lo esperado.

Así el crecimiento del Producto Interior Bruto de Baleares es una tasa superior a la prevista para la zona euro (1,6%) y cada vez menos alejada de la de España (3,3% según la nueva metodología y base 2000, que aproximadamente equivaldría a un 2,7% según la antigua metodología base 1995, que es la que sirve de referencia en el presente documento).

En el segundo trimestre la economía balear vuelve a mostrar una ligera aceleración con una tasa de crecimiento del 2,1%, con la expectativa de mantenerse o mejorar ligeramente en el segundo semestre de 2005.

- Análisis por sectores

En la estructura económica, domina el sector servicios, con un peso de casi el 80% en la economía balear. Su actividad se incrementa un 2,2% en el segundo trimestre de 2005 (2,1% en el primer trimestre). En el segundo trimestre se recupera la actividad turística. El transporte evoluciona favorablemente, al igual que el crédito y el ahorro. Tan sólo el comercio registra disminuciones en su tendencia durante el segundo trimestre.

En el sector de la construcció, es comencen a donar els avanços en l'activitat que es reflectien en els indicadors avançats de finals de 2004. La taxa de creixement del segon trimestre es presenta en el 2,0%, dues dècimes per damunt del trimestre anterior. La millor evolució dels indicadors de consum de ciment, nombre d'ocupats i la facturació elèctrica del sector corroboren el major creixement de l'activitat. Els indicadors avançats del col·legi d'arquitectes del mes d'abril (projectes visats i pressupostos) fan preveure continuïtat en el creixement a mitjà termini.

La branca de la indústria i l'energia mostra una lleu acceleració en la seva tendència i, després de dos trimestres estables en l'1,1%, arriba a l'1,2% durant el segon trimestre. L'evolució del sector es caracteritza per l'increment de la producció energètica, el manteniment en la indústria.

La previsió de creixement del sector primari per a 2005 és entre l'1,9% i el 2,2%, afectat per les condicions meteorològiques adverses de l'hivern i primavera d'enguany, així com per la reducció de la quota làctia.

- Anàlisi per illes

A Mallorca el PIB manté l'evolució ascendent iniciada al principi de 2004, i la seva taxa per al segon trimestre de 2005 arriba al 2,3% interanual. L'evolució de la temporada turística a l'illa ha estat millor de l'esperada, fet que ha permès, atès el pes que té el turisme a l'illa, que les estimacions de creixement per al conjunt de l'economia mallorquina siguin una mica superiors a les previstes.

A Menorca, la taxa de creixement del segon trimestre (1,8%) es presenta per sota de la del trimestre anterior (2,0%), sobretot per la menor afluència turística. A pesar d'això, la previsió de creixement del 2005 (entre l'1,6% i l'1,9%) encara és superior a l'estimació de 2004 (1,5%).

La taxa de creixement del PIB de 2005 de les Pitiüses es preveu que es mantingui pràcticament estable respecte a la de 2004, entorn de l'1%. La recuperació de l'economia de les Pitiüses al llarg del 2004 es deté durant el primer semestre de 2005.

En el sector de la construcció, se empiezan a dar los avances en la actividad que se reflejaban en los indicadores avanzados de finales de 2004. La tasa de crecimiento del segundo trimestre se presenta en el 2,0%, dos décimas por encima al del trimestre anterior. La mejor evolución de los indicadores de consumo de cemento, número de ocupados y la facturación eléctrica del sector corroboran el mayor crecimiento de la actividad. Los indicadores avanzados del colegio de arquitectos del mes de abril (proyectos visados y presupuestos) hacen prever continuidad en el crecimiento a medio plazo.

La rama de la industria y la energía muestra una leve aceleración en su tendencia, y después de dos trimestres estables en el 1,1% alcanza el 1,2% durante el segundo trimestre. La evolución del sector se caracteriza por el incremento de la producción energética; el mantenimiento en la industria.

La previsión de crecimiento del sector primario para 2005 es de entre el 1,9% y el 2,2%, afectado por las adversas condiciones meteorológicas del invierno y primavera de este año, así como por la reducción de la cuota láctea.

- Análisis por islas

En Mallorca del PIB mantiene su evolución ascendente iniciada al principio de 2004, y su tasa para el segundo trimestre de 2005 alcanza el 2,3% interanual. La evolución de la temporada turística en la isla ha sido mejor de la esperada, lo que ha permitido, dado el peso que tiene el turismo en la isla, que las estimaciones de crecimiento para el conjunto de la economía mallorquina sean levemente superiores a las previstas.

En Menorca, la tasa de crecimiento del segundo trimestre (1,8%) se presenta por debajo de la del trimestre anterior (2,0%), principalmente por la menor afluencia turística. A pesar de ello, la previsión de crecimiento del 2005 (entre el 1,6% y el 1,9%) sigue siendo superior a la estimación de 2004 (1,5%).

La tasa de crecimiento del PIB de 2005 de las Pitiusas se prevé que se mantenga prácticamente estable respecto a la de 2004, alrededor del 1%. La recuperación de la economía de las Pitiusas que tuvo lugar en 2004, se detiene durante el primer semestre de 2005.

 Agricultura, ramaderia i pesca Taxes de variació interanual del PIB a preus constants (en %)			 Agricultura, ganadería y pesca Tasas de variación interanual del PIB a precios constantes (en %)	
2001	2002	2003 (e)	2004 (e)	2005(p)
0,3	2,6	1,4	5,3	1,9 - 2,2
a: avanç e: estimació p: previsió Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació i Conselleria d'Agricultura i Pesca			a: avance e: estimación p: previsión Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación y Consejería de Agricultura y Pesca	

- Nova estimació 2004

S'ha revisat la dada de creixement per a l'any 2004 del sector agrari i pesquer, que passa del 3,4% al 5,3%. Aquesta nova estimació l'ha duta a terme la Conselleria d'Agricultura i Pesca sobre la base de la comptabilització exhaustiva dels fluxos i preus.

Per al conjunt de l'any, es varen generar, a preus de mercat, 280,7 milions d'euros. Si a aquest VAB a preus de mercat s'hi afegixen les subvencions rebudes i s'hi descompten els impostos lligats a la producció, el VAB a cost dels factors resultant és de 337,2 milions d'euros. Del valor total d'aquestes activitats primàries, un 73,7% correspon a l'agricultura, un 20% a la ramaderia, un 5,4% a la pesca i un 0,9% a la piscicultura.

Durant el 2004, la **producció agrícola** va créixer un 9,3%. Aquest creixement respon a la combinació de bones collites en alguns dels cultius (cereals, fruits secs...) sumades al creixement estructural continuat d'altres grups com el vinícola, sobretot, i part de l'hortícola.

Els fruits secs varen experimentar una pujada del 130% respecte del 2003 i es xifra en 15 milions d'euros. La producció vinícola, amb 25,9 milions d'euros, va créixer un 33,4% i la de cereals va pujar un 13,2% amb 8,3 milions d'euros. Pel que fa a la importància de cada grup, el 60% del valor total de la producció agrícola és aportat pel cultiu d'hortalisses (178,4 milions d'euros), que va créixer un 6,3%, seguit pels vins (amb un 9% del total) i els tuberculs (amb un 8%).

L'evolució de la **producció ramadera** al llarg del 2004 va suposar una disminució del 6,5%. La producció ha disminuït en totes les produccions (carn, ous, llana...) excepte en la de llet i de mel.

Durant el 2004, la **producció pesquera i aquícola** en relació amb l'any anterior va significar un increment del VAB a preus de mercat de l'11,7%.

El valor de la pesca desembarcada als ports de les Illes Balears durant l'any 2004 va créixer un 7,8%. Per contra, les tones desembarcades varen baixar un 2,8%, perquè hi ha una certa tendència a capturar espècies amb un major

- Nueva estimación 2004

Se ha revisado el dato de crecimiento para el año 2004 del sector agrario y pesquero, que pasa del 3,4% al 5,3%. Esta nueva estimación ha sido llevada a cabo por la Consejería de Agricultura y Pesca en base a la contabilización exhaustiva de los flujos y precios.

Para el conjunto del año, se generaron, a precios de mercado 280,7 millones de euros. Si a este VAB a precios de mercado se le añaden las subvenciones recibidas i se le descuentan los impuestos ligados a la producción, el VAB a coste de los factores resultante es de 337,2 millones de euros. Del valor total de estas actividades primarias, un 73,7% corresponde a la agricultura, un 20% a la ganadería, un 5,4% a la pesca y un 0,9% a la piscicultura.

Durante el 2004, la **producción agrícola** creció un 9,3%. Este crecimiento responde a la combinación de buenas cosechas en algunos de los cultivos (cereales, frutos secos...) sumadas al crecimiento estructural continuado de otros grupos como el vinícola, principalmente, y parte del hortícola.

Los frutos secos experimentaron una subida del 130% respecto al 2003 y se cifra en 15 millones de euros. La producción vinícola, con 25,9 millones de euros, creció un 33,4% y la cerealística subió un 13,2% con 8,3 millones de euros. Referente a la importancia de cada grupo, el 60% del valor total de la producción agrícola es aportado por el cultivo de hortalizas (178,4 millones de euros) que creció un 6,3%, le siguen los vinos (con un 9% del total) y los tubérculos (con un 8%).

La evolución de la **producción ganadera** dentro del 2004 supuso una disminución del 6,5%. La producción ha disminuido en todas las producciones (carne, huevos, lana...) excepto en la de leche y de miel.

Durante el 2004, la **producción pesquera y acuícola** en relación al año anterior significó un incremento del VAB a precios de mercado del 11,7%.

El valor de la pesca desembarcada en los puertos de las Islas Baleares durante 2004 creció un 7,8%. Por contra, las Tm desembarcadas bajaron un 2,8%, debido a que hay una cierta tendencia a capturar especies con un mayor

Indicadors de l'agricultura i la pesca			Indicadores de la agricultura y la pesca		
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T_{t-k}^t (%)		
Facturació elèctrica (MWh)	ag	8.427		8,6	Facturación eléctrica (MWh)
	ag	6.402			12,2
	ag	646			1,4
	ag	1.379			-0,9
Gasoil B, vendes (m³)	ag	9.883		10,3	Gasóleo B, ventas (m³)
	ag	7.090			7,9
	ag	882			22,5
	ag	1.909			14,6
Sector agrari			Sector agrario		
Afiliats a la SS	jul	8.194		2,6	Afiliados a la SS
Assalariats	jul	1.587		19,4	Asalariados
Règim especial agrari ¹	jul	5.396		-0,8	Régimen especial agrario ¹
Autònoms	jul	1.211		3,6	Autónomos
Matriculació de tractors	abr	13		34,2	Matriculación de tractores
Sector pesquer			Sector pesquero		
Afiliats al règim especial de la mar ²	jul	2.472		-3,6	Afiliados régimen especial del mar ²
Font: Gesa-Endesa, CLH, TTSS, SOIB, DGT, ISM			Fuente: Gesa-Endesa, CLH, TTSS, SOIB, DGT, ISM		
1. Assalariats i autònoms			1. Asalariados y autónomos		
2. Inclou pesca i transport marítim			2. Incluye pesca y transporte marítimo		

valor de mercat, enfront d'una disminució de les captures d'algunes espècies de baix valor comercial.

La producció piscícola de les Illes Balears va incrementar el valor un 45,6% durant el 2004.

- Previsions per a 2005

La previsió de creixement interanual del VAB per al 2005 se situa en un 2,1%.

La tendència en l'evolució del nombre d'afiliats a la Seguretat Social se situa en un 2,1% al juny.

La resta d'indicadors mensuals —facturació elèctrica, vendes de gasoil B i matriculació de tractors— mantenen una evolució favorable.

- Agricultura

Durant el mes de juliol s'han autoritzat ajudes per valor de 3 milions d'euros en el cultiu de la **patata**, afectat per les gelades del gener.

Es preveu que la collita d'**ametlla** a Mallorca d'enguany sigui un 10% i un 15% inferior a la del 2004. Amb preus més cars, el quilo d'ametlló (gra d'ametlla) va començar a pagar-se durant la passada campanya a 4,5 euros i va

valor de mercado, frente a una disminución de las capturas de algunas especies de bajo valor comercial.

La producción piscícola de las Islas Baleares incrementó su valor en un 45,6% durante el 2004.

- Previsiones para 2005

La previsión de crecimiento interanual del VAB para 2005 se sitúa en un 2,1%.

La tendencia en la evolución del número de afiliados a la Seguridad Social se sitúa en un 2,1% en junio.

El resto de indicadores mensuales - facturación eléctrica, ventas de gasoil B y matriculación de tractores - mantienen una evolución favorable.

- Agricultura

Durante el mes de julio se han autorizado ayudas por valor de 3 millones de euros al cultivo de la **patata**, afectado por las heladas de enero.

Se prevé que la cosecha de **almendra** en Mallorca para este año, sea un 10% y un 15% inferior a la del 2004. Con precios más caros, el kilo de almendrán (grano de almendra) comenzó a pagarse durante la pasada campaña

Exportacions des de les Balears Principals mercaderies agràries exportades Gener a maig de 2005				Exportaciones desde Baleares Principales mercancías agrarias exportadas Enero a mayo 2005			
Producte Principals mercats extersors	Tones Toneladas	Var. (%)		Milers d'€ Miles de €	Var. (%)	Producto Principales mercados exteriores	
Formatge	↗ 7	29,4		↗ 46	92,7	Queso	
Patates	↘ 14.278	-28,4		↘ 7.333	-33,3	Patatas	
Regne Unit	8.999	-33,1		4.870	-35,6	Reino Unido	
Dinamarca	3.899	0,6		1.895	-10,7	Dinamarca	
Goma de garroví	↗ 587	12,2		↗ 6.000	58,5	Goma de garrofín	
Alemanya	207	1,6		2.691	79,2	Alemania	
Estats Units	87	776,4		783	971,0	Estados Unidos	
Garrofes	↗ 1.760	31,7		→ 631	-0,5	Algarrobas	
Ametles	↗ 120	77,3		↗ 673	141,4	Almendras	
Vins i licors	↗ 186	5,6		↗ 674	12,7	Vinos y licores	
Alemanya	67	9,9		294	21,7	Alemania	
Font: Consell Superior de Cambres de Comerç d'Espanya				Fuente: Consejo Superior de Cámaras de Comercio de España			

arribar fins als 5 euros, a causa de la inferior producció a la Península.

S'estima que la sequera d'enguany deixarà un 60% menys de cereals i prop d'un 80% menys de **lleguminoses** respecte de la collita de l'any anterior.

S'espera una bona producció de **garrova** per enguany. El preu dependrà de la demanda de la goma de garroví, que s'espera que sigui bona gràcies al fet que l'any passat el germen de garroví es va començar a pagar a dos euros el quilo, mentre que en aquests moments s'està pagant a cinc euros.

La falta de pluges d'aquest any ha resultat beneficiosa per al **raïm**, que es recollirà en quantitat i amb gran qualitat.

La producció d'oli de qualitat a Mallorca procedent de la collita 2004-2005 fou de 60.000 litres, dels quals 40.000 es varen comercialitzar sota la denominació d'origen i se'n va exportar un 13%.

- Ramaderia

Durant aquest any es preveu que a Menorca es produirà un abandó del 20% en les explotacions ramaderes.

Aquest estiu, 33 explotacions làcties de les Balears han decidit acollir-se al pla incentivat d'abandó de producció impulsat pel Ministeri d'Agricultura. Són 28 lleteries de Menorca i 5 de Mallorca les que vendran la seva quota - quilos de llet anuals que ha de produir cada explotació sobre la base del que fixa la UE - a la reserva de l'Estat.

a 4,5 euros y llegó hasta los 5 euros, debido a la inferior producción en la península.

Se estima que la sequía de este año dejará un 60% menos de **cereales** y cerca de un 80% menos de **leguminosas** respecto a la cosecha del año anterior.

Se espera una buena producción de **algarroba** para este año. El precio dependerá de la demanda de la *goma de garrofin*, que se espera que sea buena debido a que el año pasado el germen de *garrofin* se comenzó a pagar a dos euros el quilo, mientras que en estos momentos se está pagando a cinco euros.

La falta de lluvias de este año ha resultado beneficiosa para la **uva**, que se recogerá en cantidad y con gran calidad.

La producción de aceite de calidad en Mallorca procedente de la cosecha 2004-2005 fue de 60.000 litros, de los que 40.000 se comercializaron bajo la denominación de origen y se exportó un 13%.

- Ganadería

Durante este año se prevé que en Menorca se producirá un abandono del 20% en las explotaciones ganaderas.

Este verano, 33 explotaciones lácteas de Baleares han decidido acogerse al Plan incentivado de abandono de producción impulsado por el Ministerio de Agricultura. 28 lecherías de Menorca y 5 de Mallorca venderán su cuota - kilos de leche anuales que debe producir cada explotación en base a lo que fija la UE - a la reserva del Estado.

Aquesta caiguda del sector ramader s'ha produït en **part** perquè l'alimentació dels animals té uns costos molt elevats, ja que els efectes de la sequera han obligat a importar pinsos i en el seu transport influeix l'evolució del preu del petroli.

- Pesca

La producció pesquera declarada a les Illes Balears en el segon trimestre de 2005 ha estat de 885.177 kg, amb un valor en primera venda de 6.182.334 euros.

En comparació amb el mateix trimestre de 2004 (902.705 kg i 5.774.189 euros), aquestes dades suposen una disminució de l'1,94% en pes i un increment del 7,07% en valor econòmic. Com als trimestres, el preu mitjà del peix s'ha incrementat, en aquesta ocasió un 9,19% (de 6,40 euro/kg a 6,98 euro/kg).

Comparant les llistes d'espècies comprovam que quant a les captures hi ha algunes diferències: la més notòria és que el 2005 hi ha 27.235 kg de musclos procedents dels viviers del port de Maó (són conreats, però són comercialitzats per la confraria) i la reducció d'un 50% de les captures de sorell, espècie molt abundant però barata.

Pel que fa al valor econòmic en primera venda, les 10 primeres espècies són gairebé les mateixes, amb l'únic canvi de la substitució del rap pel lluç, espècies que es pesquen juntes i que en principi s'atribueix a causes naturals. Es manté la tendència ja exposada en informes anteriors el 2005 de pèrdua de pes de les espècies molt abundants però barates, fins al punt que l'espècie més capturada —el gerret— ja està en la posició 10 del rànquing de vendes. També destaquen la pujada en la llista del calamar i la baixada del gerret i del moll vermell.

- Mercats exteriors

La collita de la patata d'exportació destinada al Regne Unit i als països escandinaus disminueix en el lapse de gener a maig un -28,4% en valor i un -33,3% en volum respecte al mateix període de l'any anterior. Aquest cultiu va ser afectat per les gelades i els vents de principi d'any.

Les exportacions de goma de garroví continuen com a cultiu capdavanter per volum d'exportació respecte dels altres productes agroindustrials. En valor, se n'han exportat 6,0 milions d'euros, la qual cosa suposa un augment del 58,5% respecte a la dada de 2004.

La importació de 1.600 tones de polpa de garrova procedents del Marroc a finals de juny és conseqüència de la falta de recollida de la garrova per part dels propietaris.

Les vendes a l'exterior de garroves es mantenen estables, mentre que s'incrementen les vendes d'ametlles vins i licors.

Destaca el creixement durant els darrers anys de la producció vitivinícola. El vi balear es comercialitza un 92% a les Illes, un 4,1% a la Unió Europea i un 3% a la resta d'Espanya.

Esta caída del sector ganadero se ha producido en parte porque la alimentación de los animales tiene unos costes muy elevados, debido a que los efectos de la sequía han obligado a importar piensos y en su transporte influye la evolución del precio del petróleo.

- Pesca

La producción pesquera declarada en las Islas Baleares en el segundo trimestre de 2005 ha sido de 885.177 kg, con un valor en primera venta de 6.182.334 euros.

En comparación con el mismo trimestre de 2004 (902.705 kg, y 5.774.189 euros), estos datos suponen una disminución del 1,94% en peso y un incremento del 7,07% en valor económico. Como en trimestres, el precio medio del pescado se ha incrementado, en esta ocasión en un 9,19% (de 6,40 euro/kg a 6,98 euro/kg).

Comparando los listados de especies se comprueba que respecto a las capturas, hay algunas diferencias: la más notoria es que en 2005 hay 27.235 kg de mejillones procedentes de las mejilloneras del puerto de Mahón (son cultivados, pero se comercializan por la cofradía) y la reducción de un 50% de las capturas de jurel, especie muy abundante pero de bajo precio.

Por lo que respecta al valor económico en primera venta, las 10 primeras especies son casi las mismas, con el único cambio de la sustitución del rape por la merluza, especies que se pescan juntas y que, en principio se atribuye a causas naturales. Se mantiene la tendencia ya expuesta en informes anteriores en 2005 de pérdida de peso de las especies muy abundantes pero baratas, hasta el punto que la especie más capturada - *el gerret* - ya está en la posición 10 del ranking de ventas. También destacan la subida en la lista del calamar y la bajada del *gerret* y del *moll vermell*.

- Mercados exteriores

La cosecha de la patata de exportación destinada al Reino Unido y países escandinavos disminuye en el lapso de enero a mayo un -28,4% en valor y un -33,3% en volumen respecto al mismo período del año anterior. Este cultivo fue afectado por las heladas y los vientos de principio de año.

Las exportaciones de goma de garrovín continúan como cultivo líder por volumen de exportación respecto de los demás productos agroindustriales. En valor, se han exportado 6,0 millones de euros, que suponen un aumento del 58,5% respecto al dato de 2004.

La importación de 1.600 toneladas de pulpa de algarroba procedentes de Marruecos a finales de junio, es consecuencia de la falta de recogida de la garrofa por parte de los propietarios.

Las ventas al exterior de algarrobas se mantienen estables, mientras que se incrementan las ventas de almendras vinos y licores.

Destaca el crecimiento en los últimos años de la producción vitivinícola. El vino balear se comercializa un 92% en las islas, un 4,1% en la Unión Europea y un 3% en el resto de España.

4.2. Indústria i energia

Industria y energía

 Branques de la indústria i l'energia Taxes de variació del PIB a preus constants (en %)										 Ramas de la industria y la energía Tasas de variación del PIB a precios constantes (en %)									
Anual					Trimestral														
2001	2002	2003	2004		2002				2003				2004				2005		
		(e)	(e)		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I(a)	II(p)	
PIB	2,5	0,8	0,8	0,9	0,9	0,6	0,8	0,7	0,7	0,4	0,9	1,0	0,8	0,8	0,9	1,1	1,1	1,2	
Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació										Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación									
a: avanç										a: avance									
e: estimació										e: estimación									
p: previsió										p: previsión									

Indicadors de la indústria i l'energia					Indicadores de la industria y la energía				
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T^i_{t-k} (%)						
Assalariats	jul	26.232	→	-0,2	Asalariados				
Autònoms ¹	jul	6.015	→	-1,5	Autónomos ¹				
Total hores treballades (milers) ²	jn		↘	-3,0	Total horas trabajadas (miles) ²				
Facturació energia elèctrica (MWh)	ag	535.278	↗	6,6	Facturación energía eléctrica (MWh)				
	ag	409.781	↗	7,0					
	ag	47.558	↗	4,6					
	ag	77.939	↗	5,5					
Facturació energia elèctrica indústria (MWh)	ag	27.127	↗	2,8	Facturación energía eléctrica industria (MWh)				
	ag	22.205	↗	2,7					
	ag	3.392	↗	4,1					
	ag	1.530	→	1,2					
Índex d'activitat industrial	mç/mz	169,2	↗	3,2	Índice de actividad industrial				
Indicador de producció industrial	jl	144,8	↗	3,3	Indicador de producción industrial				
...Energia	jl	181,3	↗	6,8	...Energía				
...Béns de consum	jl	144,3	→	-0,1	...Bienes de consumo				
...Béns intermedis	jl	108,4	↗	8,1	...Bienes intermedios				
Índex cartera comandes...					Índice cartera de pedidos...				
...Béns industrials		-5	↘	-42,6	...bienes industriales				
...Béns de consum		4	↘	-43,6	...bienes de consumo				
Font: TTSS, Gesa-Endesa, DG d'Economia, INE, MCYT					Fuente: TTSS, Gesa-Endesa, DG de Economía, INE, MCYT				
¹ Variación interanual gener-noviembre					¹ Variació interanual enero-noviembre				
² Nombre d'hores efectives per nombre d'assalariats					² Número de horas efectivas por número de asalariados				

Facturació elèctrica directa per activitats (MWh)			Facturación eléctrica directa por actividades (MWh)		
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia		
				T _{t-k} (%)	
Agroalimentari	ag	10.468	↗	5,9	Agroalimentario
	ag	8.010 	↗	7,0	
	ag	1.838 	→	1,2	
	ag	620 	↗	7,3	
Calçat, cuir, tèxtil	ag	1.277	↗	8,7	Calzado, cuero, textil
	ag	774 	↗	7,6	
	ag	464 	↗	11,2	
Fusta, moble	ag	3.100	↗	3,8	Madera, mueble
Paper, arts gràfiques	ag	1.079	↗	6,6	Papel, artes gráficas
Ciment, calç, guix	ag	6.579	→	-1,6	Cemento, cal, yeso
	ag	6.548 	→	-1,9	
Totxo, teula, vidre	ag	1.408	→	1,1	Ladrillo, teja, vidrio
Font: Gesa-Endesa			Fuente: Gesa-Endesa		

El sector industrial presenta durant el segon trimestre de 2005 un creixement de l'1,2% (la primera estimació va ser de l'1,1%), la qual cosa mostra una tendència una mica superior a l'observada a principis d'any, gràcies al manteniment del consum intern i a la demanda externa.

En aquestes circumstàncies, la tendència en el nombre d'assalariats al juliol és del -0,2%, que, malgrat que encara és negativa, continua en la línia de recuperació observada durant els mesos anteriors. El nombre total d'hores treballades torna a recuperar-se lleugerament al juny.

- Energia

El perfil de creixement de la facturació d'energia elèctrica s'accelera de mica en mica en els darrers mesos (6,6% a l'agost).

La liberalització del sistema elèctric balear ha aconseguit ja l'activitat de la comercialització, però les xarxes de distribució i la generació encara són una exclusiva de Gesa - Endesa. Dels 600.000 clients de les elèctriques existents a les Balears, uns 24.000 han abandonat el sistema de tarifa fixa per sumar-se a la liberalització del sector, un any i mig després que hagi entrat en vigor el real decret que regula els sistemes elèctrics extrapeninsulars.

El Pla director sectorial energètic de les Illes Balears preveu la construcció d'una nova central de ciclo combinat a Cas Tresorer, en el punt en què el gasoducte ha de connectar-se amb Mallorca i on s'alçarà una planta regasificadora. La nova central elèctrica tindrà una capacitat de 400 megavats, cosa que implica que s'hi concentrarà el 22,2% de l'energia elèctrica que es genera a la xarxa Mallorca

El sector industrial presenta durante el segundo trimestre de 2005 un crecimiento del 1,2% (la primera estimación fue del 1,1%), mostrando una tendencia ligeramente superior a la observada a principios de año, gracias al mantenimiento del consumo interno y la demanda externa.

En estas circunstancias, la tendencia en el número de asalariados en julio es del -0,2%, que si bien sigue siendo negativa, continúa en la línea de recuperación observada en los meses precedentes. El número total de horas trabajadas vuelve a recuperarse ligeramente en junio.

- Energía

El perfil de crecimiento de la facturación de energía eléctrica se acelera ligeramente en los últimos meses (6,6% en agosto).

La liberalización del sistema eléctrico balear ha alcanzado ya la actividad de la comercialización, pero las redes de distribución y la generación siguen siendo una exclusiva de Gesa - Endesa. De los 600.000 clientes de las eléctricas existentes en Baleares unos 24.000 han abandonado el sistema de tarifa fija para sumarse a la liberalización del sector, un año y medio después de que entrara en vigor el real decreto que regula los sistemas eléctricos extrapeninsulares.

El Plan Director Sectorial Energético de las Islas Baleares contempla la construcción de una nueva central de ciclo combinado en Ca's Tresorer, en el punto en que el gasoducto debe conectarse con Mallorca y donde se levantará una planta regasificadora. La nueva central eléctrica tendrá una capacidad de 400 megavatios, lo que implica que en ella se concentrará el 22,2% de la energía

- Menorca. Després de la inauguració de la nova turbina de Son Reus, es disposa en aquests moments d'una capacitat de generació de 1.344 megavats en el sistema Mallorca - Menorca.

- Indústria

Cal destacar la tendència a l'alça de la facturació elèctrica en la indústria al llarg d'aquest any.

L'índex de producció industrial marca una tendència ascendent des del passat mes d'abril i se situa al juliol en una taxa del 3,3%. El grup dels béns intermedis és el que experimenta el major creixement tendencial (8,1%) juntament amb els béns energètics (6,8%), mentre que l'IPI de béns de consum continua amb descensos (-0,1%).

Pel que fa a la facturació elèctrica per subsectors, destaca la bona evolució de *l'agroalimentari, calçat, cuir, tèxtil i mobles*, junt amb la recuperació del sector del *paper i arts gràfiques*. Es mantenen estables les activitats relacionades amb el material de construcció.

- Exportacions

Es mantenen estables les vendes del subsector del *calçat*, que de gener a maig aconseguixen un import de 57,4 milions d'euros, un 2,5% més que el mateix lapse de l'any anterior. Es registren descensos en els nostres principals mercats europeus, mentre que fora de la Unió Europea s'incrementa la facturació del Marroc un 55,4%, ja que es tracta bàsicament de tràfic de perfeccionament. Els Estats Units registren un increment de les vendes en un 2,9%.

El calçat balear, sector estratègic de la indústria tradicional de les Illes, integrat per més de 120 empreses i amb un nivell d'exportació del 60%, és el que suporta millor els efectes de la competència asiàtica, ja que és especialitzat en els segments mitjà i alt del mercat. Les exportacions d'Espanya d'aquest producte en el primer quadrimestre han disminuït un 9,1%.

L'alça en el preu del petroli, la debilitat del dòlar enfront de l'euro i la incipient competència dels mercats asiàtics són les variables que condicionen l'evolució de les xifres de venda del sector de la *bijuteria i joieria*. Als Estats Units les vendes en bijuteria es redueixen un -34,9% i un -80,8% en joieria. Les vendes a França també disminueixen en ambdós mercats.

Destaca la bona evolució en les exportacions de *campanes i campanetes* produïdes majoritàriament a Menorca.

L'exportació d'*aixetes* disminueix un -22,8%. Les vendes d'aquest capítol han estat de 4,4 milions d'euros.

El valor de les exportacions de *mobles* entre gener i maig, se situà en 2,5 milions d'euros, un -9,1% inferior al mateix període de l'any anterior.

eléctrica que se genera en la red Mallorca - Menorca. Tras la inauguración de la nueva turbina de Son Reus, se dispone en estos momentos de una capacidad de generación de 1.344 megavatios en el sistema Mallorca - Menorca.

- Industria

Cabe destacar la tendencia al alza de la facturación eléctrica en industria a lo largo del presente año.

El índice de producción industrial marca una tendencia ascendente desde el pasado mes de abril, y se sitúa en julio a una tasa del 3,3%. El grupo de los bienes intermedios es el que experimenta el mayor crecimiento tendencial (8,1%) junto con los bienes energéticos (6,8%), mientras que el IPI de bienes de consumo continúa con descensos (-0,1%).

Referente a la facturación eléctrica por subsectores, destaca la buena evolución del *agroalimentario, calzado, cuero, textil y mueble*, junto con la recuperación del sector del *papel y artes gráficas*. Se mantienen estables las actividades relacionadas con el material de construcción.

- Exportaciones

Se mantienen estables las ventas del subsector del *calzado* que de enero a mayo alcanzan un importe de 57,4 millones de euros, un 2,5% más que el mismo lapso del año anterior. Se registran descensos en nuestros principales mercados europeos, mientras que fuera de la Unión Europea se incrementa la facturación de Marruecos en un 55,4% tratándose básicamente de tráfico de perfeccionamiento. Estados Unidos registra un incremento de las ventas en un 2,9%.

El calzado balear, sector estratègic de la industria tradicional de las islas, integrado por más de 120 empresas y con un nivel de exportación del 60%, es el que está soportando mejor los efectos de la competencia asiática por su especialización en los segmentos medio y alto del mercado. Las exportaciones de España de este producto en el primer cuatrimestre han disminuido un 9,1%.

El alza en el precio del petróleo, la debilidad del dólar frente al euro y la incipiente competencia de los mercados asiáticos, son las variables que están condicionando la evolución de las cifras de venta del sector de la *bisutería y joyería*. En Estados Unidos las ventas en bisutería se reducen un -34,9% y un -80,8% en joyería. Las ventas en Francia también disminuyen en ambos mercados.

Destaca la buena evolución en las exportaciones de *campanas y campanillas* producidas en su malloría en Menorca.

La exportación de grifería disminuye un -22,8%. Las ventas de este capítulo han sido de 4,4 millones de euros.

El valor de las exportaciones de muebles, entre enero y mayo se situó en 2,5 millones de euros, un -9,1% inferior al mismo período del año anterior.

Exportacions des de les Balears. Principals béns industrials exportats. Gener a maig de 2005			Exportaciones desde Baleares. Principales bienes industriales exportados. Enero a mayo de 2005	
Producte Principals mercats exteriors		Milers d'€ Miles de €	Var. (%)	Producto Principales mercados exteriores
Pell, cuir i tèxtil				Piel, cuero y textil
Manufactures de cuir	↘	1.133	-11,6	Piel preparada
Portugal		226	-141,9	Portugal
Roba i complements	↘	770	-24,1	Prendas y complementos
República Dominicana		187	95,6	República Dominicana
Països Baixos		155	-51,5	Países bajos
Calçat	↗	57.451	2,5	Calzado
Marroc		11.555	55,4	Marruecos
França		7.954	-10,8	Francia
Itàlia		7.734	-1,4	Italia
Alemanya		5.343	-14,3	Alemania
Regne Unit		4.240	-12,3	Reino Unido
Estats Units		2.612	2,9	Estados Unidos
Japó		2.572	5,6	Japón
Portugal		2.299	5,3	Portugal
Grècia		1.833	-7,6	Grecia
Bèlgica		1.773	-24,7	Bélgica
Bijuteria i joieria				Bisutería y joyería
Joieria	↘	687	-72,7	Joyería
Estats Units		92	-80,8	Estados Unidos
França		128	-91,1	Francia
Bijuteria	↘	3.400	-20,0	Bisutería
Estats Units		635	-34,9	Estados Unidos
França		528	-56,3	Francia
Campanes i campanetes	→	1.865	1,9	Campanas y campanillas
Estats Units		291	30,2	Estados Unidos
Aixetes	↘ 	4.457	-22,8	Grifería
França		1.047	-20,5	Francia
Alemanya		773	-5,2	Alemania
Àustria		483	-18,2	Austria
Grècia		242	6,9	Grecia
Mobles	↘ 	2.535	-9,1	Muebles
Mèxic		1.558	3.243,3	Mexico
Cuba		299	309,9	Cuba
República Dominicana		209	-71,6	República Dominicana
Font: Consell Superior de Cambres de Comerç d'Espanya			Fuente: Consejo Superior de Cámaras de Comercio de España	

4.3. Construcció

Construcción

Evolució del sector de la construcció										Evolución del sector de la construcción									
Taxes de variació del PIB a preus constants (en %)										Tasas de variación del PIB a precios constantes (en %)									
Anual					Trimestral														
2001	2002	2003	2004		2002				2003				2004				2005		
			(e)	(e)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I(a)	II(p)	
PIB	6,8	2,3	1,6	1,3	2,6	2,0	2,3	2,3	2,0	1,7	1,4	1,3	1,1	1,0	1,3	1,7	1,8	2,0	
e: estimació										e: estimación									
p: previsió										p: previsión									
a: avanç										a: avance									
Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació										Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación									

Indicadors de la construcció				Indicadores de la construcción			
		Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T'_{t-k} (%)			
Assalariats	jn	47.729	↗	3,5	Asalariados		
Autònoms ¹	jn	14.911	↗	2,5	Autónomos ¹		
Consum aparent ciment (tones)	abr	98.702	↘	-3,1	Consumo aparent cemento (toneladas)		
Total hores treballades ² (mil.hrs)	jn		↗	2,0	Total horas trabajadas ² (mil.hrs)		
Facturació elèctrica (MWh)					Facturación eléctrica (MWh)		
Construcció i obres públiques	Jn	4.525	↗	6,6	Construcción y obras públicas		
	Jn	3.594	↗	9,1			
	Jn	314	↗	8,4			
	Jn	617	↘	-3,4			
Fabricació ciment, calç, guix	jn	5.908	↘	-2,1	Fabricación cemento, cal, yeso		
Preu mitjà habitatge (€/m²)	2T	1.969,6	↗	15,1	Precio medio vivienda (€/m²)		
Preu mig habitatge usat (€/m²)	jn	1.956,6	↗	15,6*	Precio medio vivienda usada (€/m²)		
Palma	Jn	1.970	↗	11,2	Palma		
Manacor	Jn	1.519			Manacor		
Maó	Jn	1.749	↗	11,8	Mahón		
Ciutadella de Menorca	Jn	1.771	↗	12,4	Ciudadella de Menorca		
Eivissa - vila	Jn	1.738	↗	6,8	Ibiza - villa		
Font: Gesa-Endesa, Oficemen, COAB, Ministeri de Foment, INE, Tinsa i Sociedad de Tasación.				Fuente: Gesa-Endesa, Oficemen, COAB, Ministerio de Fomento, INE, Tinsa y Sociedad de Tasación			
¹ .Variació interanual				¹ .Variación interanual			
² .Hores treballades per assalariats				² .Horas trabajadas por asalariados.			
*. Variació interanual				*. Variación interanual			

Indicadors avançats de la construcció			Indicadores adelantados de la construcción		
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T_{t-k}^t (%)		
Col·legi d'Arquitectes – visats					Colegio de arquitectos - visados
Pressuposts (milers d'€ constants)	ab	107.271	↗	19,9	Presupuestos (miles de € constantes)
	ab	81.249	↗	20,2	
	ab	14.161	↗	9,8	
	ab	11.861	↘	-3,9	
Projectes	ab	843	↗	7,5	Proyectos
	ab	668	↗	7,9	
	ab	120	↗	11,9	
	ab	55	↘	-4,4	
Habitatges visats	ab	1.078	↗	51,6	Viviendas visadas
	ab	742	↗	68,7	
	ab	183	↗	7,1	
	ab	153	↗	38,8	
Noves hipoteques en finques rústiques (milers d'€)	mg/my	70.449	↗	26,7	Nuevas hipotecas en fincas rústicas (miles de € constantes)
Noves hipoteques en finques urbanes sobre habitatges (milers d'€ constants)	mg/my	416.540	↗	26,1	Nuevas hipotecas en fincas urbanas sobre viviendas(miles de € constantes)
Noves hipoteques en finques urbanes sobre solars (milers d'€ constants)	mg/my	59.496	↗	19,1	Nuevas hipotecas en fincas urbanas sobre solares (miles de € constantes)
Noves hipoteques en finques urbanes sobre altres urbanes (milers d'€ constants)	mg/my	128.285	↗	11,2	Nuevas hipotecas en fincas urbanas sobre otras urbanas (miles de € constantes)
Licitació pública T_{15}^{15} (milers d'€ constants)	mg/my	60.636	↗	3,6	Licitación pública T_{15}^{15} (miles de € constantes)
Dades amb € constants base 1er Trim 2005. Font: COAIB, INE i Ministeri d'Habitatge			Datos en € constantes base 1er Trim 2005 Fuente: COAIB, INE y Ministerio de Vivienda.		

El sector de la construcció incrementa la taxa de creixement durant el segon trimestre de 2005 fins al 2,0%, i confirma així la millor evolució del sector que s'està donant des del segon semestre de 2004. En conseqüència es preveu que el creixement del sector per al conjunt de 2005 se situï sensiblement per sobre del 2,0% enfront de l'1,3% de 2004.

En la bona evolució de l'activitat constructora tenen un paper important tant l'increment de l'obra pública com la major activitat de l'empresa privada, la qual cosa es reflecteix en l'increment del 4% del nombre d'empreses del sector durant el 2004, segons el Directori Central d'Empreses de l'INE.

Les dades del mercat laboral mostren clars símptomes de la millor evolució en el sector. Així el nombre d'assalariats de la Seguretat Social pertanyents a la construcció arriba a les 47.700 persones al juny, fet que suposa un increment del 3,5% en la seva tendència. El nombre d'hores efectives treballades en la construcció i el nombre d'autònoms del

El sector de la construcción incrementa su tasa de crecimiento en el segundo trimestre de 2005 hasta el 2,0%, confirmando así la mejor evolución del sector que se está dando desde el segundo semestre de 2004. Como consecuencia se prevé que el crecimiento del sector para el conjunto de 2005 se sitúe sensiblemente por encima del 2% frente al 1,3% de 2004.

En la buena evolución de la actividad constructora tienen un papel importante tanto el incremento de la obra pública, como la mayor actividad de la empresa privada, lo que se refleja en el incremento del 4% del número de empresas del sector durante 2004, según el Directorio Central de Empresas del INE.

Los datos del mercado laboral muestran claros síntomas de la mejor evolución en el sector. Así el número de asalariados de la Seguridad-Social pertenecientes a la construcción alcanza las 47.700 personas en junio, lo que supone un incremento del 3,5% en su tendencia. El número de horas efectivas trabajadas en la construcción y el número de autónomos del segundo trimestre sitúan

segon trimestre situen la seva tendència per sobre del registrat l'any 2004, en aproximadament un 2%. Cal tenir en compte que al maig es va dur a terme un procés de regularització d'aquells immigrants que es trobaven en situació irregular, i això ha contribuït a registrar major nombre d'ocupats en el sector. Sobre els efectes de la regularització, veure l'apartat d'ocupació.

El consum aparent de ciment després de més d'un any amb disminucions en el seu terme mitjà anual reflecteix a partir del segon trimestre una certa recuperació, però la seva tendència segueix en termes negatius (-3,1%). D'altra banda, les vendes de ciment a les Illes també incrementen les taxes de creixement respecte de l'any anterior.

La facturació elèctrica en construcció i obres públiques minora de mica en mica el creixement a les Balears, si bé les seves taxes de creixement al juny encara són elevades a les illes de Mallorca (9,1%) i Menorca (8,4%), però no a les Pitiüses (-3,4%). De la mateixa manera, la facturació elèctrica registrada en la fabricació de ciments, calç i guixos de les Balears, que semblava mantenir-se estable en el primer semestre, descendeix a partir del juny.

El preu mitjà de l'habitatge lliure del segon trimestre a les Balears és de 1969,6 €/m², segons el Ministeri de l'Habitatge, i és un 15,1% superior al registrat l'any anterior. La variació anual del preu mitjà de l'habitatge usat de juny és un 15,6% (amb 1.957 €/m²), per sota de la mitjana del conjunt d'Espanya (17,2%).

Els indicadors avançats proporcionats pel Col·legi d'Arquitectes de les Balears confirmen la continuïtat en la recuperació del sector. Així el valor dels pressupostos registrats a les Balears de gener fins a abril ascendeix a més de 581,6 milions d'euros (en termes constants amb base del primer trimestre de 2005), equival a un increment interanual de gairebé el 26%. Per illes, és a Mallorca on es concentra la major part del pressupost (el 65% de l'acumulat), a Menorca el 10,3% i a les Pitiüses el 11,9%. El nombre d'habitatges visats a les Balears a l'abril és de 1.078; i la seva tendència és un 50% superior al d'abril de 2004.

El preu de l'habitatge i el crèdit estan estretament relacionats i s'alimenten mútuament. A les Balears el nivell d'endeutament per a adquirir un habitatge encara és elevat. L'Administració pública promou nous plans d'habitatge amb la finalitat de disminuir la dificultat d'accedir al mercat de l'habitatge per part dels col·lectius més desfavorits.

De les 4.701 hipoteques constituïdes a l'arxipèlag balear durant el maig d'aquest any, 4.439 corresponen a finques urbanes (amb un import de 604,3 milions d'euros constants de primer trimestre de 2005) i 262 a finques rústiques (amb 70,5 milions d'euros constants). De l'import dels préstecs hipotecaris a finques urbanes, 417 milions d'euros constants són sobre habitatges, 128 milions d'euros són per a altres finques urbanes i 59,5 milions d'euros són per a solars.

su tendencia por encima de lo registrado en 2004, en aproximadamente un 2%. Cabe tener en cuenta que en mayo se llevó a cabo un proceso de regularización de aquellos inmigrantes que se encontraban en situación irregular, lo que contribuyó a registrar mayor número de ocupados en el sector. Sobre los efectos de la regularización véase el apartado de empleo.

El consumo aparente de cemento después de más de un año con disminuciones en su promedio anual, refleja a partir del segundo trimestre una cierta recuperación, pero su tendencia sigue en términos negativos (-3,1%). Por su parte, las ventas de cemento en las islas también incrementan sus tasas de crecimiento respecto al año anterior.

La facturación eléctrica en construcción y obras públicas aminora ligeramente su crecimiento en Baleares, si bien sus tasas de crecimiento en junio siguen siendo elevadas en las islas de Mallorca (9,1%) y Menorca (8,4%), pero no en las Pitiusas (-3,4%). Del mismo modo, la facturación eléctrica registrada en la fabricación de cementos, cales y yesos de Baleares, que parecía mantenerse estable en el primer semestre, desciende a partir de junio.

El precio medio de la vivienda libre del segundo trimestre en Baleares es de 1969,6 €/m², según el Ministerio de la Vivienda, siendo un 15,1% superior al registrado el año anterior. La variación anual del precio medio de la vivienda usada de junio es un 15,6% (con 1.957 €/m²), por debajo de la media del conjunto de España (17,2%).

Los indicadores avanzados proporcionados por el Colegio de Arquitectos de Baleares confirman la continuidad en la recuperación del sector. Así el valor de los presupuestos registrados en Baleares de enero hasta abril asciende a más de 581,6 millones de euros (en terminos constantes con base del primer trimestre de 2005), equivale a un incremento interanual de casi el 26%. Por islas, es en Mallorca donde se concentra la mayor parte del presupuesto (el 65% del acumulado), en Menorca el 10,3% y en Pitiusas 11,9%. El número de viviendas visadas en Baleares en abril es de 1.078; y su tendencia es un 50% superior al de abril de 2004.

El precio de la vivienda y el crédito están estrechamente relacionados y se alimentan mutuamente. En Baleares el nivel de endeudamiento para adquirir una vivienda sigue siendo elevado. La Administración Pública promueve nuevos planes de vivienda con la finalidad de disminuir la dificultad de acceder al mercado de la vivienda por parte de los colectivos más desfavorecidos.

De las 4.701 hipotecas constituidas en el archipiélago balear durante mayo de este año, 4.439 corresponden a fincas urbanas (con un importe de 604,3 millones de euros constantes de primer trimestre de 2005) y 262 a fincas rústicas (con 70,5 millones de euros constantes). Del importe de los préstamos hipotecarios a fincas urbanas, 417 millones de euros constantes son sobre viviendas, 128 millones de euros son para otras fincas urbanas y 59,5 millones de euros son para solares.

L'obra pública, que és un altre dels pilars del creixement del sector, continua creixent i arriba la dada de maig als 60,6 milions d'euros (constants del primer trimestre de 2005), gairebé 4% més que l'any precedent. Les millores en les infraestructures que es duen a terme corresponen la major part a enginyeria civil, però també hi ha un important volum inversor en l'edificació pública (col·legis, centres d'atenció primària, palau de congressos...).

La obra pública, que es otro de los pilares del crecimiento del sector, continúa incrementando llegando el dato de mayo a los 60,6 millones de euros (constantes del primer trimestre de 2005), casi 4% más que el año precedente. Las mejoras en las infraestructuras que se están llevando a cabo corresponden la mayor parte a ingeniería civil, pero también hay un importante volumen inversor en la edificación pública (colegios, centros de atención primaria, palacio de congresos..).

E									E										
Evolució del sector dels serveis									Evolución del sector de los servicios										
Taxes de variació del PIB a preus constants (en %)									Tasas de variación del PIB a precios constantes (en %)										
Anual					Trimestral														
2001	2002	2003	2004	2002				2003				2004				2005			
		(e)	(e)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I(a)	II(p)		
PIB	3,0	0,7	0,5	1,5	1,0	0,7	0,5	0,4	0,3	0,4	0,7	0,6	0,9	1,1	1,6	2,0	2,1	2,2	
Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació									Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación										
a: avanç									a: avance										
e: estimació									e: estimación										
p: previsió									p: previsión										

Indicadors dels serveis			Indicadores de los servicios		
	Darrera dada/ Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T^t_{t-k} (%)		
Assalariats ¹	jn	304.051	↗	3,4	Asalariados ¹
Autònoms	jn	60.293	→	1,7	Autónomos
Total d'hores treballades (milers) ²			↗	2,2	Total de horas trabajadas (miles) ²
Facturació elèctrica (MWh)	jl	225.785	↗	4,9	Facturación eléctrica (MWh)
	jl	175.351	 ↗	5,2	
	jl	18.022	 ↗	4,2	
	jl	32.412	 ↗	3,9	
Matriculació d'automòbils de turisme per a lloguer	jl	1.613	↘	-19,9	Matriculación de automóviles de turismo para alquiler

Fonts: TS, Gesa-Endesa, INE, Anfac
1. Sèrie revisada. Inclou règim especial de la llar des de gener 2001
2. Nombre d'hores efectives per nombre d'assalariats

Fuentes: TTSS, Gesa-Endesa, INE, Anfac
1. Serie revisada. Incluye régimen esp. del hogar desde enero 2001
2. Número de horas efectivas por número de asalariados

El sector serveis presenta un creixement del 2,2% interanual en el segon trimestre de 2005. El sector manifesta la continuïtat de l'evolució lleugerament ascendent iniciada a principis de 2004.

L'evolució ascendent del sector és el resultat de l'increment en les activitats de transport, turisme, comerç i banca. En els indicadors de transport, tan sols en el de mercaderies per via aèria es registren disminucions. En turisme, les dades es mostren superiors a les de 2004, igual que en les activitats de crèdit i estalvi. I tan sols en el comerç és on es desaccelera la tendència de l'activitat.

El total d'assalariats al sector serveis prossegueix incrementant les taxes de creixement, i arriba a les 304.000 persones al juny. Vegeu l'apartat d'ocupació per al canvi metodològic de les estadístiques d'ocupació.

La facturació elèctrica del sector registra al juliol un creixement del 4,9% en la seva tendència, fet que confirma l'acceleració en la seva evolució en tot l'arxipèlag.

El sector servicios tiene un crecimiento del 2,2% interanual en el segundo trimestre de 2005. El sector manifiesta la continuidad de la evolución ligeramente ascendente iniciada a principios de 2004.

La evolución ascendente del sector es el resultado del incremento en las actividades de transporte, turismo, comercio y banca. En los indicadores de transporte, tan sólo el de mercancías por vía aérea registran disminuciones. En turismo, los datos se muestran superiores a los de 2004, al igual que en el crédito y ahorro. Y tan sólo en el comercio es donde no está del todo clara la tendencia de la actividad.

El total de asalariados al sector servicios prosigue incrementando las tasas de crecimiento, alcanzando las 304.000 personas en junio. Dicha cifra supone un incremento en su tendencia interanual del 3,4%.

La facturación eléctrica en Baleares registra en julio un crecimiento del 4,9% en su tendencia, confirmándose la aceleración en su evolución en todo el archipiélago.

La matriculació d'automòbils de turisme destinats per al lloguer al juliol, amb 1.600 vehicles, suposa 1.270 unitats menys que el mateix mes de l'any anterior, si bé cal recordar que aquest va marcar màxims històrics. Exceptuant el mes de juliol, quan les matriculacions de 2005 s'igualen a les de 2004, a la resta de l'any es registren diferències d'un any a un altre.

La matriculación de automóviles de turismo destinados para el alquiler en julio alcanza los 1.600 vehículos, lo que supone 1.270 unidades menos que el mismo mes del año anterior. Exceptuando en el mes de julio, cuando las matriculaciones de 2005 se igualan a las de 2004, en el resto del año se registran diferencias de un año a otro.

Comerç			Comercio		
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T_{t-k}^t (%)		
Índex de vendes al detall - termes constants.	ag	124,0	→	1,3	Índice de ventas al detalle – términos constantes.
Índex d'ocupació comerç al detall (var)	ag	105,6	→	0,9	Índice de ocupación comercio minorista (var)
Matriculació vehicles de càrrega per a distribució	ag	144,0	→	-1,2	Matriculación vehículos carga para distribución
	ag	104	 ↗	2,2	
	ag	16	 ↘	-8,8	
	ag	24	 ↘	-11,4	
Font: INE, TGSS, DGT * Variació anual			Fuente: INE, TGSS, DGT * Variación anual		

Crèdit i estalvi			Crédito y ahorro		
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T_{t-k}^t (%)		
Dipòsits (milions d'€)	1T05	14.409,6	↗	12,4	Depósitos (millones €)
Crèdits (milions d'€)	1T05	24.921,6	↗	16,4	Créditos (millones €)
Hipoteques (milions d'€)	mg	703	↗	39,7	Hipotecas (millones €)
Hipoteques, nombre	mg	4.701	↗	23,3	Hipotecas, número
Font: BE, INE			Fuente: BE, INE		

- Comerç

Les vendes del comerç minorista en termes constants, en el període de gener a agost, es mantenen estables (1,3%).

L'índex d'ocupació en el sector minorista registra a l'agost una taxa de variació interanual del 0,9%.

Referent a la matriculació de vehicles de càrrega per a distribució, el creixement mig tendeix a desaccelerar (-1,2%), concentrant-se l'empitjorament a Menorca i Pitiusses.

- Institucions de crèdit i estalvi

Els crèdits dels bancs, caixes i cooperatives d'estalvi durant el primer trimestre van arribar la xifra de 24.921,6 milions d'euros, el que representa un augment tendencial del 16,4% en termes corrents respecte al mateix període de l'any anterior.

- Comercio

Las ventas del comercio minorista en términos constantes, en el período de enero a agosto, se mantienen estables (1,3%).

El índice de ocupación en el sector minorista registra en agosto una tasa de variación interanual del -1,3%.

Referente a la matriculación de vehículos de carga para distribución, el crecimiento medio tiende a desacelerar (-1,2%), concentrándose el empeoramiento en Menorca y Pitiusas.

- Instituciones de crédito y ahorro

Los créditos de los bancos, cajas y cooperativas de ahorro durante el primer trimestre alcanzaron la cifra de 24.921,6 millones de euros, lo que representa un aumento tendencial del 16,4% en términos corrientes respecto al mismo período del año anterior.

S'accelera lleugerament el ritme de creixement dels dipòsits d'empreses, llars residents i administracions públiques fins al 12,4%.

El mercat hipotecari continua sent impulsat per, l'evolució dels preus de l'habitatge i la seva demanda. D'aquesta manera, l'import total de les hipoteques constituïdes registra una tendència del 39,7%.

El continu augment del deute de les llars està estretament vinculat a la intensa revaloració del preu de l'habitatge, el que al seu torn, ha motivat que la riquesa immobiliària de les famílies s'hagi vist incrementada de forma significativa en els darrers anys.

Al juliol el nombre d'efectes impagats s'incrementa amb tendència del 3,6%, per sota de la tendència de l'import total dels efectes amb venciment en el mateix mes (12,4%). Es va arribar així al menor percentatge de morositat des de 2002 (3,3%).

Se acelera ligeramente el ritmo de crecimiento de los depósitos de empresas, hogares residentes y administraciones públicas hasta el 12,4%.

El mercado hipotecario continúa siendo impulsado por, la evolución de los precios de la vivienda y su demanda. De este modo, el importe total de las hipotecas constituidas registra una tendencia del 39,7%.

El continuo aumento de la deuda de los hogares está estrechamente vinculado a la intensa revalorización del precio de la vivienda, lo que a su vez, ha motivado que la riqueza inmobiliaria de las familias se haya visto incrementada de forma significativa en los últimos años.

En julio el número de efectos impagados se incrementa con tendencia del 3,6%, por debajo de la tendencia del importe total de los efectos con vencimiento en el mismo mes (12,4%). Se alcanzó así el menor porcentaje de morosidad desde 2002 (3,3%).

Transport		Transporte		
juny	Darrera dada Último dato	Cicle-tendència Ciclo-tendencia T ^k (%)		junio
Transport marítim		Transporte marítimo		
Passatgers arribats línia regular	137.442	↗	9,9	Pasajeros llegados línea regular
Passatgers creuers turístics	119.604	↗	3,4	Pasajeros cruceros turísticos
Mercaderies – entrades i sortides, tones (abril)	808.216	↘	-5,0	Mercancías – entradas y salidas, Toneladas (abril)
Transport Aeri		Transporte Aéreo		
Transport de mercaderies per via aèria, tones	1.667.783	↘	-3,7	Transporte de mercancías por vía aérea, Ton.
Font: AENA, CLH, APB		Fuente: AENA, CLH, APB		

El nombre total de passatgers arribats a les Balears per línia marítima regular durant el primer semestre de l'any evoluciona favorablement, amb un increment tendencial del 9,9% i arriba als 137.442 passatgers en el mes de juny.

Gràcies a l'evolució positiva dels creuers arribats tant al Port de Palma com al d'Eivissa (95.149 i 16.579 passatgers, respectivament) augmenta un 3,4% en tendència el passatge.

El Port de Palma és un dels que més creuers reben a la costa mediterrània al costat d'altres illes com Sardenya, Sicília, Creta i Malta. Maó és el port de l'arxipèlag que menys visites de creuers rep per la dificultat que suposa accedir-hi.

El pes de les mercaderies entrades i sortides dels ports registra una tendència negativa pel que fa al mateix període de l'any anterior (-5,0%).

Això mateix passa amb el pes de les mercaderies transportades per via aèria, que descendeixen tant en trànsit nacional (-1,6%) com en internacional (-8,7%).

El número total de pasajeros llegados a Baleares por línea marítima regular en el primer semestre del año, evoluciona favorablemente, con un incremento tendencial del 9,9% y alcanzando los 137.442 pasajeros en el mes de junio.

Gracias a la positiva evolución de los cruceros llegados tanto al Puerto de Palma como al de Ibiza (95.149 y 16.579 pasajeros respectivamente) aumenta un 3,4% en tendencia el pasaje.

El Puerto de Palma es uno de los que más cruceros reciben en la costa mediterránea junto a otras islas como Cerdeña, Sicilia, Creta y Malta. Así como Mahón es el puerto del archipiélago que menos visitas de cruceros recibe por la dificultad que supone su acceso.

El peso de las mercancías entradas y salidas en los puertos registra una tendencia negativa con respecto al mismo período del año anterior (-5,0%).

Lo mismo sucede con el peso de las mercancías transportadas por vía aérea, que descienden debido tanto en tráfico nacional (-1,6%) como en internacional (-8,7%).

Passatgers arribats a les Illes segons origen			Pasajeros llegados a las Islas según origen		
juny	Darrera Dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia $T'_{t-k}(\%)$		junio
Via aèria	1.745.227	✈	↗	5,7	Vía aérea
Passatgers internac.	1.330.186	✈	↗	4,7	Pasajeros internac.
Regne Unit	517.952	UK	↘	-4,2	Reino Unido
Alemanya	492.929	D	↗	13,1	Alemania
Itàlia	72.043	I	↗	3,9	Italia
França	33.978	F	↘	-3,7	Francia
Bèlgica	17.099	B	↘	-8,3	Bélgica
Holanda	20.080	NL	↘	-12,7	Holanda
Suïssa	20.975	CH	↗	15,9	Suiza
Suècia	19.027	S	↘	-10,5	Suecia
Altres països	136.103	X	↗	18,7	Otros países
Espanya	415.041	E	↗	8,1	España

Durant el primer semestre de l'any, la tendència en el conjunt de passatgers arribats a les Balears és ascendent tant en el cas de passatgers nacionals (8,1%) com internacionals (4,7%).

El decreixement en el nombre d'arribades de visitants britànics (-4,2%) al juny ha estat generalitzat a totes les illes, s'atribueix al procés de desacceleració de la seva economia i a la fortalesa de l'euro enfront de la lliura.

El comportament en el nombre de passatgers procedents d'Alemanya és positiu (13,1%), tendència que mostra des de principis d'any.

En el primer semestre del año, la tendencia en el conjunto de pasajeros llegados a Baleares es ascendente tanto en el caso de pasajeros nacionales (8,1%) como de internacionales (4,7%).

El decremento en el número de llegadas de visitantes británicos (-4,2%) en junio ha sido generalizado en todas las islas, se achaca al proceso de desaceleración de su economía y a la fortaleza del euro frente a la libra.

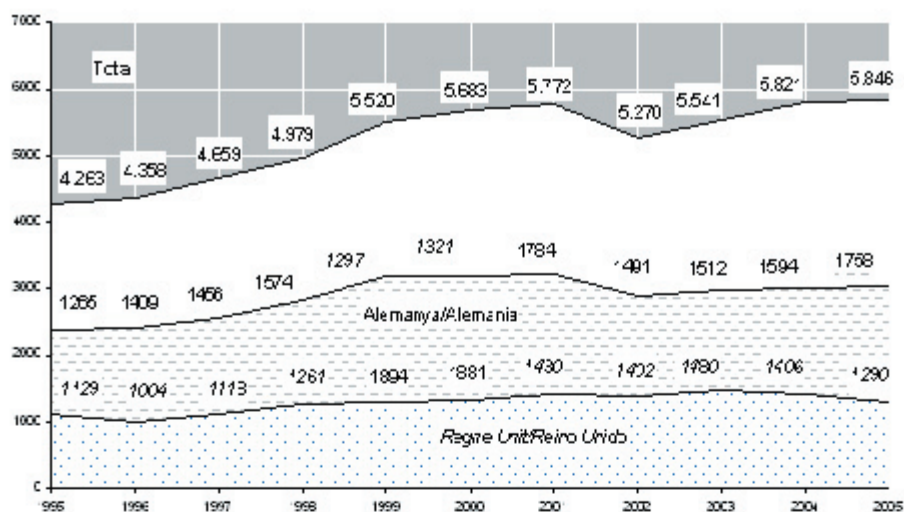
El comportamiento en el número de pasajeros procedentes de Alemania es positivo (13,1%), tendencia que viene mostrando desde principios de año.

Evolució del nombre de passatgers arribats en vols internacionals (en milers). Gener a juny. Balears

Font: AENA i elaboració pròpia.

Evolución del número de pasajeros llegados en vuelos internacionales (en miles). Enero a junio. Baleares

Fuente: AENA y elaboración propia.

juny	Darrera Dada Último dato		Cicle-tendència			junio
				Ciclo-tendencia $T'_{t-k}(\%)$		
Via aèria	1.246.117	✈	↗	7,0	Vía aérea	
Passatgers internacionals	988.702	✈	↗	7,4	Pasajeros internacionales	
Regne Unit	329.198	UK	↘	-3,7	Reino Unido	
Alemanya	428.586	D	↗	16,0	Alemania	
Itàlia	18.051	I	↗	2,4	Italia	
França	27.450	F	➡	-0,2	Francia	
Bèlgica	13.389	B	↘	-3,6	Bélgica	
Holanda	14.828	NL	↘	-14,0	Holanda	
Suïssa	18.392	CH	↗	19,9	Suiza	
Suècia	17.004	S	↘	-10,9	Suecia	
Altres països	121.804	X	↗	18,6	Otros países	
Espanya	257.415	E	↗	5,9	España	

Font: AENA, CITTIB

Fuente: AENA, CITTIB

La tendència en el nombre de passatgers arribats a Mallorca el mes de juny és positiva tant en trànsit nacional (5,9%) com internacional (7,4%).

L'increment en el passatge internacional és conseqüència del bon comportament del mercat alemany (16,0%).

El nombre de passatgers procedents del Regne Unit registra de nou una tendència negativa (-3,7%).

Destaca l'evolució positiva en la xifra de passatgers procedents de mercats menors (altres països 18,6%).

Evolució del nombre de passatgers arribats en vols internacionals (en milers). Gener a juny. Mallorca.

Font: AENA i elaboració pròpia.

La tendencia en el número de pasajeros llegados a Mallorca el mes de junio es positiva tanto en tráfico nacional (5,9%) como en internacional (7,4%).

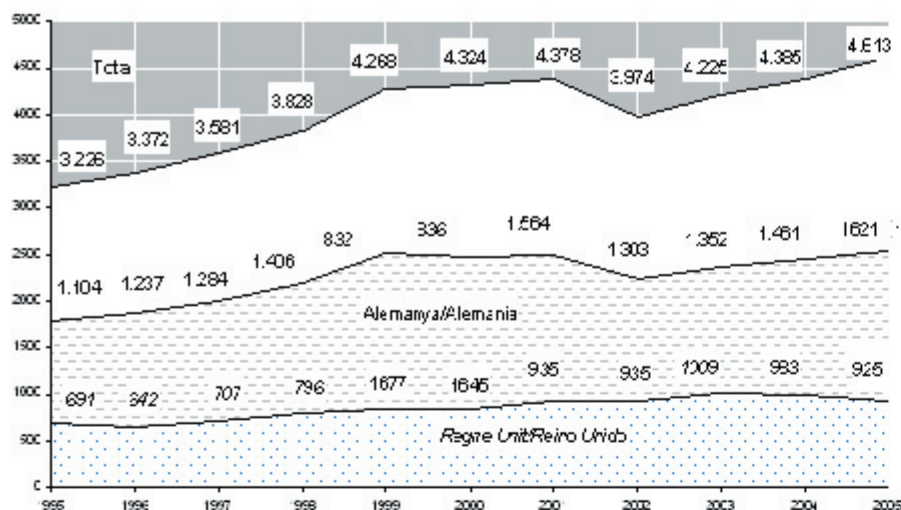
El incremento en el pasaje internacional es consecuencia del buen comportamiento del mercado alemán (16,0%).

El número de pasajeros con procedencia Reino Unido registra de nuevo una tendencia negativa (-3,7%).

Destaca la positiva evolución en la cifra de pasajeros procedentes de mercados menores (otros países 18,6%).

Evolución del número de pasajeros llegados en vuelos internacionales (en miles). Enero a junio. Mallorca

Fuente: AENA y elaboración propia.

Passatgers arribats a Menorca segons origen 			Pasajeros llegados a Menorca según origen		
juny	Darrera Dada Ultimo Dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia $T'_{t-k}(\%)$		junio
Via aèria	194.750			-0,9	Vía aérea
Passatgers internacionals	134.747			-5,8	Pasajeros internacionales
Regne Unit	89.884	UK		-7,3	Reino Unido
Alemanya	15.885	D		-0,4	Alemania
Itàlia	15.948	I		-0,9	Italia
França	832	F		2,2	Francia
Bèlgica	1.881	B		6,9	Bélgica
Holanda	3.197	NL		3,6	Holanda
Suïssa	682	CH		-17,9	Suiza
Suècia	2.023	S		-5,5	Suecia
Altres països	4.415	X		-9,0	Otros países
Espanya	60.003	E		7,2	España

Font: AENA, CITTIB

Fuente: AENA, CITTIB

La tendència en el nombre de passatgers arribats a Menorca roman practicament estable (-0,9%).

Destaca el minvament en el nombre de passatgers arribats d'un dels seus principals mercats, el britànic (-7,3%), tendència que mostra des de fa quatre anys.

El passatge nacional segueix mantenint un comportament positiu (7,2%).

La tendencia en la cifra de pasajeros llegados a Menorca se mantiene prácticamente estable (-0,9%).

Destaca la merma en el número de pasajeros llegados de uno de sus principales mercados, el británico (-7,3%), tendencia que viene mostrando desde hace cuatro años.

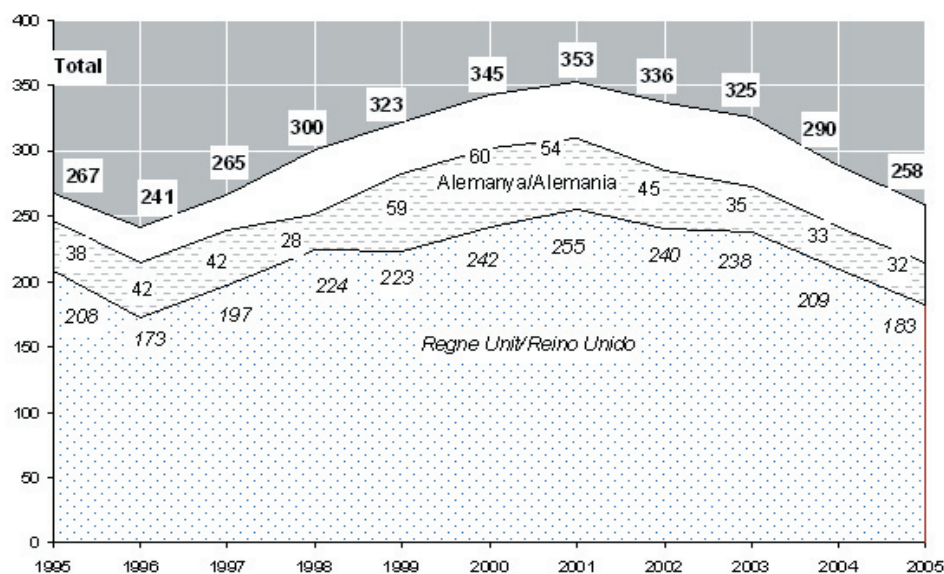
El pasaje nacional sigue manteniendo un comportamiento positivo (7,2%).

Evolució del nombre de passatgers arribats en vols internacionals (en milers). Gener a juny. Menorca.

Font: AENA i elaboració pròpia.

Evolución del número de pasajeros llegados en vuelos internacionales (en miles). Enero a junio. Menorca.

Fuente: AENA y elaboración propia.

juny	Darrera Dada Último Dato		Cicle-tendència			junio
				Ciclo-tendencia T ^t _{t-k} (%)		
Via aèria	304.360	✈	↗	3,9	Vía aérea	
Passatgers internacionals	206.737	☪	↘	-3,4	Pasajeros internacionales	
Regne Unit	98.870	UK	↘	-3,3	Reino Unido	
Alemanya	48.458	D	↘	-10,2	Alemania	
Itàlia	38.044	I	↗	6,1	Italia	
França	5.696	F	↘	-18,3	Francia	
Bèlgica	1.829	B	↘	-35,2	Bélgica	
Holanda	2.055	NL	↘	-16,0	Holanda	
Suïssa	1.901	CH	➡	-0,1	Suiza	
Suècia	0	S	➡	0	Suecia	
Altres països	9.884	X	↗	43,0	Otros países	
Espanya	97.623	E	↗	16,7	España	

Font: AENA, CITTIB

Fuente: AENA, CITTIB

El nombre total de viatgers arribats a les Pitiüses mostra una tendència positiva (3,9%)

El mes de juny dos dels seus principals mercats registren una tendència negativa, Regne Unit (-3,3%) i Alemanya (-10,2%).

El passatge nacional manté un comportament positiu (16,7%) igual que a la resta de les illes.

Destaca el creixement tendencial del passatge procedent d'Itàlia (6,1%), el qual va adquirint importància a l'illa des de fa diversos anys.

Evolució del nombre de passatgers arribats en vols internacionals (en milers). Gener a juny. Pitiüses

Font: AENA i elaboració pròpia.

El número total de viajeros llegados a Pitiusas muestra una tendencia positiva (3,9%).

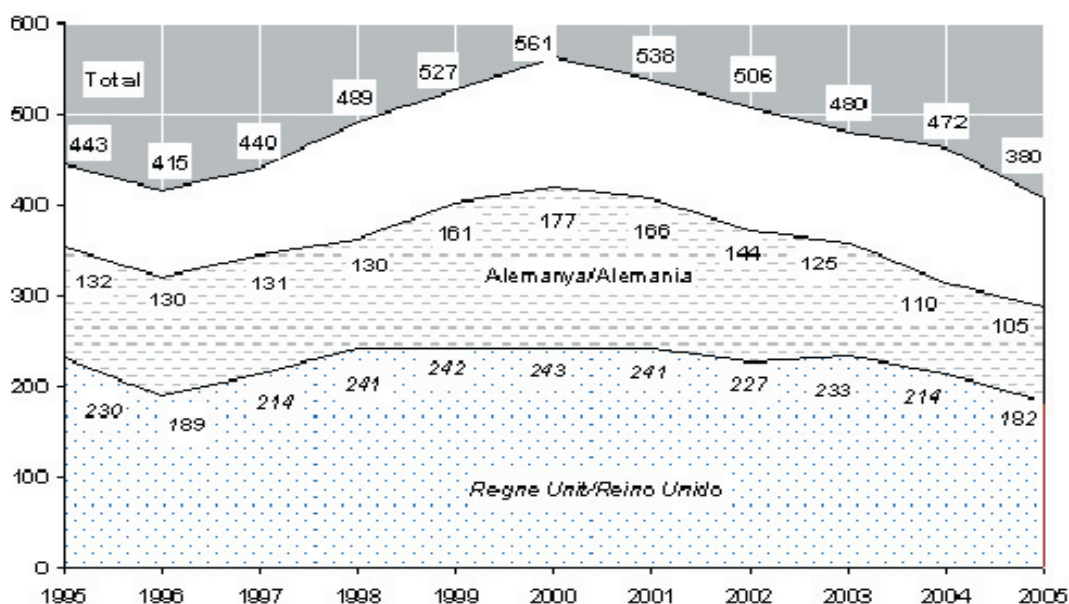
El mes de junio dos de sus principales mercados registran una tendencia negativa, Reino Unido (-3,3%) y Alemania (-10,2%).

El pasaje nacional mantiene un comportamiento positivo (16,7%) al igual que en el resto de las islas.

Destaca el crecimiento tendencial del pasaje procedente de Italia (6,1%), el cual va adquiriendo importancia en la isla desde hace varios años.

Evolución del número de pasajeros llegados en vuelos internacionales (en miles). Enero a junio. Pitiusas.

Fuente: AENA y elaboración propia.

4.4.3. Turisme. Viatgers

Turismo. Viajeros

Arribada de turistes via aèrea			Llegada de turistas vía aérea		
gener-juliol	Acumulats Acumulados		Variació Variación		enero-julio
Total	6.243.343		↗	3,1	Total
Espanya	992.695	E	↗	9,4	España
Alemanya	2.102.099	D	↗	6,9	Alemania
Regne Unit	1.866.539	UK	↘	-7,3	Reino Unido
França	190.712	F	↗	21,4	Francia
Itàlia	209.175	I	→	-0,8	Italia
Suïssa	100.460	CH	↗	20,3	Suiza
Bèlgica	69.633	B	↗	5,2	Bélgica
Suècia	86.362	S	↘	-6,3	Suecia
Holanda	90.306	NL	↗	13,9	Holanda
Àustria	88.158	A	↗	25,4	Austria
Irlanda	111.666	IE	↘	-9,0	Irlanda
Dinamarca	60.887	DK	↗	12,3	Dinamarca
Noruega	59.390	N	↘	-9,3	Noruega
Luxemburg	14.792	LUX	↗	12,3	Luxemburgo
Portugal	44.944	PT	↗	42,6	Portugal
Finlàndia	13.809	SF	↗	19,5	Finlandia
Rússia	10.919	RUS	↗	18,0	Rusia
Altres europeus	39.537	XEU	↗	38,9	Otros europeos
Resta	91.260	X	↗	23,5	Resto

Font: CITTIB

Fuente: CITTIB

Durant els set primers mesos de l'any, l'arribada de turistes per via aèria a les Balears augmenta un 3,1% i arriba al mes de juliol als 6,2 milions de persones.

El mercat alemany continua recuperant-se i mostrant un increment del 6,9% respecte del 2004.

És notable l'increment en l'afluència turística nacional (9,4%). Això compensa part de la pèrdua registrada en un dels principals mercats emissors, el britànic (-7,3%).

El nombre de turistes arribats d'Itàlia mostra un bon comportament i assoleix una xifra superior a la de turistes francesos (209.175 turistes).

Mostren una evolució positiva el nombre de turistes procedents de França (21,4%), Suïssa (20,3%), Holanda (13,9%) i Àustria (25,4%).

Les arribades de turistes procedents d'Irlanda i Suècia són les que presenten majors disminucions (-9,0% i -6,3%, respectivament).

En los siete primeros meses del año, la llegada de turistas por vía aérea a Baleares aumenta un 3,1%, alcanzando en el mes de julio los 6,2 millones de personas.

El mercado alemán continúa recuperándose y mostrando un incremento del 6,9% respecto de 2004.

Es notable el incremento en la afluencia turística nacional (9,4%), compensa parte de la pérdida registrada en uno de los principales mercados emisores, el británico (-7,3%).

El número de turistas llegados de Italia, muestra un buen comportamiento alcanzando una cifra superior a la de turistas franceses (209.175 turistas).

Muestran una evolución positiva el número de turistas procedentes de Francia (21,4%), Suiza (20,3%), Holanda (13,9%) y Austria (25,4%).

Las llegadas de turistas procedentes de Irlanda y Suecia, son las que presentan mayores disminuciones (-9,0% y -6,3% respectivamente).

Arribada de turistes via aerea

Llegada de turistas via aerea

gener-juliol	Acumulats Acumulados		Variació Variación	enero-julio
Total	4.831.792		↗ 4,1	Total
Espanya	702.739	E	↗ 7,6	España
Alemanya	1.902.094	D	↗ 7,4	Alemania
Regne Unit	1.271.422	UK	↘ -6,5	Reino Unido
França	159.731	F	↗ 27,4	Francia
Itàlia	61.682	I	↘ -2,6	Italia
Suïssa	88.770	CH	↗ 26,7	Suiza
Bèlgica	57.361	B	↗ 5,7	Belgica
Suècia	78.586	S	↘ -6,2	Suecia
Holanda	70.794	NL	↗ 23,8	Holanda
Àustria	77.325	A	↗ 30,3	Austria
Irlanda	86.007	IE	↘ -11,1	Irlanda
Dinamarca	53.844	DK	↗ 4,2	Dinamarca
Noruega	57.232	N	↘ -8,3	Noruega
Luxemburg	14.225	LUX	↗ 16,5	Luxemburgo
Portugal	39.744	PT	↗ 41,4	Portugal
Finlàndia	11.677	SF	↗ 11,4	Finlandia
Rússia	9.097	RUS	↗ 12,4	Rusia
Altres europeus	32.621	XEU	↗ 31,4	Otros europeos
Resta	56.841	X	↗ 11,5	Resto

Font: CITTIB

Fuente: CITTIB

El nombre total de turistes arribats a Mallorca en el període de gener a juliol, amb gairebé cinc milions de persones, mostra un increment del 4,1% respecte del 2004.

Destaca el creixement del mercat nacional (7,6%), la contínua recuperació de l'alemany (7,4%) i el minvament del britànic (-6,5%).

Respecte als mercats emissors, es registren increments a Suïssa (26,7%), Holanda (23,8%) i Àustria (30,3%). Amb menor afluència destaquen Itàlia (-2,6%), Suècia (-6,2%) i Irlanda (-11,1%).

El número total de turistas llegados a Mallorca en el período de enero a julio con casi cinco millones de personas, muestra un incremento del 4,1% respecto de 2004.

Destaca el crecimiento del mercado nacional (7,6%), la contínua recuperación del alemán (7,4%) y la merma del británico (-6,5%).

Respecto a los mercados emisores se registran incrementos en Suiza (26,7%), Holanda (23,8%) y Austria (30,3%). Con menor afluencia destacan Italia (-2,6%), Suecia (-6,2%) e Irlanda (-11,1%).

Arribada de turistes via aèrea 				Llegada de turistas vía aérea			
gener-juliol	Acumulats Acumulados		Variació Variación		enero-julio		
Total	564.367		→	-0,8	Total		
Espanya	143.215	E	↗	16,3	España		
Alemanya	49.922	D	↗	6,0	Alemania		
Regne Unit	282.625	UK	↘	-11,1	Reino Unido		
França	3.977	F	↗	40,7	Francia		
Itàlia	37.321	I	↗	13,2	Italia		
Suïssa	3.443	CH	↘	-3,3	Suiza		
Bèlgica	4.372	B	↗	16,7	Bélgica		
Suècia	6.627	S	↘	-7,2	Suecia		
Holanda	8.178	NL	↗	11,5	Holanda		
Àustria	1.780	A	↗	113,2	Austria		
Irlanda	9.937	IE	↘	-25,8	Irlanda		
Dinamarca	1.502	DK	↗	55,5	Dinamarca		
Noruega	1.651	N	↘	-37,7	Noruega		
Luxemburg	43	LUX	↘	-87,3	Luxemburgo		
Portugal	1.049	PT	↗	16,3	Portugal		
Finlàndia	227	SF	↗	104,5	Finlandia		
Rússia	274	RUS	↗	4,6	Rusia		
Altres europeus	2.528	XEU	↗	120,6	Otros europeos		
Resta	5.696	X	↗	109,1	Resto		

Font: CITTIB

Fuente: CITTIB

El nombre total de turistes arribats a Menorca des de gener fins a juliol es mostra estable (-0,8%) respecte de l'any anterior.

Destaca la pèrdua registrada en un dels principals mercats emissors, el britànic (-11,1%).

S'observa un fort increment de turistes arribats des d'altres aeroports espanyols (16,3%) i també la recuperació del mercat alemany (6,0%).

Itàlia mostra una major afluència i arriba als 37.000 turistes, amb un increment del 13,2% respecte al mateix període de l'any anterior. El pròxim any s'obriran noves rutes Roma - Maó i Roma - Madrid, que influirán positivament en el nombre de turistes arribats a la illa.

El número total de turistas llegados a Menorca desde enero hasta julio se muestra estable (-0,8%) respecto del año anterior.

Destaca la pérdida registrada en uno de sus principales mercados emisores, el británico (-11,1%).

Se observa un fuerte incremento de turistas llegados desde otros aeropuertos españoles (16,3%), así como la recuperación del mercado alemán (6,0%).

Italia muestra una mayor afluencia llegando a los 37.000 turistas con un incremento del 13,2% respecto al mismo período del año anterior. El próximo año se abrirán nuevas rutas Roma-Mahón y Roma-Madrid, que influirán positivament en el número de turistas llegados a la isla.

Arribada de turistes via aèrea

Llegada de turistas vía aérea

gener-juliol	Acumulats Acumulados		Variació Variación	enero-julio
Total	847.184		→ 0,2	Total
Espanya	146.741	E	↗ 12,1	España
Alemanya	150.083	D	→ 1,7	Alemania
Regne Unit	312.492	UK	↘ -7,4	Reino Unido
França	27.004	F	↘ -6,3	Francia
Itàlia	110.172	I	↘ -3,9	Italia
Suïssa	8.247	CH	↘ -16,9	Suiza
Bèlgica	7.900	B	↘ -3,4	Belgica
Suècia	1.149	S	↘ -5,0	Suecia
Holanda	11.334	NL	↘ -23,2	Holanda
Austría	9.053	A	↘ -10,3	Austria
Irlanda	15.722	IE	↗ 25,0	Irlanda
Dinamarca	5.541	DK	↗ 247,0	Dinamarca
Noruega	507	N	↗ 30,3	Noruega
Luxemburg	524	LUX	↘ -16,4	Luxemburgo
Portugal	4.151	PT	↗ 66,2	Portugal
Finlàndia	1.905	SF	↗ 97,6	Finlandia
Rússia	1.548	RUS	↗ 71,8	Rusia
Altres europeus	4.388	XEU	↗ 76,9	Otros europeos
Resta	28.723	X	↗ 42,5	Resto

Font: CITTIB

Fuente: CITTIB

El nombre total de turistes arribats a les Pitiüses fins al juliol es manté estable (0,2%).

Destaca el minvament registrat en el principal comprat emissor, el britànic (-7,4%) mentre que el mercat alemany es manté constant (1,7%).

Pel que fa a la resta de mercats emissors, mostra una bona evolució Irlanda (25,0%). Dinamarca (247,0%), Portugal (66,2%) i altres europeus (76,9%). França (-6,3%) i Itàlia (-3,9%) tenen una evolució negativa.

El número total de turistas llegados a Pitiusas hasta julio se mantiene estable (0,2%).

Destaca la merma registrada en su principal mercado emisor, el británico (-7,4%) mientras que el mercado alemán se mantiene constante (1,7%).

Con respecto al resto de mercados emisores, muestra una buena evolución Irlanda (25,0%). Dinamarca (247,0%), Portugal (66,2%) y otros europeos (76,9%). Francia (-6,3%) y Italia (-3,9%) tienen una evolución negativa.

4.4.4. Turisme. Allotjament

Turismo. Alojamiento

Establiments turístics					Establecimientos turísticos				
II Trimestre					gener-juliol enero-julio				
	Nombre	Número	Var. (%)	% sobre total	Nombre	Número	Var. (%)	(%) sobre total	
 Pernotacions	➔	17.250.068	-0,8	100	➔	31.316.785	0,5	100	Pernotaciones
Establiment hotel·er	↗	14.440.035	2,1	83,7	↗	26.141.268	2,1	83,5	Establecimiento hotelero
Apartament turístic	↘	2.665.018	-15,0	15,4	↘	4.955.571	-7,9	15,8	Apartamento turístico
Turisme rural	↗	134.007	28,9	0,8	↗	219.946	24,6	0,7	Turismo rural
 Viatgers	➔	2.601.214	1,9	100	↗	4.653.899	5,1	100	Viajeros
Establiment hotel·er	↗	2.222.372	2,6	85,4	↗	3.974.007	4,1	85,4	Establecimiento hotelero
Apartament turístic	↘	354.411	-4,5	13,6	↗	641.813	9,4	13,8	Apartamento turístico
Turisme rural	↗	21.385	58,9	0,8	↗	38.079	60,6	0,8	Turismo rural
 Estada mitjana (dies)	↘	6,6	-2,7	↘		6,7	-4,4		Estancia media (días)
Establiment hotel·er	➔	6,5	-0,5	➔		6,6	-1,9		Establecimiento hotelero
Apartament turístic	↘	7,5	-11,0	↘		7,7	-15,8		Apartamento turístico
Turisme rural	↘	6,3	-18,9	↘		5,8	-22,4		Turismo rural
Font: INE					Fuente: INE				

En el període de gener a juny, el nombre total de pernoctacions en establiments turístics es manté estable pel que fa al mateix període de l'any anterior (0,5%).

El descens de pernoctacions s'ha concentrat en el turisme internacional, concretament en apartaments turístics (-7,9%).

El nombre de visitants s'incrementa en els apartaments (9,4%), però es redueix acusadament la durada de l'estada mitjana (-15,8%).

Part de la menor activitat del turisme internacional ha estat compensada pel mercat espanyol, que encara es mostra més dinàmic. L'estada mitjana segueix escurçant-se. En aquest exercici l'acurçament es concentra als apartaments per part dels turistes internacionals.

El nombre de viatgers i de pernoctacions en establiments d'allotjament de turisme rural mostra un increment notable (60,6% i 24,6%, respectivament) gràcies a l'augment en la xifra de viatgers estrangers.

En el període de enero a junio, el número total de pernoctaciones en establecimientos turísticos se mantiene estable con respecto al mismo período del año anterior (0,5%).

El descenso de pernoctaciones se ha concentrado en el turismo internacional, concretamente en apartamentos turísticos (-7,9%).

El número de visitantes incrementa en los apartamentos (9,4%), pero se reduce acusadamente la duración de la estancia media (-15,8%).

Parte de la menor actividad del turismo internacional ha sido compensada por el mercado español, que sigue mostrándose más dinámico. La estancia media sigue acortándose. En el presente ejercicio el abreviamento se concentra en los apartamentos por parte de los turistas internacionales.

El número de viajeros y de pernoctaciones en establecimientos de alojamiento de turismo rural muestra un incremento notable (60,6% y 24,6% respectivamente) gracias al aumento en la cifra de viajeros extranjeros.

Hotels i Apartaments			Hoteles y Apartamentos		
gener-juliol		Acumulat		(%)	enero-julio
		Acumulado	Var. (%)	sobre total	
 Pernoctacions		23.977.077	2,8	100,0	Pernoctaciones
Hotels		20.958.182	5,1	87,4	Hoteles
Internacional		18.390.611	3,3	76,7	Internacional
Nacional		2.567.571	19,7	10,7	Nacional
Apartaments		3.018.895	-10,4	12,6	Apartamentos
Internacional		2.873.358	-12,4	12,0	Internacional
Nacional		145.537	63,0	0,6	Nacional
 Viatgers		3.542.566	7,8	100,0	Viajeros
Hotels		3.145.468	7,5	88,8	Hoteles
Internacional		2.642.104	6,4	74,6	Internacional
Nacional		503.364	13,6	14,2	Nacional
Apartaments		397.098	10,2	11,2	Apartamentos
Internacional		377.516	9,9	10,7	Internacional
Nacional		19.582	15,5	0,6	Nacional
 Estada mitjana (dies)		6,8	-4,6		Estancia media (días)
Hotels		6,7	-2,3		Hoteles
Internacional		7,0	-2,9		Internacional
Nacional		5,1	5,4		Nacional
Apartaments		7,6	-18,7		Apartamentos
Internacional		7,6	-20,3		Internacional
Nacional		7,4	41,2		Nacional

A Mallorca, el nombre total de pernoctacions en establiments d'allotjament durant els primers set mesos de l'any s'incrementa un 2,8% gràcies a la major afluència tant de turistes nacionals com internacionals.

Les pernoctacions hoteleres mostren un bon comportament (5,1%) a causa del major nombre de viatgers nacionals i internacionals.

El nombre de pernoctacions en apartaments turístics descendeix sobretot a causa de l'acurçament de l'estada mitjana dels viatgers internacionals.

L'estada mitjana dels hotels i apartaments es redueix un 4,6% si ho comparam amb el mateix període de l'any anterior.

En Mallorca el número total de pernoctaciones en establecimientos de alojamiento durante los primeros siete meses del año se incrementa un 2,8% gracias a la mayor afluencia tanto de turistas nacionales como internacionales.

Las pernoctaciones hoteleras muestran un buen comportamiento (5,1%) debido al mayor número de viajeros nacionales e internacionales.

El número de pernoctaciones en apartamentos turísticos descende principalmente debido al abreviamento de la estancia media de los viajeros internacionales.

La estancia media de los hoteles y apartamentos se reduce un 4,6% en comparación con el mismo período del año anterior.

Hotels i Apartaments					Hoteles y Apartamentos				
maig-juliol		Acumulat		(%) sobre	mayo-julio				
		Acumulado	Var. (%)	total					
	Pernotacions		2.493.334	-6,6	100,0	Pernotaciones			
	Hotels		1.652.902	-2,3	66,3	Hoteles			
	Internacional		1.232.391	-7,9	49,4	Internacional			
	Nacional		420.511	18,8	16,9	Nacional			
	Apartaments		840.432	-14,0	33,7	Apartamentos			
	Internacional		736.894	-21,2	29,6	Internacional			
	Nacional		103.538	145,4	4,2	Nacional			
	Viatgers		384.867	1,1	100,0	Viajeros			
	Hotels		269.351	-7,6	70,0	Hoteles			
	Internacional		175.970	-16,4	45,7	Internacional			
	Nacional		93.381	15,2	24,3	Nacional			
	Apartaments		115.516	29,4	30,0	Apartamentos			
	Internacional		91.578	11,0	23,8	Internacional			
	Nacional		23.938	254,0	6,2	Nacional			
	Estada mitjana (dies)		6,5	-7,6		Estancia media (días)			
	Hotels		6,1	5,7		Hoteles			
	Internacional		7,0	10,2		Internacional			
	Nacional		4,5	3,1		Nacional			
	Apartaments		7,3	-33,5		Apartamentos			
	Internacional		8,0	-29,0		Internacional			
	Nacional		4,3	-30,7		Nacional			

A Menorca disminueix el nombre de pernoctacions en establiments d'allotjament (-6,6%), a causa de la menor afluència de turistes internacionals en hotels (-7,6%) i a l'acurçament de l'estada mitjana en apartaments (-33,5%).

El nombre de pernoctacions en hotels en el període de maig a juliol descendeix un 2,3% a causa del menor nombre de viatgers internacionals i a pesar de l'allargament de la seva estada mitjana. El mercat nacional mostra una bona evolució amb un increment en el nombre de pernoctacions (18,8%), encara que no arriba a compensar la caiguda del turisme internacional.

En apartaments hotelers destaca el notable increment en el nombre de viatgers tant nacionals com internacionals, però s'escurça l'estada mitjana (-33,5%).

En Menorca disminuye el número de pernoctaciones en establecimientos de alojamiento (-6,6%), debido a la menor afluencia de turistas internacionales en hoteles (-7,6%) y al acortamiento de la estancia media en apartamentos (-33,5%).

El número de pernoctaciones en hoteles en el período de mayo a julio descende un 2,3% debido al menor número de viajeros internacionales y a pesar del alargamiento de su estancia media. El mercado nacional muestra una buena evolución con un incremento en el número de pernoctaciones (18,8%), aunque no logra compensar la caída del turismo internacional.

En apartamentos hoteleros destaca el notable incremento en el número de viajeros tanto nacionales como internacionales, pero se acorta la estancia media (-33,5%).

Hotels i Apartaments				Hoteles y Apartamentos			
hotels; febrer-juliol apartaments; maig-juliol		Acumulat	Var. (%)	% sobre total	hoteles; febrero-julio apartamentos; mayo-julio		
 Pernoctacions	↘	Acumulado			Pernoctaciones		
Hotels	↘	3.459.104	-9,9	78,6	Hoteles		
Internacional	↘	2.796.589	-14,9	63,5	Internacional		
Nacional	↗	662.515	19,7	15,1	Nacional		
Apartaments	↘	941.693	-8,3	21,4	Apartamentos		
Internacional	↘	830.734	-9,7	18,9	Internacional		
Nacional	↗	110.959	4,3	2,5	Nacional		
 Viatgers	↘	641.568	-8,2	100,0	Viajeros		
Hotels	↘	532.430	-5,5	83,0	Hoteles		
Internacional	↘	373.209	-14,6	58,2	Internacional		
Nacional	↗	159.221	26,0	24,8	Nacional		
Apartaments	↘	109.138	-19,5	17,0	Apartamentos		
Internacional	↘	89.443	-24,3	13,9	Internacional		
Nacional	↗	19.695	13,0	3,1	Nacional		
 Estada mitjana (dies)	→	6,9	-1,4		Estancia media (días)		
Hotels	↘	6,5	-4,7		Hoteles		
Internacional	→	7,5	-0,3		Internacional		
Nacional	↘	4,2	-5,0		Nacional		
Apartaments	↗	8,6	14,0		Apartamentos		
Internacional	↗	9,3	19,3		Internacional		
Nacional	↘	5,6	-7,7		Nacional		

A les Pitiüses, el nombre total de pernoctacions en establiments d'allotjament disminueix (-9,5%). Aquest decreixement es concentra sobretot en el turisme internacional (-14,9% en hotels i -9,7% en apartaments).

En els hotels es registra una minva del 9,9% en el nombre de pernoctacions. L'increment en el nombre de viatgers espanyols (26,0%) no és suficient per a compensar la minva en el total d'allotjats internacionals.

També disminueixen les pernoctacions en apartaments (-8,3%). A pesar de l'allargament de l'estada mitjana (14,0%), es redueix el nombre de visitants estrangers (-24,3%).

En Pitiusas, el número total de pernoctaciones en establecimientos de alojamiento disminuye (-9,5%). Este decremento se concentra principalmente en el turismo internacional (-14,9% en hoteles y -9,7% en apartamentos).

En los hoteles se registra una mengua del 9,9% en el número de pernoctaciones. El incremento en el número de viajeros españoles (26,0%) no es suficiente para compensar la mengua en el montante de alojados internacionales.

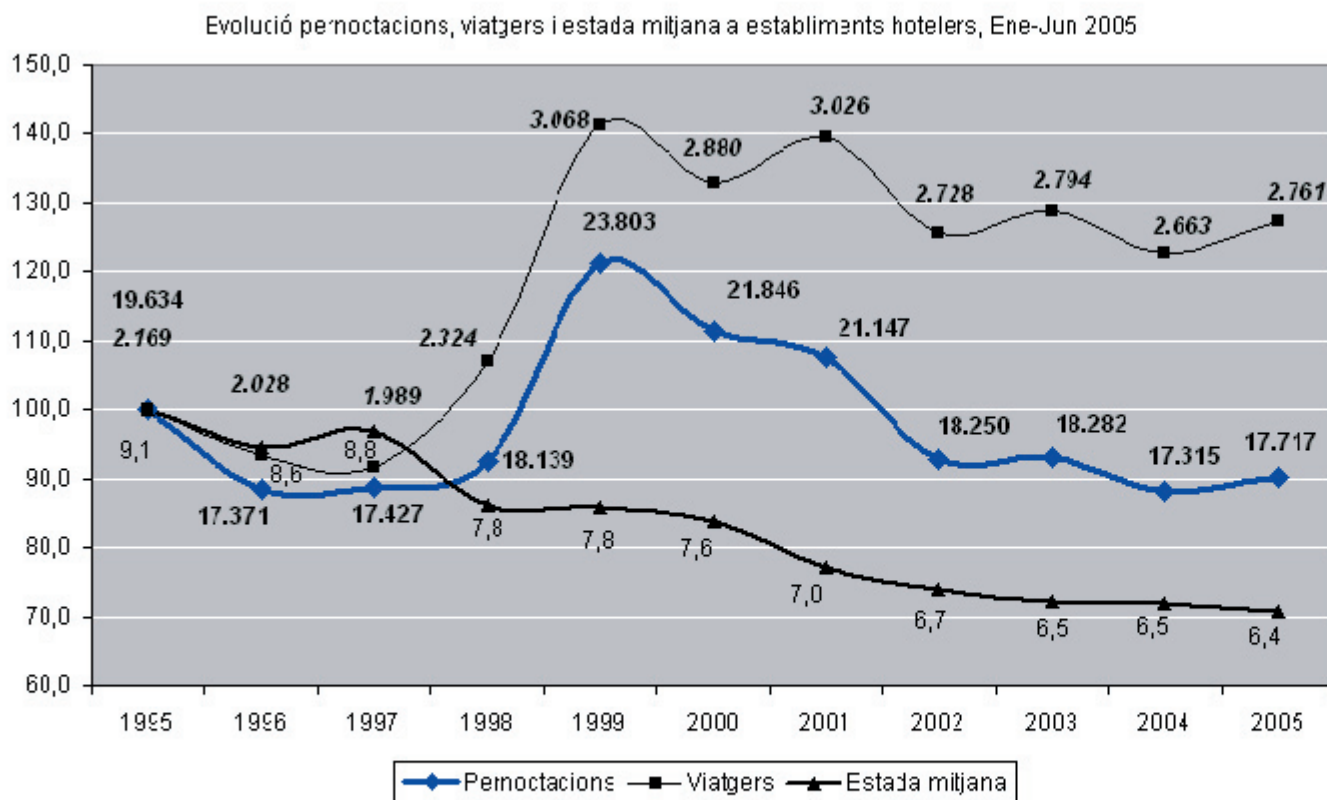
También disminuyen las pernoctaciones en apartamentos (-8,3%). A pesar del alargamiento de la estancia media (14,0%), se reduce el número de visitantes extranjeros (-24,3%).

Evolució de pernотacions, viatgers i estada mitjana (EM), gener-juny

Font: INE i elaboració pròpia

Evolución de pernотaciones, viajeros y estancia media (EM), enero-junio

Fuente: INE y elaboración propia

• Anàlisi gràfica

El gràfic anterior reproduïx l'evolució dels totals anuals de pernотacions, viatgers i l'estada mitjana anual dels turistes en els darrers onze anys. S'hi observa la contínua disminució de l'estada mitjana, així com el canvi de la tendència observada des de 2003.

El nombre total de pernотacions ha arribat durant el primer semestre de l'any a una xifra similar a la de 2004.

Hi ha un lleuger increment en el nombre de viatgers, que es veu contrarestat pel continu acurçament de l'estada mitjana.

El mercat a Internet s'incrementa considerablement, i l'ajustament de preus o flexibilització de tarifes de les companyies de baix cost estan forçant major competència en el sector.

• Análisis gráfico

El gráfico anterior reproduce la evolución de los totales anuales de pernотaciones, viajeros y la estancia media anual de los turistas en los últimos once años. En él se observa la contínua minoración de la estancia media, así como el cambio de la tendencia observado desde 2003.

El número total de pernотaciones ha alcanzado el primer semestre del año una cifra similar a la de 2004.

Hay un ligero incremento en el número de viajeros, que se ve contrarrestado por el continuo abreviamento de la estancia media.

El mercado en Internet, se incrementa considerablemente, y el ajuste de precios o flexibilización de tarifas de las compañías de bajo coste, están forzando mayor competencia en el sector.

4.4.5. Turisme. Comparatiu amb altres destinacions

Turismo. Comparativa con otros destinos

Nombre de turistes internacionals arribats		Número de turistas internacionales llegados	
gener-juliol		enero-julio	
Amb procedencia de l'estranger	Total	Var. (%)	Con procedencia del extranjero
Illes Balears¹	3.686.528	→	1,9 Islas Baleares¹
Mallorca	2.997.810	↗	3,7 Mallorca
Menorca	265.624	↘	-7,3 Menorca
Pitiüses	423.094	↘	-4,2 Pitiusas
Canàries	4.612.076	↘	-2,4 Canarias
Andalusia	3.496.246	→	0,5 Andalucía
Comunitat Valenciana	2.296.990	↗	12,3 Comunidad Valenciana
Malta	484.308	→	1,1 Malta
Xipre (juny)	890.513	↗	6,7 Chipre (junio)
Croàcia	2.309.207	↗	4,2 Croacia
Turquia ² (juliol)	6.501.202	↗	23,6 Turquía ² (julio)
Madeira (pernoctacions)	400.800	↗	12,0 Madeira (pernoctaciones)
Algarve (pernoctacions)	1.233.600	↗	9,1 Algarve (pernoctaciones)
Amb procedència d'Alemanya			Con procedencia de Alemania
Illes Balears ¹	1.637.885	↗	9,8 Islas Baleares ¹
Mallorca	1.502.911	↗	10,4 Mallorca
Menorca	32.882	↗	4,0 Menorca
Pitiüses	102.092	↗	2,5 Pitiusas
Canàries	1.266.779	↗	2,3 Canarias
Malta	60.590	↗	9,0 Malta
Xipre (juny)	91.553	↗	16,9 Chipre (junio)
Croàcia	467.642	↗	5,8 Croacia
Turquia (juliol)	593.751	↗	18,7 Turquía (julio)
Amb procedència del Regne Unit			Con procedencia de Reino Unido
Illes Balears ¹	1.277.472	↘	-7,5 Islas Baleares ¹
Mallorca	904.794	↘	-6,0 Mallorca
Menorca	183.358	↘	-10,7 Menorca
Pitiüses	189.320	↘	-11,3 Pitiusas
Canàries	1.736.581	↘	-8,1 Canarias
Malta	203.487	→	1,7 Malta
Xipre	563.385	↗	5,3 Chipre
Croàcia	90.764	↗	5,1 Croacia
Turquia (juliol)	299.245	↗	9,4 Turquía (julio)

¹ Turistes per via aèria.

² Visitants per via aèria de la resta d'Europa, excepte Bulgària, Romania, antics membres de la URSS i de Iugoslàvia.
Font: CITTIB, Frontur, instituts estadístics de Malta, Xipre, Croàcia i Turquia.

¹ Turistas por vía aérea.

² Visitantes por vía aérea del resto de Europa, excepto Bulgaria, Rumanía, antiguos miembros de la URSS y de Yugoslavia.
Fuente: CITTIB, Frontur, institutos estadísticos de Malta, Chipre, Croacia y Turquía.

La majoria de destinacions tradicionals han registrat augments en el nombre de visitants, amb l'excepció de Menorca, les Pitiüses i les Canàries.

Les noves destinacions mediterrànies encara mostren una evolució expansiva cap a Alemanya i el Regne Unit amb increments a Croàcia (4,2%) i Turquia (23,6%).

S'observa un bon comportament en el nombre de turistes procedents d'Alemanya arribats a les Balears (9,8%), que es converteixen, juntament amb les Canàries (2,3%), en les destinacions capdavanteres entre les observades.

El turisme britànic registra un descens generalitzat en gairebé totes les destinacions tradicionals, llevat de Xipre (5,3%), Croàcia (5,1%) i Turquia (9,4%).

La mayoría de destinos tradicionales han registrado aumentos en el número de visitantes, con la excepción de Menorca, Pitiusas y Canarias.

Los nuevos destinos mediterráneos continúan mostrando una evolución expansiva en Alemania y Reino Unido con incrementos Croacia (4,2%) y Turquía (23,6%).

Se observa un buen comportamiento en el número de turistas procedentes de Alemania llegados a Baleares (9,8%), convirtiéndose junto con Canarias (2,3%) en los destinos líderes de entre los observados.

El turismo británico registra un descenso generalizado en casi todos los destinos tradicionales a excepción de Chipre (5,3%), Croacia (5,1%) y Turquía (9,4%).

4.4.6. Turisme. Ingressos i preus

Turismo. Ingresos y precios

Total gener-juliol 2005	Total terminis corrents Total términos corrientes	Var terminis constants Var términos constantes	Total enero-julio 2005
Despesa total (mill euros)	4.833	3,1%	Gasto total (mill euros)
Despesa mitjana persona (eur)	913	1,0%	Gasto medio persona (eur)
Despesa mitjana diària (eur)	95	1,2%	Gasto medio diario (eur)

Font: IET

Fuente: IET

La despesa turística total en l'acumulat dels set primers mesos de l'any ha arribat a un total de 4.833 milions d'euros, la qual cosa representa un increment del 3,1% en termes constants.

El gasto turístico total en el acumulado de los siete primeros meses del año, ha alcanzado un total de 4.833 millones de euros, lo que representa un incremento del 3,1% en términos constantes.

La despesa mitjana per persona dels turistes arribats a les Balears des del gener s'incrementa un 1,0% en termes constants i, juntament amb les Canàries (1,3%), són les úniques comunitats autònomes on s'han produït increments.

El gasto medio por persona de los turistas llegados a Baleares desde enero, incrementa un 1,0% en términos constantes y junto con Canarias (1,3%), son las únicas comunidades autónomas donde se han producido incrementos.

La despesa mitjana diària que han assolit els turistes fins al mes de juliol ha estat de 95 €, un 1,2% més que l'any 2004.

El gasto medio diario que han alcanzado los turistas hasta el mes de julio ha sido de 95 €, un 1,2% más que en 2004.

Variació interanual de l'índex de preus hotelers

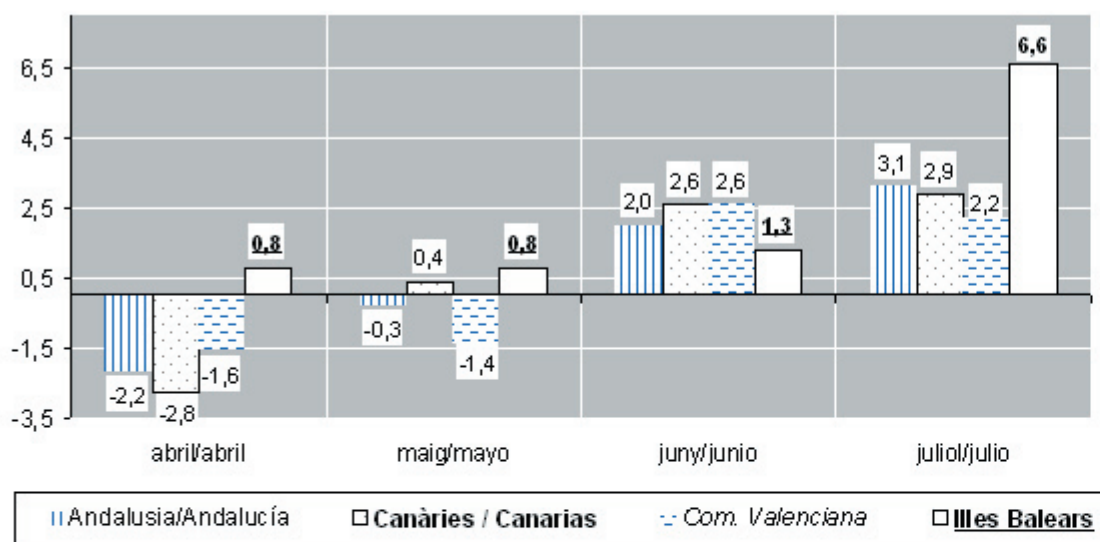
Base 2001=100

Font: INE i elaboració pròpia

Variación interanual del Índice de precios hoteleros.

Base 2001=100.

Fuente: INE y elaboración propia

Variació interanual de l'Índex d'ingressos hotelers

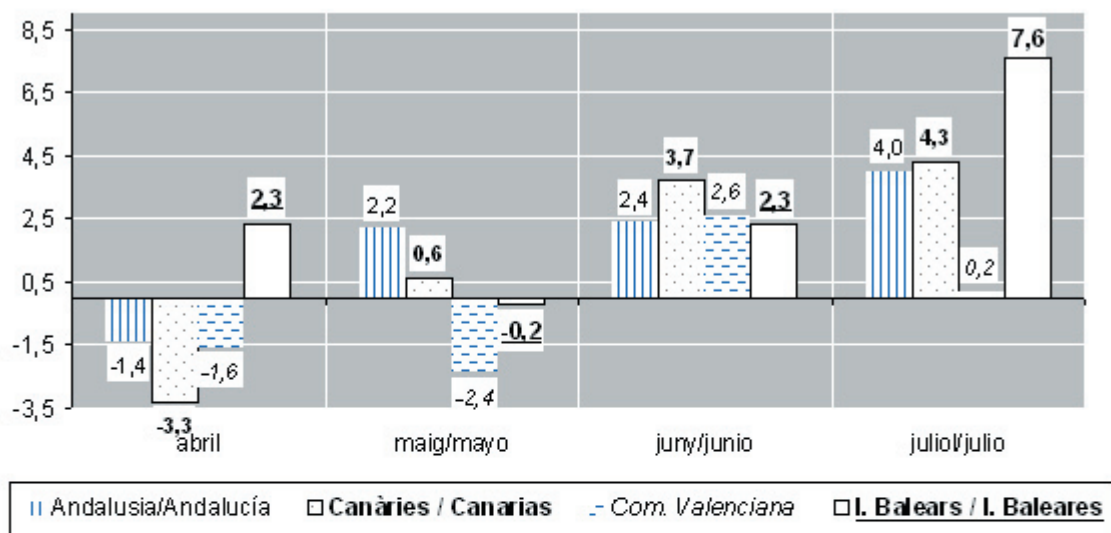
Base 2001=100

Font: INE i elaboració pròpia

Variación interanual del Índice de ingresos hoteleros

Base 2001=100

Fuente: INE y elaboración propia

• Preus

Des de l'abril, l'índex de preus hotelers a les Balears mostra una evolució positiva.

Les Balears són la comunitat autònoma amb major increment en els preus el mes de juliol, més que duplicant els increments de la resta de les comunitats observades.

Les Canàries són la comunitat autònoma que registra un menor increment de juny a juliol en l'índex de preus (1,3% i 2,2%, respectivament). Si ho comparam amb l'inici de la temporada alta canària, els ingressos mostraven equilibri en l'altre arxipèlag espanyol tant al desembre de 2004 (0,5%) com al gener de 2005 (0,1%).

• Ingressos

El mes de juliol, les Balears i les Canàries registren els majors increments d'ingressos (7,6% i 4,3%, respectivament). Les Balears són la comunitat que millor evolució ha mostrat entre les comparades.

• Precios

Desde abril, el índice de precios hoteleros en Baleares muestra una evolución positiva.

Baleares es la comunidad autónoma con mayor incremento en los precios el mes de julio, más que duplicando los incrementos del resto de las comunidades observadas.

Canarias es la comunidad autónoma que registra un menor incremento de junio a julio en el índice de precios (1,3% y 2,2% respectivamente). Comparándolo con el inicio de la temporada alta canaria, los ingresos mostraban equilibrio en el otro archipiélago español tanto en diciembre de 2004 (0,5%) como en enero de 2005 (0,1%).

• Ingresos

El mes de julio, Baleares y Canarias registran los mayores incrementos de ingresos (7,6% y 4,3% respectivamente), siendo Baleares la comunidad que mejor evolución ha mostrado de entre las comparadas.

Variació anual en els índexs de preus, juliol		Variación anual en el índice de precios, julio	
Restaurants, bars i cafeteries		Restaurantes, bares y cafeterías	
Illes Balears	3,8	Islas Baleares	
Canàries	2,7	Canarias	
Andalusia	4,6	Andalucía	
Comunitat Valenciana	4,1	Comunidad Valenciana	
Portugal ¹	1,9	Portugal ¹	
Itàlia ¹	2,2	Italia ¹	
Grècia ¹	3,9	Grecia ¹	

1.Font: INE, Eurostat

Inclou hotels. L'índex de preus de consum per al grup d'hotels, cafès i restaurants assenyalen bàsicament l'evolució en la restauració, ja que l'allotjament hotelier té poca incidència sobre la seva evolució.

Els preus de restaurants, bars i cafeteries a les Balears registren un increment interanual del 3,8%. La destinació comparada és, juntament amb Andalusia (4,6%) i la Comunitat Valenciana (4,1%), la que registra al juliol el major creixement.

A la resta de països europeus receptors, com ara Portugal (1,9%) o Itàlia (2,2%), es mostra també una evolució alcista de preus, encara que no tant com les Balears.

En el mercat de divises, la lliura manté una evolució estable enfront de l'euro.

1.Fuente: INE, Eurostat

Incluye Hoteles. El índice de precios de consumo para el grupo de hoteles, cafeterías y restaurantes señala básicamente la evolución de la restauración, ya que el alojamiento hotelero tiene poca incidencia sobre la evolución del mismo.

Los precios de *restaurantes, bares y cafeterías* en Baleares registran un incremento interanual del 3,8%, siendo el destino comparado, junto con Andalucía (4,6%) y Comunidad Valenciana (4,1%) que registra en julio el mayor crecimiento.

En el resto de países europeos receptores como Portugal (1,9%) o Italia (2,2%) se muestra también una evolución alcista de precios, aunque no tanto como Baleares.

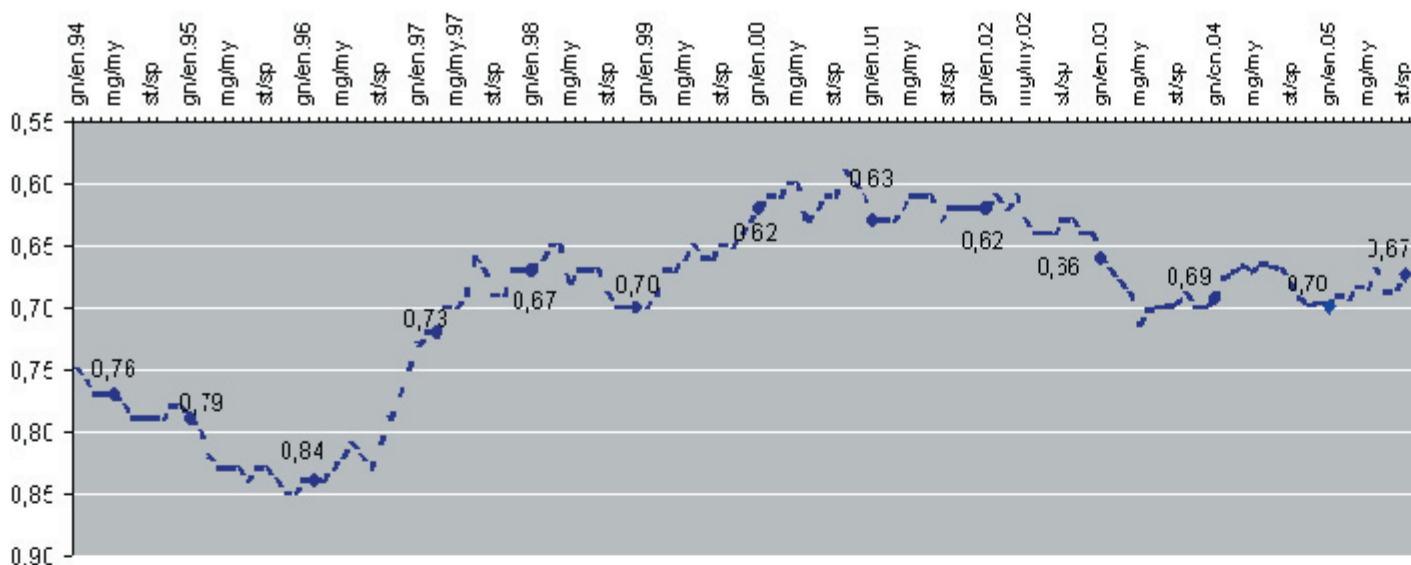
En el mercado de divisas, la libra mantiene una evolución estable frente al euro.

Divises - tipus de canvi mitjà mensual per ecu/euro

Des de la segona fase de la Unió Monetària Europea
Escala invertida. En color blau, previsions del mercat
Valors mostrats per al gener de cada any i el darrer mes de la sèrie
Font: Banc d'Espanya.

Divisas - tipo de cambio medio mensual por ecu/euro

Desde la segunda fase de la Unión Monetaria Europea
Escala invertida. En azul, previsiones del mercado
Valores fijados para enero de cada año y el último mes de la serie
Fuente: Banco de España.

4.5.1. Consum

Consumo

Evolució del consum dels residents			Evolución del consumo de los residentes		
Taxes de variació interanual, preus constants (en %)			Tasas de variación interanual, precios constantes (en%)		
2001	2002	2003 (e)	2004 (a)	2005	
3,5	0,8	1,2	1,6	2,0	
a: avanç e: estimació p: previsió Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació			a: avance e: estimación p: previsión Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación		

Indicadors del consum	Darrera dada Último dato		Var. (%)		Indicadores del consumo
Consum privat per resident a Balears € constants de 1995					Consumo privado por residente en Baleares € constantes de 1995
Despesa total	1T05	1.579,2	↗	4,1	Gasto total
Alimentació, begudes i tabac	1T05	293,4	↗	7,9	Alimentación, bebidas y tabaco
Resta de la despesa	1T05	1.285,8	↗	3,3	Resto del gasto
Confiança dels consumidors ¹ var(%)	1T05	27,8	→	-0,7	Confianza de los consumidores ¹ var(%)
Llars sense dificultats per arribar a fi de mes ² var(%)	1T05	37,0	→	1,0	Hogares sin dificultad para llegar a fin de mes ² var(%)
Consum privat per no resident a Espanya € constants 2004					Consumo privado por no residente en España € constantes 2004
Despesa total (milions €)	gn/en-ag	6.241	↗	2,4	Gasto total (millones €)
Despesa mitja persona (€)	gn/en-ag	913	→	0,8	Gasto medio persona (€)
Despesa mitja diària (€)	gn/en-ag	92	→	-0,5	Gasto medio diario (€)
Fonts: INE, IET			Fuentes: INE, IET		
¹ . Enquesta contínua de pressuposts familiars: percentatge de les llars que consideren que el moment actual és adient per fer compres importants, excloses les compres d'habitatge, més les llars que consideren que el moment actual no és adient.			¹ . Encuesta continua de presupuestos familiares: porcentaje de los hogares que consideran que el momento actual es adecuado para llevar a cabo compras importantes, excluidas compras de vivienda, más hogares que consideran que el momento actual no es adecuado		
² . Enquesta contínua de pressuposts familiars: percentatge de les llars que no tenen dificultats per arribar a fi de mes d'acord amb els seus ingressos nets mensuals			² . Encuesta continua de presupuestos familiares: porcentaje de los hogares que no tienen dificultades para llegar a final de mes de acuerdo con sus ingresos netos mensuales		

Segons les dades de l'Institut Nacional d'Estadística, la despesa mitjana per resident en el primer trimestre de 2004 ascendeix a 1.579,2 euros a preus constants de 1995. Amb un creixement tendencial del 4,1%, encara mostra un gran dinamisme, tot i que el ritme expansiu tendeix a moderar-se. En l'estructura del consum, la despesa en alimentació, begudes i tabac experimenta una recuperació notable (7,9%) enfront del -0,5% de l'anterior trimestre, la taxa més elevada des del primer trimestre del 2003. Tanmateix, es modera el ritme de creixement de la despesa no alimentària (3,3%) enfront del 7,7% del trimestre precedent.

Según los datos del Instituto Nacional de Estadística, el gasto medio por residente en el primer trimestre de 2004 asciende a 1.579,2 euros a precios constantes de 1995. Con un crecimiento tendencial del 4,1%, continúa mostrando un gran dinamismo, aunque tiende a moderarse su ritmo expansivo. En la estructura del consumo, el gasto en alimentación bebidas y tabaco experimenta una notable recuperación (7,9%) frente al -0,5% del anterior trimestre, la tasa más elevada desde el primer trimestre del 2003. Sin embargo se modera el ritmo de crecimiento del gasto no alimentario (3,3%) frente al 7,7% del trimestre precedente.

Indicadors del consum	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T'_{t-k} (%)		Indicadores del consumo
Facturació elèctrica usos domèstics (MWh)	ag	169.561		7,6	Facturación eléctrica usos domésticos (MWh)
	ag	127.873		7,9	
	ag	16.878		3,9	
	ag	24.810		8,3	
Vendes de benzina (quilolitres)	ag	40.197		-2,8	Ventas de gasolina (quilolitros)
	ag	28.101		-2,9	
	ag	4.848		-3,1	
	ag	7.247		-2,0	
Matriculació de vehicles	ab	7.351		0,7	Matriculación de vehículos
Matricuació de vehicles familiars no lloguer ¹	ab	2.243		2,3	Matriculación de vehículos familiares no alquiler ¹
Índex de vendes al detall	ag	124,0		1,3	Índice de ventas al detalle
Fonts: CLH, Gesa-Endesa, INE, IEA i Anfac			Fuentes: CLH, Gesa-Endesa, INE, IEA y Anfac		
¹ . No inclou totterrenys ni comercials			¹ . No incluye todoterrenos ni comerciales		

Aquest creixement continua basant-se en el benestar de les condicions monetàries i financeres, fonamentat en noves revaloracions de la riquesa de les llars —impulsades per l'increment dels preus dels actius immobiliaris i per la pujada dels mercats de valors—, el creixement de l'ocupació i la millora de l'economia que contribueix a elevar les expectatives de demanda.

En el primer trimestre de 2005, el 37% de les llars manifesten que arriben al final del mes amb algun grau de facilitat, fet que col·loca les Balears, junt amb el País Basc i Aragó, com les comunitats on s'observa una millor evolució en aquest capítol.

D'altra banda, el 27,8% de les llars considera que el moment actual és adequat o no és dolent per a fer compres importants (excloent-hi la compra d'habitatge). Aquesta variable registra un descens respecte al mateix trimestre de l'any anterior, i l'indicador d'evolució corresponent se situa en -0,7 punts.

Cal destacar que la despesa turística total acumulada durant els vuit primers mesos de 2005 ha ascendit a 6.241 milions d'euros, que en termes constants (any base 2004) representa un increment del 2,4%. A aquesta xifra cal afegir-hi la despesa per part dels turistes espanyols, que segons els indicadors disponibles també mostra un comportament expansiu.

S'observa que des del gener cada visitant resident a l'estranger gasta un 0,8% més en el conjunt de la seva estada i que la despesa mitjana diària ha estat de 92 euros, un -0,5% menys que el mateix període del 2004.

Este crecimiento sigue apoyado en torno a la holgura de las condiciones monetarias y financieras, apoyado en nuevas revalorizaciones de la riqueza de los hogares —impulsada por el incremento de los precios de los activos inmobiliarios y, por la subida de los mercados de valores—; el crecimiento del empleo; y la mejora de la economía que contribuye a elevar las expectativas de demanda.

En el primer trimestre de 2005 el 37,0% de hogares manifiestan llegar a fin de mes con algún grado de facilidad y coloca a Baleares, junto con País Vasco y Aragón, como las comunidades donde se observa una mejor evolución en este capítulo.

Por otro lado, el 27,8% de los hogares considera que el momento actual es adecuado o no es malo para realizar compras importantes (excluyendo la compra de vivienda). Esta variable registra un descenso respecto al mismo trimestre del año anterior, situándose el correspondiente indicador de evolución en -0,7 puntos.

Cabe destacar, que el gasto turístico total acumulado en los ocho primeros meses de 2005, ha ascendido a 6.241 millones de euros, que en términos constantes (año base 2004) representa un incremento del 2,4%. A esta cifra hay que añadirle el gasto por parte de los turistas españoles, que según los indicadores disponibles también muestra un comportamiento expansivo.

Se observa que cada visitante residente en el extranjero llegado desde enero se gasta un 0,8% más en el conjunto de su estancia, y que el gasto medio diario ha sido de 92 euros, un -0,5% menos que el mismo período del 2004.

L'allargament de l'estada mitjana i el nombre més gran de viatgers han contribuït a l'increment de la despesa total, a pesar de la reducció del 0,5% en la despesa mitjana diària. Els turistes que gasten més durant la seva estada són els procedents del Regne Unit i d'Alemanya.

La proporció d'efectes de comerç impagats sobre vençuts se situa a l'abril en el 4,0%, una dècima menys que el mes anterior. La taxa de variació interanual en l'import total (import total dels efectes impagats) ha estat del 5,6%.

La facturació elèctrica continua amb altes tendències de creixement a l'arxipèlag. Es manté la matriculació de vehicles amb una tendència del 0,7% a l'abril, mentre que la de turismes per a ús diferent del lloguer ho fa en un 2,3%.

El nombre d'automòbils per càpita a les Balears, se situa en 7,8 per cada 10 habitants, la qual cosa converteix les Illes en una de les comunitats amb la taxa més alta. La mitjana espanyola se situa en els 5,8 vehicles per cada deu persones.

Continuen minvant les vendes de benzina durant el mes d'agost (-2,8%) a causa de l'encariment dels carburants pels elevats preus del cru i de la progressiva "dieselització" del parc automobilístic.

Les vendes del comerç detallista, mesurades en termes constants, registren una tendència del 1,3% a l'agost.

El alargamiento de la estancia media y el mayor número de viajeros han contribuido al incremento del gasto total, a pesar de la reducción del 0,5% en el gasto medio diario. Los turistas que gastan más durante su estancia son los procedentes del Reino Unido y Alemania.

La proporción de efectos de comercio impagados sobre vencidos se sitúa en abril en el 4,0%, una décima menos que el mes anterior. La tasa de variación interanual en su importe total (importe total de los efectos impagados) ha sido del 5,6%.

La facturación eléctrica continúa con altas tendencias de crecimiento en el archipiélago. Se mantiene la matriculación de vehículos con una tendencia del 0,7% en abril, mientras que la de turismos para uso diferente del alquiler lo hace en un 2,3%.

El número de automóviles per cápita en Baleares, se sitúa en 7,8 por cada 10 habitantes, lo que convierte a las Islas en una de las comunidades con la tasa más alta. La media española se sitúa en los 5,8 vehículos por cada diez personas.

Sigue menguando las ventas de gasolina durante el mes de agosto (-2,8%) debido al encarecimiento de los carburantes por los elevados precios del crudo y de la progresiva dieselización del parque automovilístico.

Las ventas del comercio minorista, medidas en términos constantes, registra una tendencia del -1,3% en agosto.

4.5.2. Inversió

Inversión

Evolució i perspectives de la inversió			Evolución y perspectivas de la inversión	
Taxes de variació interanual, preus constants (en %)			Tasas de variación interanual, precios constantes (en%)	
2001	2002	2003 (e)	2004 (a)	2005
5,2	-0,8	0,6	1,0	3,3
a: avanç e: estimació p: previsió Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació			a: avance e: estimación p: previsión Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación	

Indicadors de la inversió			Indicadores de la inversión		
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T_{t-k}^t (%)		
Societats mercantils					Sociedades mercantiles
Augment net de capital (milers d'€) ¹	jl	41.422	↗	11,2	Incremento neto de capital (miles de €) ¹
Capital de noves societats (milers d'€)	jl	22.423	↗	2,8	Capital de nuevas sociedades (miles de €)
Creació neta de societats ²	jl	412	↗	12,0	Creación neta de sociedades ²
Empreses en règim general de SS ³	jn	41.835	↗	2,4	Empresas en régimen general SS ³
Vehicles de càrrega	ag	521	↗	6,9	Vehículos de carga
	ag	399	↗	11,1	
	ag	55	→	-0,1	
	ag	67	↘	-7,0	
Matriculació d'automòbils turisme per a lloguer	ag	649	↘	-20,0	Matriculación de automóviles turismo para alquiler.
Noves hipoteques € constants 2005					Nuevas hipotecas € constantes 2005
Hipoteques sobre habitatges en finques urbanes (milers d'€ constants)	mg/my	416.540	↗	26,1	Hipotecas sobre viviendas en fincas urbanas (miles € constantes)
Hipoteques sobre solars en finques urbanes (milers d'€ constants)	mg/my	59.496	↗	19,1	Hipotecas sobre solares en fincas urbanas (miles € constantes)
Nombre de noves hipoteques sobre habitatges	gn-mg en-my	16.097	↗	30,0	Número de nuevas hipotecas sobre viviendas construidas,
Font: INE, MTA, DGT i Anfac			Fuente: INE, MTA, DGT y Anfac		
¹ . Capital de noves societats, més ampliacions de capital, menys reduccions de capital. Per a l'acumulat, mitjana. Euros corrents.			¹ . Capital de nuevas sociedades, más ampliaciones de capital, menos reducciones de capital. Para el acumulado, media. Euros corrientes.		
² . Noves societats menys societats dissoltes			² . Nuevas sociedades menos sociedades disueltas		
³ . Amb centre de treball a les Balears			³ . Con centro de trabajo en Baleares		

Segons els indicadors conjunturals, es registra un apreciable dinamisme de la inversió empresarial, que fa preveure una taxa de creixement superior a la de l'any passat en un 3,3%.

Según los indicadores coyunturales, se registra un apreciable dinamismo de la inversión empresarial, que hace prever una tasa de crecimiento superior a la del año pasado en un 3,3%.

Aquest creixement és sustentat pel dinamisme en el consum final gràcies al manteniment de l'ocupació. En aquest sentit, la fortaleza en la inversió explicaria que la construcció sigui la branca més dinàmica, igualment el dinamisme del consum estaria, en part, darrere el creixement dels serveis.

Continua creixent la tendència en la creació neta de capital de les societats mercantils, tret de les dissolucions, en un 11,2%. També és positiva la tendència en la creació de noves societats.

Quant als indicadors de la inversió en béns d'equip, es manté la tendència alcista en les matriculacions de vehicles de càrrega, que durant l'agost registra un creixement notable. Aquest creixement ha estat gràcies al bon comportament que han tingut les matriculacions a Mallorca, mentre que a les Pitiüses es constata la seva debilitat.

Des de març, la matriculació d'automòbils de turisme per a lloguer manté una tendència de desacceleració apreciable.

Pel que fa a l'evolució de les hipoteques, continuen les altes taxes de creixement tendencial en l'import en termes constants de les hipoteques sobre habitatges en finques urbanes (26,1%), igual que en les constituïdes sobre solars. El valor mitjà d'una hipoteca l'any 2005 és de 149.000 euros, 27.000 euros més que fa un any.

L'augment en el preu de l'habitatge, els baixos tipus d'interès i els majors terminis d'amortització aplicats per les entitats financeres que han permès assumir els augments esmentats de preus immobiliaris són les circumstàncies que expliquen el vigor en la demanda d'hipoteques.

Aquest augment en el preu de l'habitatge permet que les famílies comptin amb una garantia -la del mateix immoble- millor valorada a l'hora de sol·licitar finançament als bancs o caixes, la qual cosa n'estimula la demanda.

Destaca la forta inversió en obra pública, amb un elevat nombre de projectes en execució -sobretot en projectes de millora de la xarxa viària- però també hi ha un important volum inversor en l'edificació pública.

Este crecimiento viene sustentado por el dinamismo en el consumo final gracias al mantenimiento del empleo. En este sentido la fortaleza en la inversión explicaría que la construcción sea la rama más dinámica, igualmente el dinamismo del consumo estaría en parte detrás del crecimiento de los servicios.

Sigue creciendo la tendencia en la creación neta de capital de las sociedades mercantiles, excluyendo las disoluciones, en un 11,2%. También es positiva la tendencia en la creación de nuevas sociedades.

Referente a los indicadores de la inversión en bienes de equipo, se mantiene la tendencia alcista en las matriculaciones de vehículos de carga, que durante agosto registra un crecimiento notable. Este crecimiento ha sido gracias al buen comportamiento que han tenido las matriculaciones en Mallorca, mientras que en las Pitiusas se constata su debilidad.

Desde marzo, la matriculación de automóviles de turismo para alquiler, mantiene una tendencia de desaceleración apreciable.

Por lo que se refiere a la evolución de las hipotecas, continúan las altas tasas de crecimiento tendencial en el importe en términos constantes de las hipotecas sobre viviendas en fincas urbanas (26,1%), al igual que en las constituidas sobre solares. El valor medio de una hipoteca en 2005 es de 149.000 euros, 27.000 euros más que hace un año.

El aumento en el precio de la vivienda, los bajos tipos de interés y los mayores plazos de amortización aplicados por las entidades financieras que han permitido asumir los citados aumentos de precios inmobiliarios son las circunstancias que explican el vigor en la demanda de hipotecas.

Dicho aumento en el precio de la vivienda permite que las familias cuenten con una garantía -la del propio inmueble- mejor valorada a la hora de solicitar financiación a sus bancos o cajas, lo que estimula su demanda.

Destaca la fuerte inversión en obra pública, con un elevado número de proyectos en ejecución -principalmente en proyectos de mejora de la red viaria- pero también hay un importante volumen inversor en la edificación pública.

Crèdit i estalvi			Crédito y ahorro		
		Darrera dada Último dato	Cicle-tendència/ Ciclo-tendencia T'_{t-k} (%)		
Institucions de crèdit i estalvi			Instituciones de crédito y ahorro		
Crèdits (milions d'€)	1T05	24.921,6	↗	16,4	Créditos (millones de €)
Dipòsits (milions d'€)	1T05	14.409,6	↗	12,4	Depósitos (millones de €)
Dipòsits de AA.PP	1T05	378	→	0,4	Depósitos de AA.PP
Dipòsits de ASR	1T05	14.031,6	↗	12,8	Depósitos de OSR
Llars que estalvien ¹	1T05	42,3	↗	7,7*	Hogares que ahorran ¹
Font: BE i INE			Fuente: BE y INE		
¹ . Enquesta de pressuposts familiars: percentatge de les llars que poden estalviar d'acord amb el seu nivell d'ingressos i de despeses			¹ . Encuesta de presupuestos familiares: porcentaje de los hogares que pueden ahorrar de acuerdo con su nivel de ingresos y gastos.		
*. Variació interanual			*. Variación interanual		

El crèdit a empreses, famílies i administracions públiques va augmentar un 16,4% tendencial durant el primer trimestre del 2005, un punt i dues dècimes més que el quart trimestre del 2004. Es manté el ritme de creixement en nivells alts, estimulat per un clima econòmic favorable i per unes bones condicions de finançament, sobretot amb uns tipus d'interès reduïts.

Tanmateix, és previsible una reducció a mitjà termini en la inversió immobiliària a mesura que es desaccelerin els increments dels preus de l'habitatge i s'evidenciï la necessitat d'una taxa d'estalvi major.

Un dels factors subjacents en la tendència a l'alça del preu de l'habitatge és el demogràfic - efecte generació: per l'actual accés al mercat de l'habitatge de les sèries demogràfiques corresponents als nascuts durant els anys setanta: l'increment del nombre de famílies i canvi en la composició de les famílies, la immigració i el turisme residencial -.

Els dipòsits totals del sector privat resident i administracions públiques es varen incrementar un 12,4%, dos punts i tres dècimes més que el trimestre anterior, i registraren una certa acceleració del ritme de creixement.

Pel que fa a l'estalvi, augmenta la capacitat d'estalvi de les llars, ja que el 42,3% de les llars ha pogut dedicar alguns diners a aquest concepte durant el primer trimestre de 2005, percentatge que supera en 7,7 punts l'observat fa un any.

El crédito a empresas, familias y administraciones públicas aumentó un 16,4% tendencial en el primer trimestre del 2005, un punto y dos décimas más que el cuarto trimestre del 2004. Se mantiene el ritmo de crecimiento en niveles altos, estimulado por un favorable clima económico y por unas holgadas condiciones de financiación, especialmente con unos tipos de interés reducidos.

Sin embargo, es previsible una reducción a medio plazo en la inversión inmobiliaria a medida que se desaceleren los incrementos de los precios de la vivienda y se evidencie la necesidad de una mayor tasa de ahorro.

Uno de los factores subyacentes en la tendencia al alza del precio de la vivienda es el demográfico - efecto generación: por el actual acceso al mercado de la vivienda de las series demográficas correspondientes a los nacidos en los años setenta: el incremento del número de hogares y cambio en la composición de estos; la inmigración y el turismo residencial -.

Los depósitos totales del sector privado residente y administraciones públicas se incrementaron un 12,4% dos puntos y tres décimas más que el trimestre anterior, registrando una cierta aceleración del ritmo de crecimiento.

Por lo que se refiere al ahorro, aumenta la capacidad de ahorro de los hogares, ya que el 42,3% de los hogares ha podido dedicar algún dinero a este concepto durante el primer trimestre de 2005, porcentaje que supera en 7,7 puntos al observado hace un año.

4.6. Preus

Precios

Inflació			Inflación		
Taxa de variació interanual de l'índex de preus de consum. Agost 2005			Tasa de variación interanual del índice de precios al consumo. Agosto 2005		
	Espanya España	Balears Baleares	Balears Aportació a l'IPC Aportación al IPC		
Índex general	3,3	2,9		Índice general	
Aliments, begudes no alcohòliques	2,6	1,8	0,37	Alimentos, bebidas no alcohólicas	
Begudes alcohòliques i tabac	4	4,2	0,14	Bebidas alcohólicas y tabaco	
Vestit i calçat	0,9	0,5	0,04	Vestido y calzado	
Habitatge	5,9	4,3	0,45	Vivienda	
Parament de la llar	2,1	2,2	0,14	Menaje del hogar	
Medicina	0,9	0,3	0,01	Medicina	
Transport	7	7,2	1,18	Transporte	
Comunicacions	-1,9	-1,4	-0,05	Comunicaciones	
Oci i cultura	-0,5	-1,6	-0,10	Ocio y cultura	
Ensenyament	4,2	4,3	0,09	Enseñanza	
Hotels, cafès i restaurants	4,3	2,9	0,31	Hoteles, cafeterías y restaurantes	
Altres	3,1	3,2	0,28	Otros	
Inflació subjacent	2,4	2		Inflación subyacente	
Font: INE			Fuente: INE		

IPC Balears ¹ , taxa interanual, agost 2005			IPC Balears ¹ , tasa interanual, agosto 2005		
Subgrups i rúbriques amb aportació superior al 0,1% a la taxa interanual. En percentatge			Subgrupos y rúbricas con aportación superior al 0,1% en la tasa interanual. En porcentaje		
	Taxa Tasa	Aportació Aportación			
Aliments	1,8	0,34	Alimentos		
Tabac	5,3	0,11	Tabaco		
Electricitat, gas i altres combustibles	6	0,21	Electricidad, gas y otros combustibles		
Conservació de l'habitatge i altres despeses	3,2	0,10	Conservación de la vivienda y otros gastos		
Vehicles	1,7	0,11	Vehículos		
Béns i serveis relatius als vehicles	11,9	0,97	Bienes y servicios relativos a los vehículos		
Transport personal	6,7	1,14	Transporte personal		
Restaurants, bars i cafès	3	0,30	Restaurantes bares y cafeterías		
Hotels i altres allotjaments	1,1	0,005	Hoteles y otros alojamientos		
Turisme i hostaleria	2,8	0,32	Turismo y hostelería		
Assegurances	3,9	0,16	Seguros		
Font: INE			Fuente: INE		

L'índex general de preus de consum (IPC) puja un 0,09% a l'agost respecte al mes anterior, dues dècimes menys que l'increment del mateix mes del 2004 respecte al juliol (0,17%). La taxa d'inflació interanual se situa en el 2,9% i disminueix una dècima respecte a la taxa de juliol. Per al conjunt d'Espanya, la taxa interanual es col·loca en el 3,3%, quatre dècimes per damunt de la de les Balears.

L'energia registra aquest mes un acusat increment; els carburants i combustibles s'encareixen un 14,8% i se situen en màxims històrics. No obstant això, com que els preus dels carburants s'elevaren l'agost de l'any passat, l'efecte global ha provocat que la taxa interanual de l'IPC s'hagi moderat respecte a la que ja hi havia al juliol. Es desacelera el capítol d'aliments i begudes no alcohòliques.

La taxa d'inflació subjacent (que exclou els aliments no elaborats i els productes energètics) se situa en el 2% en taxa interanual, que es redueix tres dècimes en relació amb el juliol, i se situa nou dècimes per davall de l'índex general. Aquesta reducció és deguda sobretot a la desaceleració en els preus dels serveis: hotels i viatges organitzats; serveis mèdics; relacionats amb la llar i la conservació de l'habitatge; i també els públics de neteja i sanejament, fet que portà el creixement dels preus d'aquest grup fins al 2,9% interanual, tres dècimes per davall del mes precedent.

Per grups, el *transport* se situa en el 7,2% i repunta en tres dècimes en relació amb el juliol. L'acceleració progressiva dels preus energètics, en particular els combustibles i els carburants, ha contribuït de manera decisiva a l'alça dels preus en el transport. La seva aportació a l'índex general ha estat de l'1,18%, xifra inferior a l'aportació a l'índex general de juliol (0,95%).

El índice general de precios de consumo (IPC) sube un 0,09% en agosto respecto al mes anterior, dos décimas menos que el incremento del mismo mes del 2004 respecto a julio (0,17%). La tasa de inflación interanual se sitúa en el 2,9% y disminuye una décima respecto a la tasa de julio. Para el conjunto de España, la tasa interanual se coloca en el 3,3%, cuatro décimas por encima de la de Baleares.

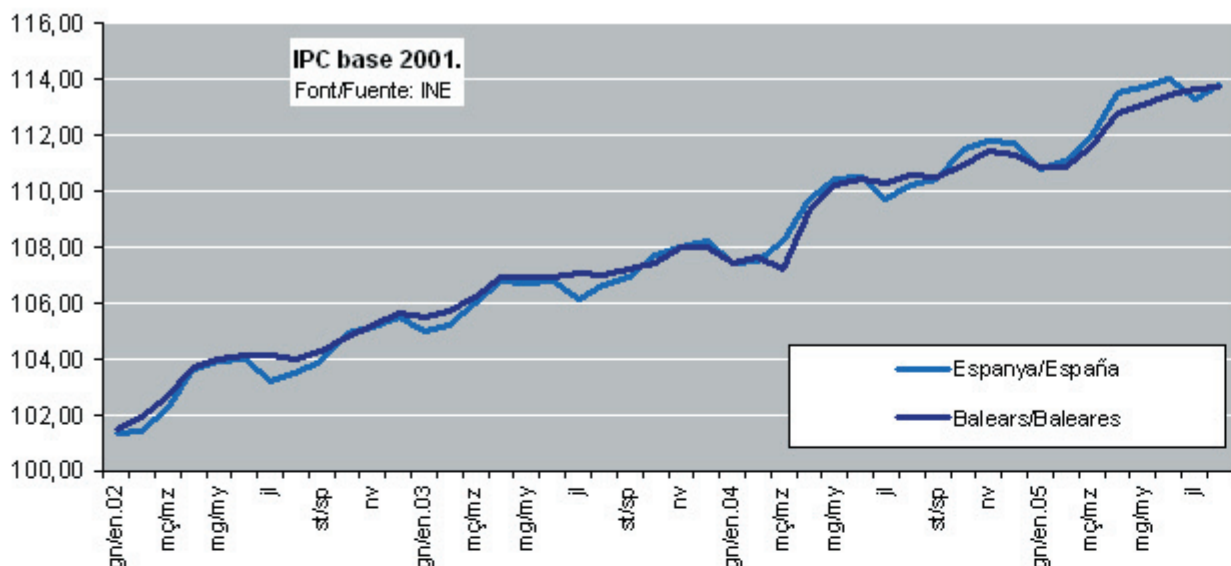
La energía registra este mes un acusado incremento; los carburantes y combustibles se encarecen un 14,8%, y se sitúan en máximos históricos. No obstante, como los precios de los carburantes se elevaron en agosto del año pasado, el efecto global ha provocado que la tasa interanual del IPC se haya moderado con respecto a la que ya había en julio. Se desacelera el capítulo de alimentos y bebidas no alcohólicas.

La tasa de inflación subyacente (que excluye los alimentos no elaborados y productos energéticos) se sitúa en el 2% en tasa interanual, reduciéndose tres décimas en relación a julio, y se sitúa nueve décimas por debajo del índice general. Esta reducción es debida fundamentalmente a la desaceleración en los precios de los servicios: hoteles y viajes organizados; servicios médicos; relacionados con el hogar y la conservación de la vivienda; y también los públicos de limpieza y saneamiento lo que llevó el crecimiento de los precios de este grupo hasta el 2,9% interanual, tres décimas por debajo del mes precedente.

Por grupos, el *transporte*, se sitúa en el 7,2%, repuntando tres décimas en relación a julio. La aceleración progresiva de los precios energéticos, en particular los combustibles y carburantes, ha contribuido de manera decisiva al alza de los precios en el transporte. Su aportación al índice general ha sido del 1,18%, cifra inferior a la aportación al índice general de julio (0,95%).

Inflació. Comparativa Balears - Espanya

Inflación. Comparativa Baleares - España

El grup d'*hotels, cafeteries i restaurants* disminueix la taxa interanual en quasi un punt respecte del juliol, i se situa en el 2,9%, per davall del nivell estatal (4,3%). Aquesta variació s'ha concentrat en l'oferta de restaurants, bars i cafès, els preus de la qual augmentaren un 3%. L'aportació a l'índex general és d'un 0,03%. Tot i la desaceleració, l'increment en preus en aquest tipus d'oferta turística complementària se situa per damunt de la inflació general dels nostres principals mercats turístics. Si aquest increment no va acompanyat de millores qualitatives s'està produint una pèrdua de competitivitat en preus.

El grup de l'*habitatge*, la variació anual del qual és del 4,3%, una dècima superior a la del mes passat, s'explica sobretot per l'augment en el cost de la conservació de l'habitatge. Aporta un 0,45% a l'IPC.

L'*ensenyament* manté estable la taxa anual respecte al mes passat i aconsegueix el 4,3%.

En *aliments i begudes no alcohòliques* es registra una taxa interanual de l'1,8%, la mateixa que el mes passat i que aporta el 0,37% a la taxa d'inflació. Durant els mesos de juliol i agost, l'IPC s'ha vist afavorit per la desaceleració dels preus dels aliments tan frescs com elaborats. Ambdós components se situen en les taxes interanuals més moderades de gener ençà, concretament en un 1,3% i un 2%, respectivament. El pollastre i els ous, dins dels aliments frescs, així com els productes lactis i l'oli en els elaborats, expliquen la major part d'aquesta desaceleració.

El grup de *vestit i calçat* registra una taxa interanual del 0,5%, inferior a l'1,5% registrat al juliol.

El grupo de *hoteles, cafeterías y restaurantes*, disminuye su tasa interanual en casi un punto respecto a julio, situándose en el 2,9%, por debajo del nivel nacional (4,3%). Esta variación se ha concentrado en la oferta de restaurantes, bares y cafés, cuyos precios aumentaron un 3% y cuya aportación al índice general es de un 0,03%. Aún la desaceleración, el incremento en precios en este tipo de oferta turística complementaria se sitúa por encima de la inflación general de nuestros principales mercados turísticos. Si dicho incremento no va acompañado de mejoras cualitativas, se está produciendo una pérdida de competitividad en precios.

El grupo de la *vivienda* cuya variación anual del 4,3%, una dècima superior a la del mes pasado, se explica fundamentalmente por el aumento en el coste de la conservación de la vivienda. Aporta un 0,45% al IPC.

La *enseñanza*, mantiene estable la tasa anual respecto al mes pasado y alcanza el 4,3%.

En *alimentos y bebidas no alcohólicas* se registra una tasa interanual del 1,8% la misma que el mes pasado, aportando el 0,37% a la tasa de inflación. Durante los meses de julio y agosto el IPC se ha visto favorecido por la desaceleración de los precios de los alimentos tanto frescos como elaborados. Ambos componentes se situaron en las tasas interanuales más moderadas en lo transcurrido de año, concretamente en un 1,3% y un 2% respectivamente. El pollo y los huevos, dentro de los alimentos frescos, así como los productos lácteos y el aceite en los elaborados, explican la mayor parte de esta desaceleración.

El grupo de *vestido y calzado* registra una tasa interanual del 0,5%, inferior al 1,5% registrado en julio.

4.7. Ocupació

Empleo

Mercat de treball	Mercado de trabajo				
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T^t_{t-k} (%)		
Població activa ¹	sp/st	492.095	↗	4,7	Población activa ¹
	ag	402.620	 ↗	4,1	
	ag	39.168	 ↗	4,5	
	ag	60.990	 ↗	3,5	
Ocupats (afiliats a la SS) ²	sp/st	462.847	↗	4,1	Ocupados (afiliados a la SS) ²
	ag	378.964	 ↗	3,9	
	ag	37.204	 ↗	4,3	
	ag	57.362	 ↗	2,7	
Assalariats	ag	370.672	↗	3,8	Asalariados
Autònoms i altres règims especials	ag	103.272	↗	4,1	Autónomos y otros regímenes especiales
Aturats registrats	sp/st	29.362	↗	8,8	Parados registrados
	sp/st	23.451	 ↗	7,9	
	sp/st	2.022	 ↗	9,9	
	sp/st	3.889	 ↗	14,0	
Taxa d'atur registrat (var%)	ag	5,7	→	-0,4	Tasa de paro registrado (var%)
	ag	5,7	 →	-0,7	
	ag	4,8	 →	0,7	
	ag	5,8	 →	0,4	

Fonts: TTSS, SOIB i INE

1. Suma dels dos epígrafs següents

2. Afiliats als règims generals, d'autònoms, especial agrari i de la llar de la Seguretat Social i als règims especials de la mar. No inclou afiliats a MUFACE, ISFAS ni règims especials menors de la Seguretat Social.

Fuentes: TTSS, SOIB y INE

1. Suma de los dos epígrafes siguientes

2. Afiliados a los regímenes generales, de autónomos, especial agrario y del hogar de la Seguridad Social y al régimen especial del mar. No incluye afiliados a MUFACE, ISFAS ni regímenes especiales menores de la Seguridad Social.

Les Illes Balears han registrat, el mes de setembre, un nou rècord absolut d'afiliació a la Seguretat Social, amb 462.847 persones ocupades, 32.501 més que fa un any. Aquest augment permet que la tendència de creixement s'acceleri lleugerament i se situï en un 4,1%, en línia amb el creixement dels darrers mesos.

Per sectors, a l'agost i pel que fa als assalariats, el sector primari, amb 1.583 afiliats, experimenta un creixement tendencial del 22,0%; el sector industrial, amb 25.632 treballadors, continua amb la recuperació (0,1%); la construcció, amb 43.656 persones, marca una tendència 6,4%, i, finalment, el sector serveis, amb 299.801 afiliats, experimenta creixements de l'ordre del 3,6% en termes de cicle - tendència.

Las Islas Baleares han registrado, el mes de setiembre, un nuevo récord absoluto de afiliación a la Seguridad Social, con 462.847 personas ocupadas, 32.501 más que hace un año. Este aumento permite que la tendencia de crecimiento se acelere ligeramente y se sitúe en un 4,1%, en línea con el crecimiento de los últimos meses.

Por sectores, en agosto y referente a los asalariados, el sector primario con 1.583 afiliados experimenta un crecimiento tendencial del 22,0%; el sector industrial con 25.632 trabajadores continúa con la recuperación (0,1%); la construcción con 43.656 personas marca una tendencia 6,4%; y finalmente el sector servicios con 299.801 afiliados experimenta crecimientos del orden del 3,6% en términos de ciclo - tendencia.

Contractes per temps indefinit	st/sp	3.346		→	1,1	Contratos por tiempo indefinido
...a temps complet	st/sp	2.162		↗	4,5	...a tiempo completo
	st/sp	1.785		↗	2,9	
	st/sp	163		↗	17,2	
	st/sp	214		↗	9,2	
...a temps parcial	st/sp	570		↗	2,9	...a tiempo parcial
	st/sp	480		→	2,0	
	st/sp	37		↗	6,3	
	st/sp	53		↗	10,1	
...fixos discontinus	st/sp	614		↘	-5,9	...fijos discontinuos
	st/sp	430		↘	-9,5	
	st/sp	79		→	1,5	
	st/sp	105		↗	2,6	

Fonts: TTSS, SOIB i INE

1. Suma dels dos epígrafs següents

2. Afiliats als règims generals, d'autònoms, especial agrari i de la llar de la Seguretat Social i als règims especials de la mar. No inclou afiliats a MUFACE, ISFAS ni règims especials menors de la Seguretat Social.

Fuentes: TTSS, SOIB y INE

1. Suma de los dos epígrafes siguientes

2. Afiliados a los regímenes generales, de autónomos, especial agrario y del hogar de la Seguridad Social y al régimen especial del mar. No incluye afiliados a MUFACE, ISFAS ni regímenes especiales menores de la Seguridad Social.

• Efecte regularització

En l'anàlisi detallada de la incidència del procés extraordinari de regularització de treballadors immigrants, sobre l'evolució de l'ocupació, podem concloure:

a) No hi ha efecte regularització per als treballadors procedents de països de la UE encara quan s'estan considerant països de l'antic Est europeu que avui formen part de la UE.

b) Tot l'efecte es concentra en els treballadors provinents de països que no formen part de la Unió Europea: en ambdues simulacions efectuades — l'específica per a països no UE i la del total— donen una informació similar que es pot resumir en augment de l'ocupació estrangera de 3.100 treballadors al maig, 9.000 al juny i 10.600 al juliol.

En conseqüència, l'augment en l'ocupació entre la població que ja era resident abans de la regularització s'aproximaria al 2%, cosa que explicaria uns 9.000 llocs de feina.

• Taxa d'activitat

La taxa d'activitat s'incrementa 4,1 punts i passa del 60,4% al 64,5% en el segon trimestre de l'any. Aquesta se situa en la més elevada d'àmbit estatal, segons la revisió de l'Enquesta de població activa de l'INE, que reflecteix la bona marxa de l'economia balear alhora que recull l'impacte del procés de regularització de treballadors estrangers.

• Efecto regularización

En el análisis pormenorizado de la incidencia del proceso extraordinario de regularización de trabajadores inmigrantes, sobre la evolución de la ocupación, podemos concluir;

a) No hay efecto regularización para los trabajadores procedentes de países UE aún cuando se están considerando países del antiguo Este Europeo que hoy forman parte de la UE.

b) Todo el efecto se concentra en los trabajadores provenientes de países que no forman parte de la Unión Europea: en ambas simulaciones efectuadas -la específica para países no UE y la del total- dan una información similar que se puede resumir en aumento del empleo extranjero de 3.100 trabajadores en mayo, 9.000 en junio y 10.600 en julio.

En consecuencia, el aumento en la ocupación entre la población que ya era residente antes de la regularización, se aproximaría al 2%, lo que explicaría a unos 9.000 puestos de trabajo.

• Tasa de actividad

La tasa de actividad se incrementa en 4,1 puntos y pasa del 60,4% al 64,5% en el segundo trimestre del año, situándose en la tasa más elevada a nivel nacional, según la revisión de la Encuesta de Población activa del INE, que refleja la buena marcha de la economía balear al tiempo que recoge el impacto del proceso de regularización de trabajadores extranjeros.

- Atur

El nombre de persones registrades a les oficines del Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB), al setembre, ha estat de 29.362. Aquesta xifra suposa una disminució respecte de l'any anterior de 1.754 persones en atur. Amb aquest nou descens de l'atur, ja són cinc els mesos consecutius en els quals l'atur registra un descens en termes interanuals.

- Contractació

D'altra banda, al setembre es varen signar 3.346 contractes indefinits, amb una tendència estable de creixement de l'1,1% per al conjunt de les Balears. El 10,6% dels contractes han estat indefinits. Aquest percentatge és superior al conjunt d'Espanya, que ha estat del 9,1%.

- Desempleo

El número de personas registradas en las oficinas del Servicio de Ocupación de las Islas Baleares (SOIB), en setiembre, ha sido de 29.362; esta cifra supone una disminución respecto al año anterior de 1.754 personas en paro. Con este nuevo descenso del paro, ya son cinco los meses consecutivos en los cuales el paro registra un descenso en términos interanuales.

- Contratación

Por otra parte, en setiembre se firmaron 3.346 contratos indefinidos, con una tendencia estable de crecimiento del 1,1% para el conjunto de Baleares. El 10,6% de los contratos han sido indefinidos; este porcentaje es superior al conjunto de España, que ha sido del 9,1%.

4.8. Costs laborals

Costes laborales

Cost i jornada laboral	Darrera dada Último dato		Var (%)		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T_{t-k}^t (%)	Coste y jornada laboral
Segundo trimestre 2005						Segundo trimestre 2005
Cost laboral per hora efectiva, €	13,0	↗	2,6	↗	3,8	Coste laboral por hora efectiva, €
Construcció	11,9	→	0,5	↗	3,0	Construcción
Indústria i energia	13,2	↗	4,0	↗	5,1	Industria y energía
Serveis	13,2	↗	3,1	↗	3,9	Servicios
Cost salarial total per hora, €	9,5	↗	2,7	↗	3,3	Coste salarial total por hora, €
Altres costs per hora, €	3,5	↗	2,4	↗	4,9	Otros costes por hora, €
Cost total per assalariat i mes, €	1.912,2	↗	3,3	↗	4,4	Coste total por asalariado y mes €
Cost salarial ordinari per assalariat i mes, €	1.257,1	→	1,7	↗	3,0	Coste salarial ordinario por asalariado y mes, €
Hores pactades per assalariat/mes	157,4	→	-1,0	→	-0,6	Horas pactadas por asalariado/mes
Hores pagades per assalariat/mes	157,8	→	-0,9	→	-0,6	Horas pagadas por asalariado/mes
Hores efectives per assalariat /mes	147	→	0,7	→	0,7	Horas efectivas por asalariado/mes
Construcció	161	→	4,1	→	0,2	Construcción
Indústria i energia	153,4	→	1,3	→	-0,3	Industria y energía
Serveis	143,7	→	-0,2	→	-1,9	Servicios
Font: INE	Fuente INE					

El major increment del cost laboral mitjà (3,3%) en relació al cost laboral per hora efectiva (2,6%) es deu a l'augment del total d'hores efectives en un 0,7%, respecte al mateix període de l'any anterior, com a conseqüència del descens dels dies festius: la Setmana Santa aquest any va tenir lloc en el mes de març mentre que en el 2004 va ser a l'abril.

El creixement dels salaris, combinat amb l'escàs avanç en la productivitat, suposa mantenir un ritme d'avanç dels costos laborals unitaris clarament superior als quals experimenten els països del nostre entorn.

El cost laboral mitjà per assalariat i mes ha estat de 1.912,2 euros durant el segon trimestre de 2005, el que suposa un creixement del 3,3% respecte al mateix període de l'any anterior. A nivell nacional, el cost total per assalariat ascendeix a 2.122,8 euros, amb una taxa de creixement del 3,4%.

Els costos laborals per hora de treball efectiva augmenten un 2,6%. El cost laboral de la indústria i serveis és de 13,2 euros per hora en ambdós sectors. La indústria concentra el major creixement (4,0%), li segueix els serveis (3,0%) i finalment la construcció amb 11,9 euros i un augment del 0,5%.

El mayor incremento del coste laboral medio (3,3%) en relación al coste laboral por hora efectiva (2,6%) se debe al aumento del total de horas efectivas en un 0,7%, respecto al mismo período del año anterior, como consecuencia del descenso de los días festivos: la Semana Santa este año tuvo lugar en el mes de marzo mientras que en el 2004 fue en abril.

El crecimiento de los salarios, combinado con el escaso avance en la productividad, supone mantener un ritmo de avance de los costes laborales unitarios claramente superior a los que experimentan los países de nuestro entorno.

El coste laboral medio por asalariado y mes ha sido de 1.912,2 euros durante el segundo trimestre de 2005, lo que supone un crecimiento del 3,3% respecto al mismo período del año anterior. A nivel nacional, el coste total por asalariado asciende a 2.122,8 euros, con una tasa de crecimiento del 3,4%.

Los costes laborales por hora de trabajo efectiva aumentan un 2,6%. El coste laboral de la industria y servicios es de 13,2 euros por hora en ambos sectores. La industria concentra el mayor crecimiento (4,0%), le sigue los servicios (3,0%) y finalmente la construcción con 11,9 euros y un aumento del 0,5%.

Els percentatges de variació es refereixen a la diferència entre el període esmentat d'enguany i el mateix període de l'any passat, excepte quan es diu expressament una altra cosa.

n. d. No disponible.

BE: Banc d'Espanya

CEur: Comissió Europea.

FMI: Fons Monetari Internacional.

Frontur: Enquesta a les fronteres, Institut d'Estudis Turístics, Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

MinFom: Ministeri de Foment.

Los porcentajes de variación se refieren a la diferencia entre el período mencionado de este año y el mismo período del año pasado, excepto cuando se dice expresamente otra cosa.

n. d. No disponible.

BE: Banco de España

CEur: Comisión Europea.

FMI: Fondo Monetario Internacional.

Frontur: Encuesta en fronteras, Instituto de Estudios Turísticos, Ministerio de Industria, Turismo y Comercio.

MinFom: Ministerio de Fomento.

Agraïments

AENA – Aeroport d'Eivissa.

AENA – Aeroport de Maó.

AENA – Aeroport de Palma.

Autoritat Portuària de les Balears (APB), Ministeri de Foment.

Banc d'Espanya (BE).

Butlletí estadístic, Ministeri de Foment.

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Balears (COAB).

Consell Superior de Cambres de Comerç d'Espanya.

Compañía Logística de Hidrocarburos (CLH), Palma.

Direcció General d'Aviació Civil, Ministeri de Foment.

Direcció General de Fons Comunitaris i Finançament Territorial, Ministeri d'Hisenda.

Direcció General de Trànsit (DGT), Ministeri d'Interior.

Direcció General d'Habitatge, Arquitectura i Urbanisme, Ministeri de Foment.

Direcció Provincial de Trànsit (DP Trànsit), Ministeri d'Interior.

Direcció Territorial de Comerç a les Illes Balears, Ministeri d'Economia.

Eurostat.

Estadístiques, Ministeri de Treball i Afers Socials (MTAS).

Gesa-Endesa.

CTTIB-Enturib, Conselleria de Turisme.

Institut d'Estudis Turístics (IET), Ministeri d'Economia.

Institut Social de la Marina a les Illes Balears (ISM), Ministeri de Treball i Afers Socials.

Institut Nacional d'Estadística (INE), Ministeri d'Economia.

Institut d'Estudis d'Automoció (IEA).

Servei Estadístic Nacional de Malta.

Servei Estadístic Nacional del Marroc.

Institut Nacional d'Estadística de Portugal.

Servei Estadístic Nacional de Tunísia.

Servei Estadístic Nacional de Turquia.

Servei Estadístic Nacional de Xipre.

Subdirecció General d'Estudis, Secretaria General Tècnica, Ministeri de Ciència i Tecnologia (MCYT).

Agrupación de Fabricantes de Cemento de España (Oficemen).

Asociación de Empresas Constructoras de Ámbito Nacional (Seopan).

Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB), Conselleria de Treball i Formació.

TINSA.

Tesoreria Territorial de la Seguretat Social a les Illes Balears (TTSS), Ministeri de Treball i Afers Socials.

AENA – Aeropuerto de Ibiza.

AENA – Aeropuerto de Mahón.

AENA – Aeropuerto de Palma.

Autoridad Portuaria de Baleares (APB), Ministerio de Fomento.

Banco de España (BE).

Boletín estadístico, Ministerio de Fomento.

Colegio Oficial de Arquitectos de Baleares (COAB).

Consejo Superior de Cámaras de Comercio de España.

Compañía Logística de Hidrocarburos (CLH), Palma.

Dirección General de Aviación Civil, Ministerio de Fomento.

Dirección General de Fondos Comunitarios y Financiación Territorial, Ministerio de Hacienda.

Dirección General de Tráfico (DGT), Ministerio de Interior.

Dirección General de Vivienda, Arquitectura y Urbanismo, Ministerio de Fomento.

Dirección Provincial de Tráfico (DP Tráfico), Ministerio de Interior.

Dirección Territorial de Comercio en las Islas Balears, Ministerio de Economía.

Eurostat.

Estadísticas, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales (MTAS).

Gesa-Endesa.

CTTIB-Enturib, Consejería de Turismo.

Instituto de Estudios Turísticos (IET), Ministerio de Economía.

Instituto Social de la Marina en las Islas Balears (ISM), Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.

Instituto Nacional de Estadística (INE), Ministerio de Economía.

Instituto de Estudios de Automoción (IEA).

Servicio Estadístico Nacional de Malta.

Servicio Estadístico Nacional de Marruecos.

Instituto Nacional de Estadística de Portugal.

Servicio Estadístico Nacional de Túnez.

Servicio Estadístico Nacional de Turquía.

Servicio Estadístico Nacional de Chipre.

Subdirección General de Estudios, Secretaría General Técnica, Ministerio de Ciencia y Tecnología (MCYT).

Agrupación de Fabricantes de Cemento de España (Oficemen).

Asociación de Empresas Constructoras de Ámbito Nacional (Seopan).

Servicio de Ocupación de las Islas Balears (SOIB), Consejería de Trabajo y Formación.

TINSA.

Tesorería Territorial de la Seguridad Social en las Islas Balears (TTSS), Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.

